

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ל'עז'מי
ע'למים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת נשא תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

1 **גבוקתא** דקניא. ותולה אותה ארשא. שוכר מישראל יהוה דתניא רישא לא ישלנה בירו
2 ורצא: ותורי דמשכירי. דכיון דלא אוריה ליה מסתמא דתורי דמשכיר הוה קנה בה בעצ
3 דמשכירי. שלא משכיר את החצר: ותורי דארו בעלמא. וסתם גללים אפקרי מפקריתו
4 בעלים וקניא ליה חצרו ואפילו קדם השוכר והגביתו לא זכה ביה: יא לא שם מציעא
5 בערי. שניא קול בעיר שבא עבי שבור בתוך
6 שדה ואו שוקד העיר לחוכה דנים: והקובל
7 מן האור. שבעד לחוק כלי שנתן כלי
8 בארז וקובל גללים בתוכו. שלו. של השוכר:
9 ושקפת ושכחצי. קסיד בחצר שלא השכירה לו
10 המשכיר: בשולי פרת. סמוך לקבוקה וליבא
11 אייר: ורק ארניק. והפקידה לכל הקודם: תריי.
12 בתמיכה תרתי ארניקא: לתנא למינהי דתני
13 קורא דכין ודבשלא השכירה עסקין מה לי רפת
14 ומה לי חציר: שרפת שפחתי. שפחתי
15 לשוכר כל הזבל שברפת שקבא לבעל הבית
16 ואשמעין דמשכירי את החצר לא השכיר רפת
17 שקבא יתי. עשוקים מונומתיין בשדה
18 וקדיהן בשוכר ואין אלו יוני דקריאות הנדלים
19 בתמים: תיבין בשולית. הן אם רובעת על
20 הביצים דקריא ביה כן פי יקרא פרט למומין דלאו
21 מומון נינהו: כפי כפי יקרא פרט למוסין: וכן
22 דרביציה שלום על ויהי הן מומון דהוה הוא
23 הביצים: דקריא רובה. קריא כהן או ביצים
24 ואם יהא בא לפתח קודם שתימנר וצאיאתה
25 חייב לשלח האם וליקח הביצים: אמאי אסרות
26 משום גזל. כיון דכל נפקה לחצרו: אמון. כלומר
27 גזל דרביי שלום אפילו אמון נמי קאמר דרעתי
28 של בעל השוכר עליהם דכמות הוא דחורים
29 למומון לערב: ואו בעית ארשא. אביצים ולא
30 אמון: אפילו דנפקה לחצרו. חיובת בשלוח
31 הן ולא מומון הוא כל זמן שאם רובעת בשלוח
32 וכל תימש לרבי יוסי רבי תניא דכל היקא
33 דאיהו וכו': אסרות מפני דרביי שלום. ותו לא
34 בתמיכה: אי דשלחה. מי שנתן: גזילה מלאא
35 תוא. דתא קניא ליה חצרו: ואו דלא מלמדת.
36 בעי שלוחה ואיכא איסור שלח השלח והדר את
37 הננים תשח קר וכו' מאי אירא גזל: הכי גזיטין
38 כקטן. הא דקתני דרביי שלום ותו לא בירלא
39 שלוחה בקטן דלאו בר שלוחה תנא דאנו חייב
40 במומון: מתני' נתעברה לשיכר. לא יקרב לו
41 שכו ודש שהעבור בכלל שנה
גמ'

1 **גבוקתא** דקניא. כמאן נראה כמו שפירש רש"י במנחות (דף לה.) שמעידין המזוזה מעמד
2 לכן צריך גבוקתא דקנה שלא הפול אבל לפירת שמעיתא אותה מיתשב כמו ספר
3 תורה מונח בארון ולא מעמדו ובמנחות (שם) נמי עשאא כיון נגר פסולה והנינו מעמדו
4 ושלחיה המוכר פירות (כ"ב דף קא. וסם) אמר על כמין נגר דהינו קברת חמור משמע
5 בהעמדו קאמר ואם כן גבוקתא דקניא למה לי
6 ונש לומר שלא הפול הכלה המנחות: הובתל.
7 **מסייע** ליה לרבי יוסי בר' אבהו. פירתי בפ"ק
8 (דף א.)
9 **קולט** מן האור איכא דרבי אלו שלו. תימה ואי
10 ליתא דרבי יוסי אמאי שפחצי של
11 מרבי:
12 **תרתי**. פי דסתמן אתידו דהאי שקרפת לא
13 אינטרין למויני לגופיה דרשיטא
14 הוא דשוכר בית בחצר שאין לו ברפת כלום ולא
15 תנא אלא למידק שקרפת לבעל הבית לפי שאין
16 (בהו) לשוכר כלום אבל חצר שיש לשוכר בה
17 דלפניו נביחה וצוואה לביתו לא תני דבעל הבית
18 והדר תני שאף שחצר לבעל הבית:
19 **פרט** למומון. ואי' דאמאי לא פריך נמי מסיפא
20 אמאי אסרוין מפני דרביי שלום גזל חמור
21 תני ור' ל' דמורשא ניקא תלי למיפריך ודהו דרבי
22 פריך מסיפא אי נמי לא מצי למיפריך מסיפא
23 דאיכא למיפריך דרביי קאמר אסרות משום גזל
24 חמור הביצים משום דרביי שלום:
25 **אי** הכי אמאי אסרוים משום גזל. דאפי' משום
26 דרביי שלום ליבא מיתשן קאמן פי ולא
27 אביצים ואי' אמון נמי הא צריך שלוח ור' כי
28 ליבא ביצים תתקיה ודהו דרבי' דרבי' למימיר כסיד
29 מעיקרא אביצים שפלו של גזל חמור ואמון יש
30 דרביי שלום:
31 **לא** צריכא בקטן. ור' ג' שלוחה קני דרביי שלוחה
32 קנה בעל השוכר מדאורייתא ואינו משום
33 דלקטן ותא קני שלו אלא קנין חכם הביצים בלא
34 שלוחה שצדין לא זכה בהם בעל השוכר בביצים ותימה
35 דאפי' בגזל דימי לאומיני וכו' שנתן ויהו א' בגזל
36 תחת הביצים בשעה שאם רובעת עליהם ולא
37 תתפזר לכות בביצים עדיין דאסור הוא אלא עשה
38 כן כדי שלא יזכה בעל השוכר בביצים אח"כ
39 ושילח את האם (שולחן ערוך) כעשוי בחצוה דתני:
40 ובא

1 **מייפסק** כלי ושברפת ושפחצי הרי אלו של בעל הבית תרתי אמר אבי הכי קאמר ושברפת שפחצי הרי אלו של בעל
2 הבית אמר רב אשי זאת אומרת המשכיר חצרו סתם לא השכיר רפת שקבא מיתבי יוני' שוכר' ויוני' עליה חיובת בשלוחה
3 ואסרות בגזל מפני דרביי שלום ואם איתא ליה דאמר רבי יוסי בר' חנינא חצרו' של אדם קונה לו' שלא מדעתו קרי פאן
4 פי יקרא פרט למומון אמר רב ביצה ביציאת רובה הוא דאיחייבה ליה בשלוחה ומיכאן לא קניא עול' דנפקה לחצרו וכו'
5 קתני חיבות בשלוחה מקמי דתפול לחצרו אי הכי אמאי אסרות משום גזל אמון ואיבעית איתא לעולם אביצים ומרוביק
6 רובה דעתייה עליה והשתא דאמר רב יהודה אמר רב אסור לזכות בביצים כל זמן שהאם רובצת עליהם ושוכר שלח
7 תשלח את האם ותרה את הנכים תשח קר' אפי' מיכא דנפקה לה לחצרו כל היקא דאיהו מצי' וכו' ליה חצרו וכו' ואי ליה
8 וכל היקא דאיהו לא מצי' וכו' ליה חצרו נמי לא וכו' איהו ליה א"ה אסרות בגזל מפני דרביי שלום אי דשלחה גזל מעלאא
9 הוא אי דלא שלחה הא בעי שלוחה בקטן דלאו בר שלוחה הוא קטן בר דרביי שלום הוא ה"ק אבו' של קטן חייב
10 לתחור לו מפני דרביי שלום: **מתני'** המשכיר בית לחבירו לשנה נתעברה השנה נתעברה לשוכר חשכור לו לחדשים
11 נתעברה השנה נתעברה למשכיר מעשה בצפורי פאחד ששכר מרחץ מחבירו בשנים עשר וזב לשנה מיניר וזב לחדש
12 ובא

1 **יבא** מעשה לפני ר' יוסי ב'. תימה דלשמואל משמע דמספקא ליה לר' יוסי אי תפיס לשון
2 ראשון או אחרון ובתמורה דהוה כהוה. גבי תמורת עולה ושולמים איד' יוסי דבבוי
3 קיימים והניגזי תפוס לשון שניהם וכו' פ"ב ר'ו ט. (ושם) ובתפיס ר'ו ט. (ושם) ובתפיס ר'ו
4 ג. (ושם) ובתמורת דף קב (ושם) אית ליה לרבי יוסי דבגמרי דבבוי אדאס נהפס ויל' דרבא
5 ושקרי משה ליה שאי אפשר לה אגל בתמורה שלוש
6 מספקא תמורה, אם תהא נזיל בתמורה שאינן
7 סותרים זה את זה אי ר' יוסי תפוס לשון שניהם
8 ויהאיה דבבוי דמקשר דבבוי והיניגזי גזרי מן
9 ההגרות והרי עבד מנחה מן השערים קמאר
10 דבגמרי דבבוי אדאס נהפס:
11 **הנה** אמנא פרישי קא מקשר. פ"י ככונטי
12 אסתריא מנא מני מאה מעי לא משה
13 תפוס לשון אחרון אלא משום דמפריש לשון
14 אסתריא חשוב דשדוה מאה מעי וקשה דתני
15 בפרקי פגט פשט כיב' ר'א קסה' וזוים מנא דאיניג
16 טליעין תלחינן אין לו אלא מאה אלאמא בי פרישי
17 מקשר אוליגן כהר פוחת שבלשונות לממרי
18 דאיניג טליעין תלחינן גרועין דליבא לממרי התם
19 לא מקשר אע"ג דאמרי איניג כיון שדיוקין כל כך
20 זה ענה מנא מתקלחין אלא מחדיר קא הדי בי
21 דאיכ' היה הולך הכל אחד תחתון כדחתון התם
22 כתב למלמלא מנה ולמעה מתמים הכל הולך
23 אתר תחתון ונראה לר"י לפרש דאי מתקם
24 מהאיה אסתריא ונה אמנא אגל היא פרישי
25 קמפרש והו' כולו לשובר דרבי קממר ר"ב דקריס'
26 לשנה אף שתשפיל לו דינר ככל שחל לא אמתא
27 עד חוק שנה בניהו שפאידי משתלמט אסתריא
28 לכסוף וכי הוא נאי אמר פרק ביה כור בשם דף
29 קה. (ושם) גבי הלוקח גליו מחבירו לו ננס ואי
30 ונה אמר הקא כולו למשכיר ירדא ה"א בהאיה
31 אסתריא פריש קמפרש גיזיל' כהר פוחת
32 שבלשונות ב' ההיא דגבי פגט פשט אף ע"ג דלא
33 אמר דאיניג מאה מעי כדקמאר התם אי נמי והי'
34 אמנא האי דכולו למשכיר ולא משהו תפוס
35 לשון אחרון אלא מספקא ליה ומשום דמפריש
36 בחוקת בעליה קיימת והי למשכיר ואפי' אפיק
37 משפר דבאמר רב נתנן וחינו שמואל פ"י בפרק
38 בית כור גביא אי מתקם דמרנן ה"א פרישי
39 קמפרש שמוספי ניהא וקמאר ר"ב דקריס' לשנה
40 אם היא פשטתה דיער והב' לתדע אם היא
41 מעברת ולק"ה כולו למשכיר ולא משהו תפוס
42 לשון אחרון ולמקטן לא והי פרישי קא מפריש
43 כהאיה דהתם דלעיל דהתם דף כה"פ ר"ו ותו
44 ההיא דמירא אי צורק לדלות משהו דפרישי קמפרש דבלאו קאי איתא למירידי טעמא
45 דתי משום דקרקע בחוקת בעליה עומדת ואפילו אפיק מיפר דוכפיש ר"י נניא אלא דכ"פ
46 בית כור אינו מושבך לשון אי מהאיה דמשמע דקאי אפרוקיה ותרביש ביה כיוצא בהו בגמרא
47 ופירושו רבינו שמואל אינו מושבך בעמתיא אי מהאיה ופירושו שקונני אינו מושבך שם
48 אם לא תפס שם כפי רבנו שמואל וכאן בפירוש שקונני יו"ס דל"ג אי מהאיה אלא גרס
49 מזה דתימא ונה קאי נניא טפ"י **חזון**. שלא טעמי'. ואת' לאנבי דאמר בפרק השתופים
50 (כה"כ ד"ה ושה ר"ה ובא) עבד איניש דפרע גבו מנחה אמאי והי בחוקת שלא נפדה ויל'
51 דהתם והי טעמא בי דכ"כ ל"א לטרנדן ואת' לא שיק' הובן פריש' תני ליתן לאלוה כותב
52 שיפרש אגל שנה ואת' דכ"כ מיהא ואת' מיהא ראיה לשובר שיק' טעמא ל"א לטרנדן
53 אלא ש' לומר ולק"ה והי בחוקת שלא נפדה לפי שירא שגומה הוא ותיבעול המעות
54 תוך שלשים אדון גבו פריד דבאמר כ"כ בפרק ש' כבור (מכרות דף טז. ט. ושוכר נמי
55 ידא להקדים השכר מן יפול הבית או יפול ביתו של משכיר עצמו ויציגאו דאמר ליה לא
56 עריפת מנאי כדקמאר (לשון ר'א ק):

1 **גמ'** מעשה לסתור. רישא תנא א כוליה דשוכר או כוליה דמשכיר ומייחיי מעשה
2 דהילוקה: **ואם אמר** לו וכו'. דאביא תרמי לישגי לשנה וילוקה: **חלוקה**. דלא אידעני א'
3 תפוס לשון ראשון או לשון אחרון: **אסתריא פאה מעי כאה מעי**. אם אה אומר לחבירו
4 בכחה תפיץ זה אמר לו אסתריא מאה מעי ונתרבו מאה מעי חביב ליה **ואם אמר כאה**
5 **מעי אסתריא**. חביב לו אסתריא תפוס לשון
6 אחריו א"י. **מחכא**. נזהר אמנא מעמא לאו משום
7 דאית ליה תפוס לשון אחרון אלא דתאי כוליה
8 לשון תו אלא פרישי קמפרש סלע גזול שהוא
9 הזה מאה פרוטה וכו' אמר מאה מעי אסתריא
10 חבי א"ל מאה פרוטות רעת שאינן שוות אלא
11 סלע אסתריא סלע מדינה הוצא הצי דינר שהוא
12 שמיני בסבלע צורי כדארמין בחובול (בי"ב ג.)
13 בהותיקו לחבירו דשוכר או מלע הוצא דינר
14 ודצי דינר צ"ו פרוטות שהפרוטה אחר משמנהו
15 באיסקר הוצי דינר שלש מעה כסף תש ששה
16 פונדיונין ופנדיוני שני אסקרן הרי ר"ב אסקרין
17 לחצי דינר תו לכל אסקרן ח' פרוטות הרי צ"ו וכ'
18 אמר ליה אסתריא מאה מעי סלע שהוא יותר
19 ארבע פרוטות קאמר ליה דהסכמ מעות פרוטות
20 נניא אי לא פריש מעות כסף ואי קאפיש לומר
21 דמנא מעות כסף קאמר שאין לך סלע כזה
22 שאפי' סלע צורי אינו אלא כ"ה מעות: **ושמואל**
23 **אמר**. ותני דתני **חלוקה נבא לכ"ז באמצע**
24 **החדש** ואמר לו בצא מביתי או תן לי כתר חדש
25 זה וכו' מספקא לן איהודא לשון נתפס אמרי
26 העמד מיוול על חקונה ומה שרד בה כרבי לא
27 מפקנן מיניה דרלמא לשון אחרון אית לן
28 למתפס ומה שלא נבדק מן החדש או יצא או
29 יתן לו שבת העמד קרקע על חקונה בחוקת
30 בעליה: **גילו למשכיר**. העמד קרקע בחוקת
31 בעליה: **כסות החדש** כולו לשוכר. העמד ממון
32 על חקונה: **יכול לחזור בו אפילו בכאה אחרונה**.
33 ואיניש שמקשר איקא משיבא וכו' חזי מקח
34 והוא ועד דמשך כוליה לא קני מיהא ראשון קת'
35 כיון דא"ל סאה בסלע. כל סאה וסאה חזי ליה
36 חזי מקח ומשבת כל אחת קטאה התם משיש
37 **דתיים** הוא. ולעולם מספקא ליה לשמואל
38 הלכך מתי חפיס אין בנו כה לתויצי מיוז
39 העמד דבר על חקונה: **ורב נתנן אמר** קרקע
40 בחוקת בעליה עומדת ואפילו בצא כסוף החדש
41 כולו למשכיר שהקפס לא עבשינן גזלי אלא
42 מהתחלת החדש גזילי העמד קרקע על חקונה
43 ונמנא שרד בשל חבירו וצריך להקלו על
44 שכר **איני דאפיר מיהא**. ואמר ליה מעיקרא דינר והב' לחדש משיש עשר והוביש לשנה
45 קאמר רב נתנן כולו למשכיר טעמא לאו משום דתפוס לשון אחרון אלא מספקא
46 מספקא ליה וספקאי שרד ליה אתחילת החדש וקרקע בחוקת בעליה עומדת: **שוכר**
47 **אופר** נתי. שוכר שנה: **בתוך** זמנו. כבידות איקא משתלמט אלא לכסוף והוא בינם
48 אחרון של שנה: **הכי גרסינן** דתנו מתי האב בתוך שלשים יום בחוקת שלא נפדה
49 תני' ול' גבי כבור דרבינו ביה (במבור י"ח מן חדש תפדה הלכך מסתמא בתוך שלשים
50 יום ולא פדאו אביו הלואי שפרע אדס וחבו בעמי ותניב חובן לפדות: **עצמו**. תפס לאחד
51 שלשים. קמיהא פדיו דפדאו האב בעמינו: **על** שמיא. והשיבין דוגמ על שלא פדאך
52 אבדך שהוא צוה בשעת מותו וגיב כהן לא שיק' למתינה לשון יבאי אלה הכותב ואל על
53 דניו הוא דאי בעי אמר ליה לירדך לא יתיבאך אלא לכהן אתר ולק"ה תני עד שיאמר
54 לו משיאמרמו לו המעמד ומטלת גליו שיפרה הוא עצמו: **לא צריכא** שתבעי לרין **כיוצא**
55 **דמשלם** זמניה. והוא אמר לו נתתו בבקר:
56 שוכר

1 **נבא מעשה לפני ר' יוסי ב'**. תימה דלשמואל משמע דמספקא ליה לר' יוסי אי תפיס לשון
2 ראשון או אחרון ובתמורה דהוה כהוה. גבי תמורת עולה ושולמים איד' יוסי דבבוי
3 קיימים והניגזי תפוס לשון שניהם וכו' פ"ב ר'ו ט. (ושם) ובתפיס ר'ו ט. (ושם) ובתפיס ר'ו
4 ג. (ושם) ובתמורת דף קב (ושם) אית ליה לרבי יוסי דבגמרי דבבוי אדאס נהפס ויל' דרבא
5 ושקרי משה ליה שאי אפשר לה אגל בתמורה שלוש
6 מספקא תמורה, אם תהא נזיל בתמורה שאינן
7 סותרים זה את זה אי ר' יוסי תפוס לשון שניהם
8 ויהאיה דבבוי דמקשר דבבוי והיניגזי גזרי מן
9 ההגרות והרי עבד מנחה מן השערים קמאר
10 דבגמרי דבבוי אדאס נהפס:
11 **הנה** אמנא פרישי קא מקשר. פ"י ככונטי
12 אסתריא מנא מני מאה מעי לא משה
13 תפוס לשון אחרון אלא משום דמפריש לשון
14 אסתריא חשוב דשדוה מאה מעי וקשה דתני
15 בפרקי פגט פשט כיב' ר'א קסה' וזוים מנא דאיניג
16 טליעין תלחינן אין לו אלא מאה אלאמא בי פרישי
17 מקשר אוליגן כהר פוחת שבלשונות לממרי
18 דאיניג טליעין תלחינן גרועין דליבא לממרי התם
19 לא מקשר אע"ג דאמרי איניג כיון שדיוקין כל כך
20 זה ענה מנא מתקלחין אלא מחדיר קא הדי בי
21 דאיכ' היה הולך הכל אחד תחתון כדחתון התם
22 כתב למלמלא מנה ולמעה מתמים הכל הולך
23 אתר תחתון ונראה לר"י לפרש דאי מתקם
24 מהאיה אסתריא ונה אמנא אגל היא פרישי
25 קמפרש והו' כולו לשובר דרבי קממר ר"ב דקריס'
26 לשנה אף שתשפיל לו דינר ככל שחל לא אמתא
27 עד חוק שנה בניהו שפאידי משתלמט אסתריא
28 לכסוף וכי הוא נאי אמר פרק ביה כור בשם דף
29 קה. (ושם) גבי הלוקח גליו מחבירו לו ננס ואי
30 ונה אמר הקא כולו למשכיר ירדא ה"א בהאיה
31 אסתריא פריש קמפרש גיזיל' כהר פוחת
32 שבלשונות ב' ההיא דגבי פגט פשט אף ע"ג דלא
33 אמר דאיניג מאה מעי כדקמאר התם אי נמי והי'
34 אמנא האי דכולו למשכיר ולא משהו תפוס
35 לשון אחרון אלא מספקא ליה ומשום דמפריש
36 בחוקת בעליה קיימת והי למשכיר ואפי' אפיק
37 משפר דבאמר רב נתנן וחינו שמואל פ"י בפרק
38 בית כור גביא אי מתקם דמרנן ה"א פרישי
39 קמפרש שמוספי ניהא וקמאר ר"ב דקריס' לשנה
40 אם היא פשטתה דיער והב' לתדע אם היא
41 מעברת ולק"ה כולו למשכיר ולא משהו תפוס
42 לשון אחרון ולמקטן לא והי פרישי קא מפריש
43 כהאיה דהתם דלעיל דהתם דף כה"פ ר"ו ותו
44 ההיא דמירא אי צורק לדלות משהו דפרישי קמפרש דבלאו קאי איתא למירידי טעמא
45 דתי משום דקרקע בחוקת בעליה עומדת ואפילו אפיק מיפר דוכפיש ר"י נניא אלא דכ"פ
46 בית כור אינו מושבך לשון אי מהאיה דמשמע דקאי אפרוקיה ותרביש ביה כיוצא בהו בגמרא
47 ופירושו רבינו שמואל אינו מושבך בעמתיא אי מהאיה ופירושו שקונני אינו מושבך שם
48 אם לא תפס שם כפי רבנו שמואל וכאן בפירוש שקונני יו"ס דל"ג אי מהאיה אלא גרס
49 מזה דתימא ונה קאי נניא טפ"י **חזון**. שלא טעמי'. ואת' לאנבי דאמר בפרק השתופים
50 (כה"כ ד"ה ושה ר"ה ובא) עבד איניש דפרע גבו מנחה אמאי והי בחוקת שלא נפדה ויל'
51 דהתם והי טעמא בי דכ"כ ל"א לטרנדן ואת' לא שיק' הובן פריש' תני ליתן לאלוה כותב
52 שיפרש אגל שנה ואת' דכ"כ מיהא ואת' מיהא ראיה לשובר שיק' טעמא ל"א לטרנדן
53 אלא ש' לומר ולק"ה והי בחוקת שלא נפדה לפי שירא שגומה הוא ותיבעול המעות
54 תוך שלשים אדון גבו פריד דבאמר כ"כ בפרק ש' כבור (מכרות דף טז. ט. ושוכר נמי
55 ידא להקדים השכר מן יפול הבית או יפול ביתו של משכיר עצמו ויציגאו דאמר ליה לא
56 עריפת מנאי כדקמאר (לשון ר'א ק):

בבא מציעא. השואל – פרק שמיני דף קג עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" ר"א רש"י

שכיר בומנו נשבע ונטפל. אם ביום שיצא ממלאכתו חבטו נשבע שלא קיבל ונטל שזה אהרן מן השבעה ונטליו האומרים במסכת שבועות (דף מד) שהקלו לו הכמים ודקשלוהו ללבושנו מבעל הבית ושרייהו משום ובעל הבית טורד כפועלו וכפברו שנתן להם כשנתן לחבריו. אבל בעלמא אפי' ביום זמנו נאמן לומר פרעתיה

שכיר בומנו נשבע ונטפל. אם ביום שיצא ממלאכתו חבטו נשבע שלא קיבל ונטל שזה אהרן מן השבעה ונטליו האומרים במסכת שבועות (דף מד) שהקלו לו הכמים ודקשלוהו ללבושנו מבעל הבית ושרייהו משום ובעל הבית טורד כפועלו וכפברו שנתן להם כשנתן לחבריו. אבל בעלמא אפי' ביום זמנו נאמן לומר פרעתיה

הדרן עלף השואל

המקביל שדה מחבירו מקום שנהגו לקצור לקצור לעקור לעקור החרוש החרשו הכל כמנהג המדינה פשם שחולקין פה חולקין פתבן ובקש פשם שחולקין בין פה חולקין במועות

נקיפות חמש שנין. פרי"ח לשון אחד וכן בקונטרס שאין כותב בשטר לא תחילת השנים ולא סוף השטר ביד השוכר ואומר משכיר לשובר כבר דרת ה' שנים ופריך בתוס' מלזה מן נאמן לומר פרעתיה פלא ומשיי האב"א ליה דכתבי לך שטרך כי היכי דלא תחוק פירוש עיקר השטר נכתב כשכירי שלא תאמר לקוח הוא ביד אבן ישראל השטר בידך אלא ביד שלא באחת של חישוב הישנים כמה היה מכל מקום עיקר השטר בשכירי נכתב שיעי' כן יש לוק שבמכתבא הוא אנצף אע"פ שהשטר בידך ולשון שני פרי"ח וזה לשונו יש אומרים שכתוב בשטר בזמן כך וכך שכרתי חצרו של פלוני עשר שנים בכ' דירים' ר' דרורים בכל שנה ואחר ה' שנים טוען השוכר ואמר למוכרי נקוטו שכרתי חמש שנין בו ואסיקא דהשוכר נאמן ובשכרתי השוכר כן היא פירושא בתראה כע"ל ולשון זה תראה עיקר תרא דבאקמטת השוכר דאומר שפרע השכרתי איידי נמי לעיל מניה כמקור ומשמע דכתבי נמי איידי ועוד דהשתא ניקח טפי מה שאמר במסכתא שלא געשה השטר לגובינא אלא כדי שלא תחוק השוכר דלפי זה השטר יבין עדי המשכיר.

השואל מפקטו בטובו כטובה שמתוק העולם כבלי של משאלי ואין נראה פירדסי' רפיק ביה כל פרדסי דאית ליה. ואית דאמר בריש תוסבר את הבית כיב' דף סא. ועם דיה אירעא ארעא תרתי משמע ואין לומר דהקם נמי אי אמר ארעאי וקה משמע כולוהו כמו פרדסי דהא אמר הקם בסוף פרק (דף סט) דרקי' דהב ליה תרי דוקלי וזו לא ר"ל דהיתני דוקא בני מבר דאין לט לומר שמכר כל קרקעותיו אלא הפחות אבל בשאר אית מקפיד דמשיכר לכל יצרכו ועוד י"ל דהקם יד לוקח על התחנה שהוכר מתוק והקא יד המשאיל על התחנה שהשואל מתוק וכת' את מקרי שואל מתוק כיון שסוף לחיודי ואין שאר בידו כראשי לעיל קרקע בחוקה בגיליה עומדת ואפי' בסוף החדש לא דמי דדוקא קרקע שאין ביול לגעוע בשעמו מדי בעלה אוליין ביה חוקה קמא אבל במטלטלין אוליין ביה מאן דחופס השתא היבא דליכא חוקה קרקע כנגדה

הדרן עלף השואל

המקביל. בתבן ובקש. אותו שנקצץ עם השבולת חרור בתבן ונצטאר בארץ כרד' גם תבן גם מספוא רב עמנו אותו ששאר בקרקע אין נותנין להבמות לאכול וכתבתי גם (שמות ה) לקישה קש לתבן שהיו מלקטים בשדות והקש נצטאר שם תחת התבן כי התבן כבר הולכיתו הבקלים אש לביתו וכן אמרו בפירוש שואל ושבת דף קא בשלמא קש משבחת לה במחזור אלא תבן במחזור היכי משבחת לה ובמקרא דקאמר בעינא דתיבתן ארעאי הוה ליה למימר דתתקש אלא משום שגילות הוא לעשות אשפה מן התבן ולזבל השדה ולהכי קאמר דתיבתן כלומר שיהא חשש במקום הנזבל העשוי מן התבן והוא דקאמר נמי בעינא תיבתא הקם לפי שעוקר חלץ את הכל במוריים ומתקרב ויחזק את התבן. הולכיתו שבת לה ר"ה כירבה

1 כבודות. הקציצין מן הגפנים בקנים. מפרש בגמ' קנים הגפנים אמר ההפנים שררין
 2 פושי'ל ושיניהם מספקין את הקנים. הודשים בגמ' שנה שאין לה הארים אלא לעבוד
 3 ולשמור אבל שאר דברים על עניןן וסיפא דמקנתין ליקא אלא בקבלות דלא בהבנת
 4 לא שריבא חלקתה' גמ' ועניןן מספקין. לישות מן המנהג האי אסר. בעל התקעא ע

בְּחֹמֹת וּבְקַנִּים וְשִׁנְיָהֶם מִסְפְּקוֹן אֶת הַקָּנִים: גמ'
 5 **תָּנָא מְקוֹם שְׁנֵיהֶו לְקַצוֹר אִינוּ רְשָׁא לְעַקְוֹד לְעַקְוֹד**
 6 **אִינוּ רְשָׁא לְקַצוֹר וְשִׁנְיָהֶם מְסַפְקֵינן וְהָ עַל זֶה לְקַצוֹר**
 7 **אִינוּ רְשָׁא לְעַקְוֹד הָא אִמְר מְעִינָא דִּתְתַּלְתּוּן לִי אֲרַעָא**
 8 **וְהָא אִמְר לֹא מְעִינָא לְעַקְוֹד אִינוּ רְשָׁא לְקַצוֹר**
 9 **הָא אִמְר בְּעִינָא דִּתְיַבָּק אַרְעָא וְהָא אִמְר בְּעִינָא**
 10 **תְּיַבָּא וְשִׁנְיָהֶם מְסַפְקֵינן וְהָ עַל זֶה לְמַה לִּי מַה פֻּעַם**
 11 **קְאָמְר מַה פֻּעַם לְקַצוֹר אִינוּ רְשָׁא לְעַקְוֹד לְעַקְוֹד**
 12 **אִינוּ רְשָׁא לְקַצוֹר מְשׁוּם דְּשִׁנְיָהֶם מְסַפְקֵינן וְהָ עַל זֶה:**
 13 **לְהַרְשֵׁי אַחֲרֵיוּ וְהַרְשֵׁי: פְּשִׁיטָא לֹא צְרִיכָא בְּאֶתְרָה:**
 14 **דְּלֹא מִנְכֵּשִׁי וְאוֹל אִיהוּ וְנִבְיֵשׁ מְהוּ דְתִימָא אִמְר**
 15 **לִיה הָא דְנִבְיָשָׁא אֲדַעְתָּא דְלֹא כְרִיבָנָא לֵה קַמְל'**
 16 **דְּאַיְבַעוּ לִיה לְפָרוּשִׁי לִיה: הֵבַל כְּמַנְהַג הַמְדוּנָה:**

17 **הֵבַל לְאֶתְוֵי מַאי לְאֶתְוֵי הָא דְה"ר מְקוֹם שְׁנֵיהֶו**
 18 **לְהַשְׁכִּיר וְאֵלּוּתָא עַל גְּבִי כְרַקַע מִשְׁכִּירוֹן מְקוֹם שְׁאוֹן**
 19 **הָנְהוּ לְהַשְׁכִּיר אִין מִשְׁכִּירוֹן מְקוֹם שְׁנֵיהֶו לְהַשְׁכִּיר**
 20 **מִשְׁכִּירוֹן פְּשִׁיטָא לֹא צְרִיכָא דְבִע' יְהִי בְתוֹלְתָא**
 21 **וְאוֹל אִיהוּ וְיַהֲבִיה רְיַבְעָא מְהוּ דְתִימָא דְאִמְר לִיה**
 22 **הָא דְבִדְצֵרִי לֵךְ אֲדַעְתָּא דְלֹא יִהְיָבָא לֵךְ בְּאֵילּוּת**
 23 **קַמְל' דְּאַיְבַעוּ לִיה לְפָרוּשִׁי לִיה: מְקוֹם שְׁנֵיהֶו שְׁלֹא**
 24 **לְהַשְׁכִּיר אִינוּ מִשְׁכִּירוֹן: פְּשִׁיטָא לֹא צְרִיכָא דְבִע' מְהוּ**
 25 **מְקַבְּלֵי רְיַבְעָא וְאוֹל אִיהוּ וְקִבְלָה בְתוֹלְתָא מְהוּ**
 26 **דְתִיבָא אִמְר לִיה תֵּא דְּהִיבֵנָא לֵךְ אֲדַעְתָּא דִּיהֲבֵת לִי**

27 **בְּאֵילּוּת קַמְל' דְּאַיְבַעוּ לִיה לְפָרוּשִׁי לִיה: כְּשֵׁם שְׁחֹלְקֵן כְּתָבוּאָה כִּד חֹלְקֵן בְּתָבָּן וּבְקַשׁ:**
 28 **אִמְר רַב יוֹסֵף כְּבָבָל וְהָנוּהוּ דְלֹא יְהִיבֵי תְיַבָּא לְאַרְסָא לְמַאי נִפְקָא מִינְהָ דְאִי אִיפָא אִינֵישׁ**
 29 **דְּהִיבֵי עַין יְפָה הוּא וְלֹא גְמֵרֵינן מִינְהָ אִמְר רַב יוֹסֵף כְּבָבָא וְנִפְתָּא וְאַרְפְּתָמָא וְקִנְיָ דְחִירָא**
 30 **דְּבַעַל הַבִּית וְחִירָא גּוֹפִיָה דְאַרְסָא כְּלָלָא דְמִילְתָא כֹּל עֵיקַר בְּלָמָא דְבַעַל הַבִּית גְּמִירוּתָא**
 31 **וְחִירָתָא דְאַרְסָא וְאִמְר רַב יוֹסֵף מָרָא וּזְבִילָא וְדוּלָא וְזוּנְקָא דְבַעַל הַבִּית אֲרִיסָא עֵבֵר בּוּ**
 32 **זָאֵר: כְּשֵׁם שְׁחֹלְקֵן בֵּינן כִּד חֹלְקֵן בְּחֹמֹת וּבְקַנִּים: קֵנִים מַאי עֵבֶר־תִּימְהוּ אִמְרֵי דְבֵי רַבִּי**
 33 **זַיָּא קֵנִים הַמְּחֻלְקֵן שְׂבָהָן מְעַמְדִינוּן אֶת הַגִּפְנִים: וְשִׁנְיָהֶם מִסְפְּקוֹן אֶת הַקָּנִים: לְמַה לִּי מַה**
 34 **פֻּעַם קְאָמְר מַה פֻּעַם שִׁנְיָהֶם חֹלְקֵן קֵנִים מְשׁוּם דְּשִׁנְיָהֶם מִסְפְּקוֹן אֶת הַקָּנִים: מַתְנֵי'**
 35 **הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מַחֲבִירוֹ וְהָא בֵּית הַשְּׂלַחֵן אוֹ בֵּית הָאֵילָן יָבֵשׁ הַמְעַן וְנַחֲצֵי אֵילָן אִינוּ מִנְכֵּה**
 36 **לֹא מִן חַבְרוֹ אִם אִמְר לֹא חַבְרוֹ לִי בֵּית הַשְּׂלַחֵן וְאוֹ שָׂדֶה בֵּית הַשְּׂלַחֵן וְאוֹ יָבֵשׁ הַמְעַן**
 37 **וְנַחֲצֵי אֵילָן מִנְכֵּה לֹא מִן חַבְרוֹ: גמ'** הִיבֵי דְמֵי אֵילִימָא דִּיבֵשׁ נִתְרָא וְהָא אִפְּאֵי אִינוּ
 38 **מִנְכֵּה לֹא מִן חַבְרוֹ יַנְּבִיא לִיה מַכַּת מְרִינָה הָא אִמְר עַבְדָּא דִּיבֵשׁ נִתְרָא וְזַפְּא דְאִמְר לִיה**

39 פשיטא בין דהנא ולישיתון בן חולקין שנהן ממעמדינון את הגפנים: ושיניהם מספקון את הקנים: ומתני'
 40 הנשענים וממעין שבה משקה אותה: ואי ביה האילן, וכשבכל האילן שהוא תמכה על הארץ שנטול חלק בפירות כלא בורות מן בורות. אים קיבלה ממנו בחבורתה כבן רב מרור לשה
 41 דמעיקרא לא גלי דעתה ומשם מעיקא או אילן טפל לה בחבורתה: חבור ל' ביה השלחין. זו. גלי דעתה דשבכיל שהווא ביה השלחין טפיל לה ותרבה ממנה: גמ' נתרא דבה. שובל משיקן
 42 ממנו: ניפא ליה סבת מרור היא. והנן לקמן בפרשיןן (דף קסח) המקבל שדה מחבורו ואכלה תבא או שדפשה אם מכת מרונה היא מנכח מן החבורות: נתרא וזפא. אותה המים שהמשיכו
 43 מן הנהר הנגידול אצל הבקעה להשקות ממנה:

1 **וְאוֹל** הוא וְיָהִיב רְיַבְעָא. תימא הרקב שמעמ דבעל הבית שקיל פרות מן הארים ובל
 2 דומתי שמעמ שהארים נטל פרות בדארמין במי שאחזו (גמין דף טו) כיע דלו
 3 תלת ודבקי ריבועא ואת דלי אריבועה ושקיל תולתא ולקמן בפרשיןן (דף ק) גמי אמרינן
 4 ארס אמור למחצה: ויהוה ובעל הבית אמור לשלש הורדהו משמע שארס רגיל לישול
 5 פרות ולא יותר ודלי ריבועא איירי שהארים נטול
 6 וְיַע אָבֵל כָּבֵל דַּחֲמֵי אַחֲרֵי שְׂבַעַל הַבֵּית מִתּוּן
 7 וְיַע אוּ בְכַמְרֵיהֶו פִּרְדֵּיסִים שְׁאוֹן צְרִיךְ וְיַע אִדְבָּא
 8 אַתְרָא דַּעֲבִיר הָיִי דְאִרְסָא: יְהִיב כִּירוּת אִוִּיפָא
 9 אַתְרָא דַּעֲבִיר הָיִי דְמָרִי אָרְנָא יְהִיב כִּירוּת
 10 כְּדֹאמֵר לַעֲלִיל כְּסוּף אֲזוּרֵן יִשְׁרָף הָ עַל:

בְּבֹרְכָא ומפאה. פרוח תרין וכן תרין שבר
 2 רגילים לעשות סביבות השדה מרחק
 3 לגדר בדארמיןן בסוף פרק בית כור (כ"ב דף קס"ז)
 4 והערך ועד ארבתאהו פי כפירוש הקומטרס:
 5 **כְּלָמָא**. פירוש שמירה כמו פל מן כל הכוחות
 6 דף טו) פירוש קורן כול בולם עצמו בשעת מריבה
 7 שילחי כספי תהום (תוהו דף טו) אבלי אורז כלום
 8 דסוף פרק התקבל (גמין דף טו. ושמ דה בלום)
 9 הוא כשמיך כמו עיקר בלויס מעורב בפרק כלל
 10 נדול (שבת דף עח) ואפירות כלוסין בביר (פרשה

11 **מִנְכֵּה** לו מחבורו. בין בחבורת בין בקבלות
 12 איירי כדארמ בגמרא ואיעזר והנן לקמן
 13 (דף קסח) המקבל שדה מחבורו ואכלה תבא אם
 14 מכת מרונה היא מנכח לו מה מחבורתו ולא איירי
 15 אלא בחבורת בקבלות אינו מנכח לו אלא
 16 נוטל שליש או רביע כמו שהננה בדפריש לקמן
 17 כקונטרס מ"מ הרבא פשיטא מנכין לו בין דאיל
 18 בית השלחין דלא אינע ליה למימר בין דקאי
 19 בגוה דמארמ זו כדארמ בגמרא ש"מ שרצה
 20 לומר כל זמן שנתהא בית השלחין כמו שהיא
 21 עכשיו שיש בה מעין:

22 **דאפשר**
 23 **בְּאֵילּוּת קַמְל' דְּאַיְבַעוּ לִיה לְפָרוּשִׁי לִיה: כְּשֵׁם שְׁחֹלְקֵן כְּתָבוּאָה כִּד חֹלְקֵן בְּתָבָּן וּבְקַשׁ:**
 24 **אִמְר רַב יוֹסֵף כְּבָבָל וְהָנוּהוּ דְלֹא יְהִיבֵי תְיַבָּא לְאַרְסָא לְמַאי נִפְקָא מִינְהָ דְאִי אִיפָא אִינֵישׁ**
 25 **דְּהִיבֵי עַין יְפָה הוּא וְלֹא גְמֵרֵינן מִינְהָ אִמְר רַב יוֹסֵף כְּבָבָא וְנִפְתָּא וְאַרְפְּתָמָא וְקִנְיָ דְחִירָא**
 26 **דְּבַעַל הַבִּית וְחִירָא גּוֹפִיָה דְאַרְסָא כְּלָלָא דְמִילְתָא כֹּל עֵיקַר בְּלָמָא דְבַעַל הַבִּית גְּמִירוּתָא**
 27 **וְחִירָתָא דְאַרְסָא וְאִמְר רַב יוֹסֵף מָרָא וּזְבִילָא וְדוּלָא וְזוּנְקָא דְבַעַל הַבִּית אֲרִיסָא עֵבֵר בּוּ**
 28 **זָאֵר: כְּשֵׁם שְׁחֹלְקֵן בֵּינן כִּד חֹלְקֵן בְּחֹמֹת וּבְקַנִּים: קֵנִים מַאי עֵבֶר־תִּימְהוּ אִמְרֵי דְבֵי רַבִּי**
 29 **זַיָּא קֵנִים הַמְּחֻלְקֵן שְׂבָהָן מְעַמְדִינוּן אֶת הַגִּפְנִים: וְשִׁנְיָהֶם מִסְפְּקוֹן אֶת הַקָּנִים: לְמַה לִּי מַה**
 30 **פֻּעַם קְאָמְר מַה פֻּעַם שִׁנְיָהֶם חֹלְקֵן קֵנִים מְשׁוּם דְּשִׁנְיָהֶם מִסְפְּקוֹן אֶת הַקָּנִים: מַתְנֵי'**
 31 **הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מַחֲבִירוֹ וְהָא בֵּית הַשְּׂלַחֵן אוֹ בֵּית הָאֵילָן יָבֵשׁ הַמְעַן וְנַחֲצֵי אֵילָן אִינוּ מִנְכֵּה**
 32 **לֹא מִן חַבְרוֹ אִם אִמְר לֹא חַבְרוֹ לִי בֵּית הַשְּׂלַחֵן וְאוֹ שָׂדֶה בֵּית הַשְּׂלַחֵן וְאוֹ יָבֵשׁ הַמְעַן**
 33 **וְנַחֲצֵי אֵילָן מִנְכֵּה לֹא מִן חַבְרוֹ: גמ'** הִיבֵי דְמֵי אֵילִימָא דִּיבֵשׁ נִתְרָא וְהָא אִפְּאֵי אִינוּ
 34 **מִנְכֵּה לֹא מִן חַבְרוֹ יַנְּבִיא לִיה מַכַּת מְרִינָה הָא אִמְר עַבְדָּא דִּיבֵשׁ נִתְרָא וְזַפְּא דְאִמְר לִיה**

35 פשיטא בין דהנא ולישיתון בן חולקין שנהן ממעמדינון את הגפנים: ושיניהם מספקון את הקנים: ומתני'
 36 הנשענים וממעין שבה משקה אותה: ואי ביה האילן, וכשבכל האילן שהוא תמכה על הארץ שנטול חלק בפירות כלא בורות מן בורות. אים קיבלה ממנו בחבורתה כבן רב מרור לשה
 37 דמעיקרא לא גלי דעתה ומשם מעיקא או אילן טפל לה בחבורתה: חבור ל' ביה השלחין. זו. גלי דעתה דשבכיל שהווא ביה השלחין טפיל לה ותרבה ממנה: גמ' נתרא דבה. שובל משיקן
 38 ממנו: ניפא ליה סבת מרור היא. והנן לקמן בפרשיןן (דף קסח) המקבל שדה מחבורו ואכלה תבא או שדפשה אם מכת מרונה היא מנכח מן החבורות: נתרא וזפא. אותה המים שהמשיכו
 39 מן הנהר הנגידול אצל הבקעה להשקות ממנה:

משפחת לה בין בחבירות ובין בקבלנות. בביתן של לומר לקעור יקעור יקעור דכל
 מה שיש לו לשלוח בקבלנות לו שלחן בחבירות וגי' יבש המעין אם אמר חבור לי
 שדה וירחן ושלחן זו היכי דבביתרי ב' יבש המעין מנכח לו הכי נמי בקבלנות אם
 קבלה בשלש ולמחצה. הכל לפי מה נוספה: מפאן ואילך בו' כל אחת אפרשה
 במקומה: **שפא בעלמא** ר' הירא קריאתא אביל לא
 בשלש המעין בעלמא בחבירותה: לתה. וחי
 כור ליה חשבון אסתים בחצר המשכן ומשיש
 על משיש ויהי בית סתא אע"פ שאין בו פגמים
 ורסיקן וגי' פרדס אע"פ שאין בו רימונים גרסיקן:
אמי לו מחביר לחובה. שדה בית השלחן אני
 מחביר לך ויכול לומר שקא בעלמא אמרי.
מתני' חובירי. שלא תרשה לה ודע: לה' ש' פ' ג'
 איתת. כנון בקבלנות שקבל למחצה ולשלש
 ולרביעי אבל בחבירות לא שייקא דה דמאי
 שמין איקא בחבירותה ויהי לו אם אויבי. אשקעה
 בורה: ולא אעבירי. ולא אעשה בה פעולה
 הראויה לה: **גמ'** וירש לשון תריוש: שהרעילו
 הדיעות לכתוב שלא בתקנה חכמים היה וירש
 הלשון לפסוק תרין אתריה אדם במאי קרבו
 עשיר על אשתו. שהיא חייב בקרבן לדיקה
 וירעשה ואם הוא עשיר אין יכול לומר היא אין
 לה כלום ותיקשר בקרבן עני כל התקנות שהיא
 חייבת. שלא בגדיר הדיקה כנון קרבו ודיקה
 ותשום וקטאת שקליה: היה לה תיב איז איה
 לפקר אם פקדה את חייב בהן שכן היא חובת
 כל תוראיך ודיקתה לי עלך מן קדמת דנא ותיב
 פירושה לפקר אם גירשה ונתן לה בתוכה:
 גרעין קרובותיה עליה אינו חייב בהן שכן
 חובתה לו בתור השובר שחובתה לו על קבלת
 בתוכה: התקבלתי בתוכי: ואתראין דאית לי
 עלך מן קדמת דנא וכל אתריותי שהיה לי עלך
 מלפני היום הזה ולשון הספדים אינו יודע
 לפרשו כראיה: תתיבת אפן. שמתובת לזון ביחס
 אירוסין: **לכשתתקני** לחופה. ודוקדוק ע"מ כן
 ולא חלו דוקדוק בה וכל שתיכנס לחופה ורבי
 התקם קודם לכה: וא' ישכנגנו. ע"י שליח בית
 דין במשכון שהיא יתר על חובה: שפך אדם חובת
 לו משפוקתא דאית לך עלי כל קבל ריבא: אם
 משיב לו את העבות לזמן מורה שמין את
 המשכון וכותב לו זה בשטר יהיה לך כל
 השלמותן עליו לפרע ממני דמי משכון זה ואם
 משכנו יותר על חובו. מנצא נובה שלא בדין:
ענינא דכתב ליה הכי. כלומר לקה ליה למכתב
 ליה והאמר ר' יוחנן שמעון המלוח והשיב לו את העבות
 ונתן הלוח ונתן המלוח מעל בניו ולא חלו
 כשאר משלולי הדמי: ורמא דלא משתעביד לבעל
 חוב דכיון דמטעמי קיימי כי דרדיה לנציקא:
 אתי

דאפשר לאתוי ברזולא. וא"ת אפילו לא אפשר נמי אמאי מבני לו דכין דלא יבש
 נקרא רבה הו לא הוי מכת מדינה ור' דנגס האי טעמא לאשמתעין דאפילו
 יבשו נמי שאר יאור: שדות אתרים דהשתא נמי מכת מדינה אפילו היא מנכה לו כיון
 דאפשר לאתוי ברזולא מנתרא רבא דדוקא באבלה חנב וא נשדשה שאין יכול לתקן
 ויחזיק ע"י שום טורח מנכה לו אי נמי יש לומר
 ודאי בחבירות לא קנה צריך לטעם ה' אפילו
 בלא אפשר לאתוי אתי שפיר אבל משום
 קבלנות אצטרף שלא יוכל לומר לא אתשקב בה
 ואפיה לא אשלם במטיבא לפי שאינו מודיב
 ולקבא מנחרת אתרים תרדוקים ביותר ועל כן
 הוצרך לומר דלא יבש נקרא רבא ויצי לאתוי
 ברזולא ולכן מתווב: לעשות בקבלנות.
ה"ג תרי מתיני שפיקתא איחרתו בין בכתובות
 כ"ב. ואע"ג דשמי שחולקין בתבואה ליתא
 בחבירות מ"ב עשר מילתא ודתיני ורשאי מתיני כן
 בחבירות בין בקבלנות: **איד"ו** ואידי דאמר ליה
 מתחיר לחובר. לכאורה שמעט ודבאל חובר
 למחביר הוי קפידא בלא האי טעמא מרלא
 קאמר דאי ורשאי ויהי חובר למחביר כן
 אמר לו מחביר לחובר אבל אי אפשר לומר כן
 ודנא מתיני בדבאל חובר למחביר אידי דקתני
 א"ל מחור לי שדה בית השלחן ואפ"ה משום האי
 טעמא דוקא נמי קפידא ולא דוקא נקט מחביר
 לחובר הידי חובר למחביר אלא משום דשמואל
 לא משבח קפידא במחביר לחובר קאמר רבינא
 דבמחביר לחובר נמי וקנה קפידא כבדו: דאיתרי
 מתיני:
היה וירש לשון ויתן. לשונות שלא חיקט
 חכמים לכתוב אלא הדיעות הורגלו
 לכותבו: ויהי וירש ואפילו לא כתב כאילו נכתב
 דאי דוקא שכתב מה היה וירש ופשיטא שיש לו
 לקיים כמו שהתנה דוקא לאו אמכתבא היא:
הכי גרסינן שפיקתא דבתובת אדם מביא
 קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרנות
 שהיא חייבת שכן כתב לה אתריות דאית לך
 עלי מן קדמת דנא פ"י כל קרנות שהיה חייבת
 קודם שגשת לו וביא בעברה שכתב לה
 אתריות דאית לך שאתה חייבת: ויהי ע"מ כן
 קדמת דנא אפילו חובת שקדמו לנישואין ודוקא
 בקרנות שכן חובה לקרנתה כגון ליהי ויחיה
 וירעתי או להכשידה לאכול בתרומה או לשלוח
 בנין או היה נזירה והכי אמרי בירושלמי
 בכתובות בפרק גערה דקתני התם אפילו אבלה
 חלבה או חיללה שבת משמע דוקא בניו שצריכה
 להביא אבל קרנות שגורה וקנה קודם
 נישואין או לוחה ואבקה לא ישלם שכן לא נא
 מרעבא אל ספ"ש ש טולחין כ"ב ד' (קלט) בקומחה
 אבקה ועמדא ונשאת אי בלאקת תי אי בירש
 תי אי בלאקת תי ואין הפולה מוציא מיהו הבעל
 אי בירש תי ומוציא אלא בנקסים שהנסיקה לו
 אבל מנסיב הבעל פשיטא דלא גבי ויהי לוחה
 כשהיא חתונה לעורר מה שאינו משועבד לה
 דלא משלם ובלא שום ראייה דבר שיש וזאת
 דאד"כ אי נקטתיה מלוח ויתן אלא לאיבד
 ותחייבין קנה בכל יום אבל בירושלמי לוחש
 שמתחייבין קנה כל יום אבל בירושלמי לתוע
 לביה משום חפסד שמונו יש לוחש שאין תרוע
 קודם שישמעו אפילו ישמעו זמנין דמיטרד כדאמר בגרמין כ"פ גערה (ע"ג) ודלא כרב אהא שהורה שהבעל חייב לפרוע חובת אשתו שזוהתה קודם שנשאה מכת דר' יהודה דהכא:
לא משכנו יותר מחובו. דאף על גב דאין משלם לו הנזירין אלא בתבא מכל מקום לא ימשכנו יותר מחובו: **מכאבא** דכתב ליה הכי ואתא רבי יוחנן כ"ב. ותיקתה ויהי כיון ודריש
 לשון הדיוס אפילו לא כתב נמי בדרישתי ליעל ומאי פרך לרבי יוחנן ויל דלא איתא דרבי יוחנן דאמר שמוטו מעל גבי בני דמכח לשון הדיוס קאמר יהיה לו לפרש:
 אהני

משפחת לה בין בחבירות ובין בקבלנות. בביתן של לומר לקעור יקעור יקעור דכל
 מה שיש לו לשלוח בקבלנות לו שלחן בחבירות וגי' יבש המעין אם אמר חבור לי
 שדה וירחן ושלחן זו היכי דבביתרי ב' יבש המעין מנכח לו הכי נמי בקבלנות אם
 קבלה בשלש ולמחצה. הכל לפי מה נוספה: מפאן ואילך בו' כל אחת אפרשה
 במקומה: **שפא בעלמא** ר' הירא קריאתא אביל לא
 בשלש המעין בעלמא בחבירותה: לתה. וחי
 כור ליה חשבון אסתים בחצר המשכן ומשיש
 על משיש ויהי בית סתא אע"פ שאין בו פגמים
 ורסיקן וגי' פרדס אע"פ שאין בו רימונים גרסיקן:
אמי לו מחביר לחובה. שדה בית השלחן אני
 מחביר לך ויכול לומר שקא בעלמא אמרי.
מתני' חובירי. שלא תרשה לה ודע: לה' ש' פ' ג'
 איתת. כנון בקבלנות שקבל למחצה ולשלש
 ולרביעי אבל בחבירות לא שייקא דה דמאי
 שמין איקא בחבירותה ויהי לו אם אויבי. אשקעה
 בורה: ולא אעבירי. ולא אעשה בה פעולה
 הראויה לה: **גמ'** וירש לשון תריוש: שהרעילו
 הדיעות לכתוב שלא בתקנה חכמים היה וירש
 הלשון לפסוק תרין אתריה אדם במאי קרבו
 עשיר על אשתו. שהיא חייב בקרבן לדיקה
 וירעשה ואם הוא עשיר אין יכול לומר היא אין
 לה כלום ותיקשר בקרבן עני כל התקנות שהיא
 חייבת. שלא בגדיר הדיקה כנון קרבו ודיקה
 ותשום וקטאת שקליה: היה לה תיב איז איה
 לפקר אם פקדה את חייב בהן שכן היא חובת
 כל תוראיך ודיקתה לי עלך מן קדמת דנא ותיב
 פירושה לפקר אם גירשה ונתן לה בתוכה:
 גרעין קרובותיה עליה אינו חייב בהן שכן
 חובתה לו בתור השובר שחובתה לו על קבלת
 בתוכה: התקבלתי בתוכי: ואתראין דאית לי
 עלך מן קדמת דנא וכל אתריותי שהיה לי עלך
 מלפני היום הזה ולשון הספדים אינו יודע
 לפרשו כראיה: תתיבת אפן. שמתובת לזון ביחס
 אירוסין: **לכשתתקני** לחופה. ודוקדוק ע"מ כן
 ולא חלו דוקדוק בה וכל שתיכנס לחופה ורבי
 התקם קודם לכה: וא' ישכנגנו. ע"י שליח בית
 דין במשכון שהיא יתר על חובה: שפך אדם חובת
 לו משפוקתא דאית לך עלי כל קבל ריבא: אם
 משיב לו את העבות לזמן מורה שמין את
 המשכון וכותב לו זה בשטר יהיה לך כל
 השלמותן עליו לפרע ממני דמי משכון זה ואם
 משכנו יותר על חובו. מנצא נובה שלא בדין:
ענינא דכתב ליה הכי. כלומר לקה ליה למכתב
 ליה והאמר ר' יוחנן שמעון המלוח והשיב לו את העבות
 ונתן הלוח ונתן המלוח מעל בניו ולא חלו
 כשאר משלולי הדמי: ורמא דלא משתעביד לבעל
 חוב דכיון דמטעמי קיימי כי דרדיה לנציקא:
 אתי

אָהַיְנו כתיבה לגידעון. ואת יחדי שמענו לומר מה שכתב לו המשלמין דאית ליה קול עלי כל כתיב דיכין וקילא מנדו לשוטטו מביי גוין שקאט טועה הפקשה לומר שלכך כתב לו כן ויש לומר דהבי שמענו ליה למקשה תשלומין דאית ליה עלי לא מכח תחילת המלוא שבקבר נפרעת תחנת המשכון כי הדימיון לך והשאלתו לי ועל שאילה זו יש לך תשלומין

אֲהֵי כתיבה לגידעון. הישקר מועיל לפחות דקמו אם יפחזו דמי המשכון שבשמש בו הלוא יפרע שטימר נכסיו בכל הכתוב בשטימר קיזום שנקטו לעשות כתיבה כזו. שמה של כתיבתו בשטר כתובהה רזין דזנאיא דהנקיעה ליה מביי גישא לביית בעלה וכו' נפרעת מעט כשנתארמקל או נתגרשהה בדרך שבעל חוב נפרע בכל הכתוב בשטר מלוא בנות שוכותין

אֲהֵי כתיבה לגידעון ר' יוסי היה דורש לשון הדינים
ותניא רבי יוסי אומר קיזום שנהגו לעשות כתובה
מלוה גובה מלוה לפלוה גובה מחצה בתרבלאי גבו
ותילתא מרימר מביי נמי שבחא אל רבינא למרימר
ותתניא לכפול גובה מחצה לא קשיאי הא דקני מיניה
הא דלא קני מיניה רבינא משבח וכתוב לכתוביה
אמר לו היה קני מיניה דמר אמר ליה אי מקנא לא
מקיפל אי מקיפל לא מקנא והוא גברא דאמר ליה
הבו לו ארבע מאה וזין לקרתי לכתובהה שלח

היה גובה שאנו כותבין אחריו דקא קבילת עליא
גיה חלה. בעל גובה נהיה כל מה שכתוב
בכתובהה כאלו הדין: קיזום שנהגו לפלוה
לשום את מה שמנסכת לו בפליים דקומי שביביל
כבוד ולכתוב בפליים בכתובהה וכדשאי יוצאה
אינה נפרעת אלא החצי: גובה. התקן הממזי
מחצה מביי שתיא. כל מה שהיה כתוב וכופל
היה גובה מאביי ובתי: הא דקני מיניה מאביי
הבתי: תחזו דאפרי ליה. מצדו מחמת מיתה היתה
שלח רב אחא כו'. האי בכתובהה אכתובה קאי
או אנובינאי קיזום שנהגו לכפול היתה: גבו ליה
ארבע מאה. קאמר שכתובו אותו תמני מאה
בכתובהה או ר' מאה דכתובה קאמר דאיתן
קאיתם לנביחא אי אפרי לכתובהה. לנביחא
קאמר: ואי אפרי לכתובהה לכתוב ליה בשטר
בכתובה קאמר: לא גיזי. אינו מקבל עליו דבר
וזקמא אלא כמשפט ולא אסתמכא היא דהבי
אסדריה: רבלי אמאי לשומשמי. כגולתה היתה
לדורעה שושמטין ותן קריין מן החסין ומבדכין
הפרקע יותר מן החסין: וקברד ואל חסין שבשמישי.
הגליח וירעתי ואף החסין דהקרו ונמצא שלא
החסין בעל הבית מזה ששהקו וה ונשתנה בת
הפרקע היתה בקחו שבשמישי יותר מן החסין
מנפה ליה. בעל הפרקע מחולק דמי כחשא
דארעא מה שהשקעה מנחשת אם היתה זורעה
שבשמישי יותר משוקעה חסין: אי טול בה חסין
שיער שושמטין שצרי ליה להחזיק כל כך
מנחת החסין: אמר ליה אמרי אינשי כחשי
אמאי כו'. כלומר היתה לו לרודו בכתובהה אפילו
היתה מנחשת שקבע יותר לא לית חושבן קרה
ליטול עכשיו פחות וירעב הוא וביתו: שפי
שבשמישי. דהקרו חסין והגליח: אותה שיה
ירעת יותר חסין משל שושמטין: הדיק ליה. בעל
הפרקע מנפה לו מחבירו: ולא יטול אלא כד
שיער דמי שושמטין שהיא ראייה להעשות לפי
שק רגם זה השבת: אי עסיקא פלגא מלוא
ופלגא פקרו. המקבל פורמטקא מבשל הבית
ושקמה ליה כפי דמיה שהיא שיה כגן והוא
מזיקה למקום הייחך למחצית השכר חצי
אחרייתו אנוסיש עליו מבגלו חצי אחרייתה על
בעלים פקרו: חסין קרוו חצי. התקנא. דנאיא
לחזו לתרוייה: אי פעי למישימי ביה שברא. אם
רצה להוציא חזקה בחורגת ביתו מצינא שהיא
מלוה עליו היא: לא עסיקא ביה. דמתוך
שתשכר בשלך הטרוד ונעסוק בה יפה: ואם

רב כהנא למימר מנכה ליה כחשא
דארעא. ומתני דקתני אומדון כמה
הקשה ראייה ליעשות גבי מקבל שדה הורבייה
הנינו בר כבששא דארעא אינן הכא וזקא גבי
שושמישי דמכחשי יותר סבר דמנכה לו ואפילו
מאן דחשי לכתש ונפנא פפי הומוס (כי קר טט)
היא מודה לרב שאי רבי חיישיק.
האי: עסיקא פלגא מלוה ופלגא פקרו. ממזני
דיאדודו נשך (לעיל דף סח) דקא מושיבין
חגיזי למחצית שער אינן כו' לא שמייעא
דההו סלגא מלוה ופלגא פקרו דהיא: דשפי
מפלגא פקרוו הוי ואפי'ה בעי שבר עמלו כיון
דליכא חרי מילת' פקרוו: תל'א למשימי ביה
שברא. כשכרמצינא מפיסד המלוה שאין קרן
שלו קיים ואין לו על מה לסמוך.
דני

רב כהנא למימר מנכה ליה כחשא
דארעא. ומתני דקתני אומדון כמה
הקשה ראייה ליעשות גבי מקבל שדה הורבייה
הנינו בר כבששא דארעא אינן הכא וזקא גבי
שושמישי דמכחשי יותר סבר דמנכה לו ואפילו
מאן דחשי לכתש ונפנא פפי הומוס (כי קר טט)
היא מודה לרב שאי רבי חיישיק.
האי: עסיקא פלגא מלוה ופלגא פקרו. ממזני
דיאדודו נשך (לעיל דף סח) דקא מושיבין
חגיזי למחצית שער אינן כו' לא שמייעא
דההו סלגא מלוה ופלגא פקרו דהיא: דשפי
מפלגא פקרוו הוי ואפי'ה בעי שבר עמלו כיון
דליכא חרי מילת' פקרוו: תל'א למשימי ביה
שברא. כשכרמצינא מפיסד המלוה שאין קרן
שלו קיים ואין לו על מה לסמוך.
דני

אמר אסטמכתא היא ואסטמכתא לא קניא ורביא
מ"ש מהא דתניא אם אוברי ולא אקבד
אשלים במטבא התיס לא קא גוים הכא פיון דקאמר מילתא יתירתא גוזמא בעלמא
הוא דקנוים ההוא גברא דקביל ארעא לשומשמי ורעה חישי עברא חישי פשומשמי סבר
רב כהנא למימר מניי ליה כחשא דארעא אמר ליה רב איש לרב כהנא אמרי אינשי
כחשא ארעא ולא כחוש מרה ההוא גברא דקביל ארעא לשומשמי ורעא חישי עברא
חישי מפי מן שומשמי סבר רבינא למימר דהיב ליה שבחא דביני בניי אמר ליה רב
אוזא מרפתי לרבינא אמר הוא אשבא ארעא לא אשבחה אמרי נהרדעי האי עסיקא
פלגא מלוה ופלגא פקרוו עבד רבנן מילתא דניחא ליה ללוה וגניחא ליה למלוה השתא
דאמרינן פלגא מלוה אי בעי למשתי ביה שברא שפיר דמי רבא אמר להכי קרו ליה
עסיקא דאמר ליה פי יתיבנא לך לא עאסוקין ביה ולא למשתי ביה שברא אמר רב ארי
בר אבין ואם מת ענישה ממלכותי אצל רבא אמר להכי קרו ליה עסיקא דאם
מת לא נישא ממלכותי אצל בניי אמר רבא אמר עסיקא ותרי שמימי פסידא דמלוה

היה גובה שאנו כותבין אחריו דקא קבילת עליא
גיה חלה. בעל גובה נהיה כל מה שכתוב
בכתובהה כאלו הדין: קיזום שנהגו לפלוה
לשום את מה שמנסכת לו בפליים דקומי שביביל
כבוד ולכתוב בפליים בכתובהה וכדשאי יוצאה
אינה נפרעת אלא החצי: גובה. התקן הממזי
מחצה מביי שתיא. כל מה שהיה כתוב וכופל
היה גובה מאביי ובתי: הא דקני מיניה מאביי
הבתי: תחזו דאפרי ליה. מצדו מחמת מיתה היתה
שלח רב אחא כו'. האי בכתובהה אכתובה קאי
או אנובינאי קיזום שנהגו לכפול היתה: גבו ליה
ארבע מאה. קאמר שכתובו אותו תמני מאה
בכתובהה או ר' מאה דכתובה קאמר דאיתן
קאיתם לנביחא אי אפרי לכתובהה. לנביחא
קאמר: ואי אפרי לכתובהה לכתוב ליה בשטר
בכתובה קאמר: לא גיזי. אינו מקבל עליו דבר
וזקמא אלא כמשפט ולא אסתמכא היא דהבי
אסדריה: רבלי אמאי לשומשמי. כגולתה היתה
לדורעה שושמטין ותן קריין מן החסין ומבדכין
הפרקע יותר מן החסין: וקברד ואל חסין שבשמישי.
הגליח וירעתי ואף החסין דהקרו ונמצא שלא
החסין בעל הבית מזה ששהקו וה ונשתנה בת
הפרקע היתה בקחו שבשמישי יותר מן החסין
מנפה ליה. בעל הפרקע מחולק דמי כחשא
דארעא מה שהשקעה מנחשת אם היתה זורעה
שבשמישי יותר משוקעה חסין: אי טול בה חסין
שיער שושמטין שצרי ליה להחזיק כל כך
מנחת החסין: אמר ליה אמרי אינשי כחשי
אמאי כו'. כלומר היתה לו לרודו בכתובהה אפילו
היתה מנחשת שקבע יותר לא לית חושבן קרה
ליטול עכשיו פחות וירעב הוא וביתו: שפי
שבשמישי. דהקרו חסין והגליח: אותה שיה
ירעת יותר חסין משל שושמטין: הדיק ליה. בעל
הפרקע מנפה לו מחבירו: ולא יטול אלא כד
שיער דמי שושמטין שהיא ראייה להעשות לפי
שק רגם זה השבת: אי עסיקא פלגא מלוא
ופלגא פקרו. המקבל פורמטקא מבשל הבית
ושקמה ליה כפי דמיה שהיא שיה כגן והוא
מזיקה למקום הייחך למחצית השכר חצי
אחרייתו אנוסיש עליו מבגלו חצי אחרייתה על
בעלים פקרו: חסין קרוו חצי. התקנא. דנאיא
לחזו לתרוייה: אי פעי למישימי ביה שברא. אם
רצה להוציא חזקה בחורגת ביתו מצינא שהיא
מלוה עליו היא: לא עסיקא ביה. דמתוך
שתשכר בשלך הטרוד ונעסוק בה יפה: ואם

תרי

נת. הלוח והעסקא קנינתו כדן גוין חרי חצייה שהיא מלוה געשית מטלטלין אצל בניי ואן בעלעלים טובים מנמנו דמטלטלי דתמיני לא משתעבדו לבעל חוב: קרו ליה עסיקא.
שהוא קנינת תמיני ומתעסק בה והסבכו עליה בעליה שלא תינתן להוציא: ואם מת לוח יגבה ולא תיעשה במטלטלין שלוחן דכיון דצריכה להיות קנינתו סמיכות עליה מילתיה.
דעסקא דלא קא משתעבדו מטלטלי דתמיני לוחי כביו משום דעסקא לא צלוייה סמך דלאו דעסקא אופייה שטייה בידו להוציא: אמר ליה ר' חייא.
עסיקא ותר' שפי: פסידא. משום דסתם עסיקא תילתא באגר לכלל הבית ופלגא בהפסד כדאמר באיזהו נשך (לעיל דף סח) בני שקרא דרב עיליש דאי לא מתחוין כרביית בכיון
דפלגא באהת אן לאו שיקלי מתנא באגרי דפלגא פקרוו אישבתה דקא טרס פקרוו משום רביית דמלוה הלכך מאן דהדיב עסיקא שני תיבולת בדידים בקנה בתבוח שער של נהג א
מפיסד באתת מן הדיבולות דמדי הטרון ממשטייה ד' דיקר' ומשחרר בתיכרטיה ט' דיקרין אין פאן חשבון להפסד לכד ולשכר לכד אלא ונשתחר בפורמטא: ו' דיקרין וישלמנו תיבולת
התיבולת הסדרה בה דיקרין של ט' דיקר' שהרודים בחבילה אחת י' דיקרין מותרים מן רון ריהו ותרס מותרים ב' דיקרין דהדיב עסיקא תילתא באגר ותקבלת חרי תילת' בעקר מאוס י'
דיקר' שליש שחן ג' דיקר' ועלש דרין ותקבלת: טול שני שליש אי כתב עליוהו שני שקרות כל בחילה שער של משיים נמצא חשבון של כל אחד לבדו וקבל עליו המלוה
בהפסד החצי: שהוא שני דיקר' וחצי ובשכר של חבירה: לא יטול אלא שליש ולא נמצא לחלוף שכר אלא שלשים מעות דהיינו תמשה דיקר' ודיקר' ו' מעות כסף שטיית מן חרי

פסידא דמלוה

בבא מציעא. המקבל – פרק תשיעי דף קה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
 רכ"א רש"י תוספות

1 תרי עיסקי וחד שטררא פסידא דלות. קבל חיזם מונטו ולמחר במקנה וכתב שטר על
 2 מאתים עיסקי הלזה קמה דפרישית שאם הוא הפסד בזה ושכר בזה לא יחשבו לו אחר
 3 לבזו אלא הישר ומלא וקנה וחיזהו וחיזוק המותר ואם כתב ב שטרות כמשפט
 4 הזה משלש הפסד של זה לבז והשכר של זה לבז ומקבל הבגלים גילו בהפסד החצי
 5 ובשכר חצי ועצה טובה קמיל רבא דבחר
 6 עיסקא כלהוב דה שטררא ובחרי עסקי וכתב ב
 7 שטרי ויהא דחבר שקול: ולא מצי לשיטר ליה.
 8 לבתר דמליה: דרי מריאד פסידא קמא כהנאי.
 9 מקבל עלך חצי הפסד ובשכר טול שליש
 10 ונמצאת פחת מן הקרן דאל לתיב פרתת
 11 ופלי' וכו'. דמדלא אודעמן מעיקרא נבלם היית
 12 בדבר ועיקרא דמלוי קרני פרוקתי ב ר"י
 13 דעבדו עיסקא פתרי דרי ורזתי. שני קבלנים
 14 שקבלו עיסקא מבעל הבית בשטרות שימכרוהו
 15 והסדרו כמעות עד זמן פלוני ויחלקו ביניהם וכן
 16 כעובד כמשפט ותשתמו חצי הזמן ותשכרה:
 17 דקבעב עליה עד שיגיע הזמן שקבעו לבדע"ב
 18 שיחזרו לו את שלו והמותר יחלוק: ואי אמר ליה
 19 נפילו רווחא. השתא קפרש ואלו מילי אתי ליה
 20 דיעבב אי אל פלוג רווחא והקרן נתפס
 21 עדין לתיחיה בו עד הלא מצי אי אדך רוחיה
 22 לקרני משתעבד שקא פסחיה שבעשה עד
 23 נפסיד וקרן שיאה הרווח קים לחשכרו בו עד
 24 כדי למלאת פסדו: ואי אמר נפלוג רוחיה
 25 מצי אי עיסקא להרדי משתעבד ואם נפלוג
 26 שקא אי אפסיה כפסחיה שאקנה שטרי קבלתי
 27 אני להתעסק בה עד אותו הזמן ואם אפסיד
 28 שקא חלק השני ישכר ומלא חסורו ואי תיב
 29 קבלנו ותשתעבדו החלקים זה לזה: **מתני'**
 30 ולא רצה לנפש. הבטאות אתן לך בחידיך. אם
 31 וכן כרוזי פוסקתי: עמך ומה איכפת לך עם
 32 יחסר חלקי שהעשבים מבחשים השבילים. אין
 33 זה אלא עלי. אין שומעין לו. והא ליחא אלא
 34 בחברותא דאי קבלנתא. פשיטא מן מצי אי רב
 35 מאי איכפת לך **גמ'** ואי ארביבא וכו'.
 36 השתא מפרש אמאי אין שומעין לו אי אמר לו
 37 אני אחרש אתה הקצירה והאפון פשיט
 38 לעשבים שמתור בה וזמנתו ולא תעלה לפניך
 39 עשבים. מאי מתר ליה: **א"ל** אמא חשי מעליא
 40 בעינאי. אותו הכרות שפסקת לו אני רוצה שיהו
 41 בריאים ולא כדורשים. מנסכת הם לא ידעאי.
 42 הריאים כורשים שניכשת ואעפ"כ היאם אחר לא
 43 עשבים ואתה מוציא שם רע לארעאי ומקר אמ
 44 באחי למבזר לו וחורדי לזה אריס אחר לא

45 יהיה ודרי תמן וכו'. רבי לא שנה מבחתי' אלא טענה אתה ובשבלה קאמרי אין שומעין לו ע"כ בהא תמלא כולה אלא משום ד**א"ל** כרמא דבשל גמל. כל טענתו אינה אלא שמעלת
 46 עשבים לשנה הבאה וטענתו לשלום מנדת דבי א"ל כריבנא לאחר הקצירה א"ל והאי נדי דעקרת לשרשיה סוף סוף העשבים שמתנה בה בעשיו עד שיוצאו יפלו חורגים לארץ ויצאו
 47 לשנה הבאה ולזו לא תועיל התרישה **מתני'** המקבל שדה מחבירו ולא עשיתה. כהנאי אלא מעט וכאן לו תאריס למנוע מלתעסק בה עד שזאב בן עדו כדי מרובה אם יש בה כדי
 48 לעשות מתבואתה כרי ובקנא מפרש מאי שיעוריה תיב לייפא בה. בעל כרדו והא ליחא אלא קבלנתא דאי בחברותא מה לו לבעל השדה אם יחזול לו סוף סוף בחיבור הוא נזון
 49 לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה לי שאם קצבתם לו כרי לשיער חיוב טיפול שדה ודולה לשיער כרי ונדח קטנה לשיער כרי: **א"ל** אם יש בה כדי נפילת. שכן לו וזוהי לשנה
 50 הבאה מתבואת שנה זו: נפילת. ורע שפומרים לה במפולת דה: **גמ'** אקום ואזירי. אעמוד ואמרושי: ואדרי. אודה המוצי ברחה או נכפה בעמלא ונכפיתו. דיי. בהוצאתי. תרחת. פלא
 51 שורזו המוצי ברחה מתוך התבואה: שמעבוד. כשחשבתיך אותה בתוכה: מאי גיסא ומתאי גיסא. אם נראת ודחיה משני צדדך: כונס שלו. מלדין בלע"ז תרחת שמכניסין אותה לגנות
 52 התבואה עליה לרדת שאין רואה פני החמק וצדדן נמי בכלל כונס מהם הן: תהם. במס. עושקין וכו' משום אמרי דבי ר' ינאי: ומקריש שיערא כבולה והך מתני' נקט לזה כדי מתני'
 53 דמקריש בה דבי ר' ינאי: שיערא: פריצי. יתים. כדמקריש רשעי יתים ועבדים שזון לעולם בוסר שאין כשיוולו נגמר לעולם מפאריהם. מן טומאת אובליו דלא חלו לאיבילת: וכמה פריצי.
 54 כמה הן מבישילין ועדיין פריצין הן איבעת כבין לקורה. שמכניסין כביה בזה הזמן כדי שיער טענת הקורה בפנים אחת ואין מוציאין אלא ארבעת קבין שוק: באיילא. בחתמה אתה
 55 שקורין שק ויש מקום שחיי ב שלחן גדולין ומכניסין שלש מדיים וחד ויש מקום שאין מכניסין אלא מדי יתים כונסית קורה וישער רבי ינאי לעזר כונסית ורבי ינאי גדולים וקאיתם
 56 בה תלקאת דמני ארבעת קבין:

1 **תרי עיסקי וחד שטררא פסידא דלות ואמר רבא האי**
 2 **מאן דקביל עיסקא מן חבריה ופסיד טרח ומליה**
 3 **ולא אודעיה לא מצי אמר ליה דרי מהיאד פסידא**
 4 **בהדיא משום דאמר ליה לתיב פרתת למליותיה פי**
 5 **היכי דלא ליקרו לך מפסידו עיסקי ואמר רבא הני**
 6 **בי תרי דעבדי עיסקא בהרי דהרי ורווח וא"ל חד**
 7 **לחבריה תא לפילוג אי א"ל ארדך נרווח מפי דינא**
 8 **הוא דמעבד ואי א"ל ת לי פלגא דרווחא אמר ליה**
 9 **רווחא לקרנא משתעבד ואי א"ל ת לי פלג' רווחא**
 10 **ופלגא קרנא אמר ליה עיסקא להרדי משועבד ואי**
 11 **א"ל נפלוג רווחא ונפלוג קרנא ואי מטי לך פסידא דרינא בהרדך א"ל לא מילא דבי תרי**
 12 **עדין: ברתני' המקבל שדה מחבירו ולא רצה לנפש ואמר לו מה איכפת לך והוא"ל ואני**
 13 **נותן לך את החידיך אין שומעין לו מפני שיכול לומר לו למחר אתה יוצא מפנה ומעלת**
 14 **לפני עשבים: גמ' אי א"ל לבתר הכי פרבנא לה אמר ליה חשי מעליותא בעינאי ואי**
 15 **א"ל ובינאי לך חשי משוקא א"ל חשי דארעאי בעינאי ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנחדי**
 16 **א"ל קא מנסכת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל**
 17 **בורא דנפל גמל: מתני' המקבל שדה מחבירו ולא עשיתה אם יש בה כדי להעמיד פרי**
 18 **תיב למפל בה א"ר והודיה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי נפילת: גמ' ת"ר**
 19 **המקבל שדה מחבירו ולא עשיתה אם יש בה כדי להעמיד פרי תיב למפל בה שפד כותב**
 20 **לו אינא אוקים ואנרי ואנרי ואנרי ואנרי ואנרי ואוקים פריא קרמך ויתמי אתה**
 21 **ויתבול פלגא ואנא בעמלי ובנפוקת דיי פלגא וכמה כדי להעמיד פרי א"ר יוסי בר'**
 22 **תינאי כדי שמעבוד בו תרחת ארעאי ויתו רתת היוצא מהאי גיסא ליהאי גיסא מאי ת"ש**
 23 **א"ל אבהו לדריי כפרשא לי מניה דיי רבי' תינאי פלג' ש' שאין פלגא פני**
 24 **התקף איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי סאתים אמר ר"ל סאתים ששמרו**
 25 **חזין מן היוצאה תנן התם פריצי יתים וענבים ב"ש מטמאין וב"ה מטמאין מאי פריצי**
 26 **יתים אמר רב הונא רשעי יתים אמר רב יוסף ומאי קראה ויבגין' פריצי עמך ונשא**
 27 **להעמיד חזון ונכשלו ר"ל בר יצחק אמר מהכא והוליד בן פריצי שופד דם וכמה פריצי**
 28 **יתים ר' אלעזר אמר ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה: ולא פליגי**
 29 **הא באררא דמעילי בורא באיילא הא באררא דמעילי תלתא בורין באיילא תנו רבנן**
 30 **עלו**

1 **תרי עיסקי וחד שטררא פסידא דלות ואמר רבא דבחר**
 2 **עיסקא כלהוב דה שטררא ובחרי עסקי וכתב ב**
 3 **שטרי ויהא דחבר שקול: ולא מצי לשיטר ליה.**
 4 **לבתר דמליה: דרי מריאד פסידא קמא כהנאי.**
 5 **מקבל עלך חצי הפסד ובשכר טול שליש**
 6 **ונמצאת פחת מן הקרן דאל לתיב פרתת**
 7 **ופלי' וכו'. דמדלא אודעמן מעיקרא נבלם היית**
 8 **בדבר ועיקרא דמלוי קרני פרוקתי ב ר"י**
 9 **דעבדו עיסקא פתרי דרי ורזתי. שני קבלנים**
 10 **שקבלו עיסקא מבעל הבית בשטרות שימכרוהו**
 11 **והסדרו כמעות עד זמן פלוני ויחלקו ביניהם וכן**
 12 **כעובד כמשפט ותשתמו חצי הזמן ותשכרה:**
 13 **דקבעב עליה עד שיגיע הזמן שקבעו לבדע"ב**
 14 **שיחזרו לו את שלו והמותר יחלוק: ואי אמר ליה**
 15 **נפילו רווחא. השתא קפרש ואלו מילי אתי ליה**
 16 **דיעבב אי אל פלוג רווחא והקרן נתפס**
 17 **עדין לתיחיה בו עד הלא מצי אי אדך רוחיה**
 18 **לקרני משתעבד שקא פסחיה שבעשה עד**
 19 **נפסיד וקרן שיאה הרווח קים לחשכרו בו עד**
 20 **כדי למלאת פסדו: ואי אמר נפלוג רוחיה**
 21 **מצי אי עיסקא להרדי משתעבד ואם נפלוג**
 22 **שקא אי אפסיה כפסחיה שאקנה שטרי קבלתי**
 23 **אני להתעסק בה עד אותו הזמן ואם אפסיד**
 24 **שקא חלק השני ישכר ומלא חסורו ואי תיב**
 25 **קבלנו ותשתעבדו החלקים זה לזה: מתני'**
 26 **ולא רצה לנפש. הבטאות אתן לך בחידיך. אם**
 27 **וכן כרוזי פוסקתי: עמך ומה איכפת לך עם**
 28 **יחסר חלקי שהעשבים מבחשים השבילים. אין**
 29 **זה אלא עלי. אין שומעין לו. והא ליחא אלא**
 30 **בחברותא דאי קבלנתא. פשיטא מן מצי אי רב**
 31 **מאי איכפת לך גמ' ואי ארביבא וכו'.**
 32 **השתא מפרש אמאי אין שומעין לו אי אמר לו**
 33 **אני אחרש אתה הקצירה והאפון פשיט**
 34 **לעשבים שמתור בה וזמנתו ולא תעלה לפניך**
 35 **עשבים. מאי מתר ליה: א"ל אמא חשי מעליא**
 36 **בעינאי. אותו הכרות שפסקת לו אני רוצה שיהו**
 37 **בריאים ולא כדורשים. מנסכת הם לא ידעאי.**
 38 **הריאים כורשים שניכשת ואעפ"כ היאם אחר לא**
 39 **עשבים ואתה מוציא שם רע לארעאי ומקר אמ**
 40 **באחי למבזר לו וחורדי לזה אריס אחר לא**
 41 **יהיה ודרי תמן וכו'. רבי לא שנה מבחתי' אלא טענה אתה ובשבלה קאמרי אין שומעין לו ע"כ בהא תמלא כולה אלא משום ד**א"ל** כרמא דבשל גמל. כל טענתו אינה אלא שמעלת**
 42 **עשבים לשנה הבאה וטענתו לשלום מנדת דבי א"ל כריבנא לאחר הקצירה א"ל והאי נדי דעקרת לשרשיה סוף סוף העשבים שמתנה בה בעשיו עד שיוצאו יפלו חורגים לארץ ויצאו**
 43 **לשנה הבאה ולזו לא תועיל התרישה מתני' המקבל שדה מחבירו ולא עשיתה. כהנאי אלא מעט וכאן לו תאריס למנוע מלתעסק בה עד שזאב בן עדו כדי מרובה אם יש בה כדי**
 44 **לעשות מתבואתה כרי ובקנא מפרש מאי שיעוריה תיב לייפא בה. בעל כרדו והא ליחא אלא קבלנתא דאי בחברותא מה לו לבעל השדה אם יחזול לו סוף סוף בחיבור הוא נזון**
 45 **לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה לי שאם קצבתם לו כרי לשיער חיוב טיפול שדה ודולה לשיער כרי ונדח קטנה לשיער כרי: א"ל אם יש בה כדי נפילת. שכן לו וזוהי לשנה**
 46 **הבאה מתבואת שנה זו: נפילת. ורע שפומרים לה במפולת דה: גמ' אקום ואזירי. אעמוד ואמרושי: ואדרי. אודה המוצי ברחה או נכפה בעמלא ונכפיתו. דיי. בהוצאתי. תרחת. פלא**
 47 **שורזו המוצי ברחה מתוך התבואה: שמעבוד. כשחשבתיך אותה בתוכה: מאי גיסא ומתאי גיסא. אם נראת ודחיה משני צדדך: כונס שלו. מלדין בלע"ז תרחת שמכניסין אותה לגנות**
 48 **התבואה עליה לרדת שאין רואה פני החמק וצדדן נמי בכלל כונס מהם הן: תהם. במס. עושקין וכו' משום אמרי דבי ר' ינאי: ומקריש שיערא כבולה והך מתני' נקט לזה כדי מתני'**
 49 **דמקריש בה דבי ר' ינאי: שיערא: פריצי. יתים. כדמקריש רשעי יתים ועבדים שזון לעולם בוסר שאין כשיוולו נגמר לעולם מפאריהם. מן טומאת אובליו דלא חלו לאיבילת: וכמה פריצי.**
 50 **כמה הן מבישילין ועדיין פריצין הן איבעת כבין לקורה. שמכניסין כביה בזה הזמן כדי שיער טענת הקורה בפנים אחת ואין מוציאין אלא ארבעת קבין שוק: באיילא. בחתמה אתה**
 51 **שקורין שק ויש מקום שחיי ב שלחן גדולין ומכניסין שלש מדיים וחד ויש מקום שאין מכניסין אלא מדי יתים כונסית קורה וישער רבי ינאי לעזר כונסית ורבי ינאי גדולים וקאיתם**
 52 **בה תלקאת דמני ארבעת קבין:**

1 **כָּל** שְׁנֵהֶבֶת בְּחִיזוֹתַי. מִיֵּמָּה אִמְאי קָרִי אִין כּוּר רַע לִפִּי שְׂאִינָה נִחְבֵּאת בְּאִרְצוֹ הַלֵּאל הִיא
2 רֹחַת הַחֲתוּלִי: **ע**ל אֲדָם שְׂבוּר רַע שִׁיבֹל לְהִסְטוֹ טַמָּא. מִיֵּמָּה אִפִּילוּ אִין כּוּר רַע שְׂאִין
3 יבֹל לְהִסְטוֹ אִמְאי טוֹר הֵלֵאל יִטְמֵא הַחֲתוּלִי עֲלֵיחוֹ וְעוֹד הַטְּמָאָה בְּחִיבּוּרֵיהּ הִיא וְטַמָּא
4 טוֹמֵאת שְׂבֻחָה בְּאִמֵּר בְּפִיק אִין מַעֲמִידִין (ע"ז דף ק"ו ו' ט"ס) יָרִיל בְּגוֹן שִׁתְּחַתְּנוֹן כְּבִירֵי אִשְׁטוּ
5 מִקְּבֵל טוֹמָא וְטוֹר הַעֲלִיחוֹן הַעֲלִיחוֹן אִדְרִיבִּיתָא
6 אִיזֵי אִפִּילוּ הַחֲתוּלִי שְׂפִירָא בְּהוֹנֵן שְׁלֹבְשִׁין הַרְבֵּי
7 בְּגִידִים דְּטוֹמָאָה בְּחִיבּוּרִים לֹא מִטְּמֵא אֵלֶּא אֲדָם
8 אִתְרֵא אוּר אִיזֵי אֲדָם אֵלֶּא שֵׁנִי אִין טַמָּא אִפִּילוּ
9 טוֹמֵאת עֵרֵב וְאִין מַטְמָא אֲדָם וְכֹלִים וְאִפִּילוּ
10 יִטְמֵא טוֹמָאָה מִדְּרַבְּנָן כְּמוֹ שְׂפִירָא רִי בְּפִיק דְּשִׁתָּה
11 (דף ה' ג' ע"ז) גְּבִי מִדְּרַע מִ"מ שְׁלִישִׁי לֹא הִיא אֵלֶּא
12 רִאשׁוֹן לֹא יִטְמֵא אֲדָם:
13 **מִמְּפֹתָת** שְׁלֵחָה. רִיחַ גִּידִים שֶׁל לֶחֶם וְכוּן נִרְאֶה
14 דְּלֹא אִשְׁכְּחָה שְׁעוֹתָהּ תְּפִילִין
15 בְּמַסְפַּחֹת כִּי אִם סִבִּיא אוּ בְּחִיבּוּ:
16 **אֲרִבְעָת** אִין לְבוּר. פִּי בְּמִקְשָׁה שְׂרָאָה
17 לְצִמּוֹת כּוּר לֹא יָגֵד וְכֹן אֲרִיבַע
18 סִיאן דְּהִיטָּה כִּדִּי נִפְלֵה דְּמִקְשָׁה שׁוֹרְעִים ד' סִיאן
19 גִּילּוֹת לְצִמּוֹת כּוּר וְכִשְׁנֵי דִר אִמֵּי צִדִּיק לְרוּעַ
20 ח' סִיאן לְצִמּוֹת כּוּר וְכִמְסָרָה גְבִי לֶקֶט מִיְיָדֵי כּוּר
21 וְרַע:

1 עָלֵי. זֶבֶל וְטוֹרֵר לֹאִילִין שְׂבוּר רַע אוּ לְסוּכָה עַנְף אִילִין שְׂבוּחָה רַע. **כִּטְמֵא**. הַטְּהוֹר שְׂבוּר
2 שְׂהָאִילָן אוּ הַסּוּכָה כּוּתָה רַע נִכְפַּפְתָּ תְּחִיבִין וְכִבֵּר הַעֲלִיחוֹן עַל הַחֲתוּלִין וְהִשְׁעֵן עֲלֵיהִי מִבּוֹ
3 שֶׁל עֲלִיחוֹן וְכִן בְּזִין שְׁנֵשְׁעֵן עַל הַטְּהוֹר וְכִן הִשְׁעֵשְׁעֵן עַל הַיָּבֵב טַמָּא: **שְׂאִין בְּעִיקְרוֹ לְחוּץ**.
4 כִּרְבּוּרָה רֹבַע הַקֵּב: **שְׁנֵהֶבֶת** בְּחִיזוֹתַי. שְׁנֵמְנֵמֵת בְּאִרְצוֹתָהּ שְׂאִיחוֹתָהּ בַּהּ טוֹמָהּ בְּכָף יָדָה:
5 הַמְהִלָּה בְּבֵית הַפֶּסֶס. פְּרָדָה עֲנִישָׁה עַל קִבְרֵי חֲשׁוּ
6 לְעַמֵּד כְּשִׁשְׂרָה שְׂמַנְמָה וְנִבְשָׂא אִיבָה
7 מִטְּמָא בִּיאָהֵל הַדְּוִי שֶׁם אֲבָנִים שְׂאִינָה הַיִּשְׁעוֹת
8 בְּלִשְׁוֹתָהּ בְּאִרְצָן וְהֵן נִכְפַּפְתָּ מִמֶּנָּה הַעֲבִיר עֲלֵיהֶן
9 וְגַבֵּי שְׂפֹרָה גִּידִים נִישָׁט מִכּוּר אוּ רִכְבִּי מִיִּשְׂרָאֵל
10 לְאִבּוּל טְהוֹרֹת עַל אֲדָם אוּ בְּהֵמָה שְׂבוּחוֹ רַע
11 הוֹלִיכִיחוֹת עֲלִיחוֹן טַמָּא הַרְבִּיב לֹא מִבְּעֵינָא נִרְבָּב
12 דְּטַמָּא דְּבִלְאֵי הִיסָט אֲבָנִים נִמִּי טַמָּא הַמְהִלָּךְ
13 בְּבֵית הַפֶּסֶס אֵלֶּא אִין דְּרֹבִיב טַמָּא דְּבִיחוֹן וְכִת
14 הַחֲתוּלִין רַע מִמֶּנָּה מִשָּׂא הַעֲלִיחוֹן נִישְׁטוּ וְהָרִי
15 בְּלִשְׁוֹתָהּ מִסִּטּוֹ וְהוּא וְכִת הַחֲתוּלִין אִינֵי מוֹרֵעִין
16 אִיזֵי צִמּוֹת אִיבָה כּוּר: **פִּי אֵלֶּא אֵלֶּא הֵיָה בְּרַע יִסָּה**
17 לֹא חֲשִׁיבֵי מִשָּׂא הַעֲלִיחוֹן וְאִינוּ כְּמִסְטוֹ: **נִקְשׁוּת**. ו'
18 לְהֵי אֲרִבְעָתָה קִבְּוִין. הַיֵּי שִׁירַע מִשְׁרֵי: **פְּשִׁיחוֹן**
19 לְאִתְרִיחוֹן. שְׂאִין מוֹכְחֵן מוֹנֵעַ מִלְּהַכְּחוּן שֶׁל יָד:
20 **וְרִצְצוֹת**. מִמְּעַבּוֹת תַּחַת הַמָּה מִשָּׂא: **וְאִם לֹא**.
21 שְׂהוּא קָל אוּ אִשְׁטוּ מוֹטֵל עֲלֵיהֶן: **בְּאִוָּת מִשָּׂאוֹ**.
22 **אִיזֵי** רִצְצוֹתָהּ: **בְּכִסּוֹס תְּפִילִין** אֵלֶּע תְּפִילִין שֶׁל יָד:
23 **וְאִיזֵי** מַסְפַּחֹת שְׁלֵחָה. שְׂבוּרִכּוֹן בְּהַ תְּפִילִין
24 בְּלִלְוָה: **אִבּוּר**. לְרִצְצוֹת לֶעֱמֵד מִשָּׂאוֹ כִּי הַרְאָשׁ
25 כְּשִׁבְעָה שְׁתַּפְּסִילִין בְּמִקְשָׁה מוֹנְחִין: **וְכִסָּה**. יִתָּא
26 מִשָּׂאוֹ וְהוּא אִסּוּר לְתַרְוֵי עַל הַרְאָשׁ אִלְיָבָא
27 דְּרַע יִרְבְּעָא דְּרִיבְעָא. רַעֲבֵי לִקְטָרֵי דְּרַב
28 מוֹנֵעַ הוּא: ד' סִיאן [וְרַע] לְבוּר. לְבֵית קִרְקַע כּוּר
29 וְהוּא אֵלֶּף הַמִּשְׁשׁ מֵאֹת אִמָּה אֲרִיבַע שֶׁל ג' אִמָּה
30 וְרֹבֵב דְּחִצֵּר הַמִּשְׁכָּן חֲרִי שְׂאִינֵיהּ וְהוּא מֵאָה עַל
31 ג' רֹבֵב ל' סִיאן אִינוּ מוֹרְבַע וְכִין אֲרִיבַע וְקִבְּוִי לִפִּי
32 חֲשׁוֹב וְהַ שִׁיעוּרָה: **אִסְכָּרָה** קָרִי. לֹא דְרַבִּי אִמֵּי
33 פִּילִי אֲרִיבִי וְכִין רִבְּוִי אֵלֶּא שְׂהוּעוֹל מִתְּקַלְל
34 וְהוֹלֵךְ כִּיִּשֵׁי ר' יוֹחָנָן הָהּ שְׂפִירָתָה אֲרִיבַע. וְרִיחַ
35 לְבֵית כּוּר כִּדִּי סִיאן וְכִשְׁנֵי דִר אִמֵּי כִבֵּר הוֹכִיחָשָׁה
36 וְצִרְיָה ח' סִיאן: מִרְיֹת שְׂפִירָתָה אֵת הַעוֹשִׂיִים.
37 בְּשָׂדָה וְכִיסוּ אֵת הַלֶּקֶט שֶׁל עֲנִיִים הַמְפּוֹרֵץ בְּשָׂדָה
38 וְאִין יָרִיעַ כֶּמֶת לֶקֶט הַיֵּה שֶׁם לְמַטְהַר לִפְנֵי הַעוֹשִׂיִים
39 שְׂמִינֵן אוֹתוֹ בִּיד הוֹלִכִין עֲלֵיהֶן וְשִׁמְיֵן כֶּמֶת לֶקֶט
40 שְׂרָדָה וְרִאשִׁית הַלְעוֹשֹׁת כִּבְל שְׂרָדָה: **רִשְׁבִּי אִוִּי**.
41 אִין חֲדָרִי צִרְף אֲוִיטֵי כִבֵּר קִצְבֵי כִר וְנִפְלֵה
42 וְעִמֵּד וְנִתּוּן לְעֵשִׂים יָדֵי נִיבּוּל לֶקֶט הַקִּצְבֵי
43 וְלִקְשָׁן מִרְשֵׁשׁ לְהֵי: **לְבוּר**: לְהֵי. לְשָׂדָה שִׁירַעָה בַּהּ
44 כּוּר אוּ לְשָׂדָה שְׁלֹקֶת בַּהּ כּוּר תְּבוּאָה וְאִם
45 מִתְּרַבָּא לְמוֹר לְכוּר וְרַע לְמִפּוֹלָתָהּ יָד אוּ לְמִפּוֹלָתָהּ
46 שְׂוֹרִיִים. יֵשׁ מִקְשָׁה שׁוֹרְעִין אֵת הַתְּבוּאָה בַּיָּד וְיֵשׁ
47 מִקְשָׁה שׁוֹנְחִין הַרְבֵּי בְּעִלְוֵהּ מִשְׁנֵמֵת וְמוֹלִכִין
48 שְׂוֹרִיִים אֵת הַעֲגֻלָּה עַל הַמְּרִירָשָׁה וְהוֹרַע הוּא נִפְלֵי וְהוֹלֵךְ וְרֹבַחָה וְרַע צִרְף לְמִפּוֹלָת שְׂוֹרִיִים יוֹתֵר מִמְּפּוֹלָתָהּ יָד וְקָא מִבְּעֵינָא לֶן שְׂלֵחָה כּוּר לְמִפּוֹלָתָהּ יָד שְׂלֵחָה שִׁיעוּרָה בְּלֶקֶט
49 שְׂלֵחָה אֲרִבְעָת כְּכִין אוּ לְכוּר וְרַע לְמִפּוֹלָת שְׂוֹרִיִים: **מִתְּנִי**. מִפֶּת מִרְיָה. מִפְּרֵשׁ בְּגוּי וְהוּא לִיתָא אֵלֶּא בְּחִכְרִיטוּתָא וְהוּא יִתָּא בְּקִלְלוּתָא מֵאִי מִנְבֵּה אִיבָב מִזְּשִׁמְצוּת: **חִלּוּקֵי**: אִינוּ מִנְבֵּה. דְּמִכֵּר
50 לֹא מוֹלֵךְ גֵּרִים: **כִּי כִּף וְכִין כִּף**. אִפִּילוּ הִיא מִנְבֵּה מִרְיָה אִינוּ מִנְבֵּה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹת לֹא נִגְרָה נִירְחָה הַלֶּכֶךְ לֹא עֲלֵיהֶן הִתַּה מְרַפְּעוֹת: **גְּבִי**. **וְהוּא דְּבִקְאָתָא**. רֹב הַבְּקֵינָה שׁוֹן בְּחִיבּוּתָהּ: **נִשְׂחָה**
51 הַלֵּם אֲחֵר. וְהוּא לִיתֵר מִשְׁדוֹת שְׁתֵּן סְבִיבוּתָהּ וְאוֹתוֹ תֵּלֵם כִּל סְבִיבוֹתָהּ שְׂדָה זוּ תֵּלֵם. שׁוֹרֹת הַמְּעוֹתָהּ: **שְׂמִירֵי תֵּלֵם אֲחֵר**. כִּל סְבִיבוּתָהּ שְׂלֵא נִשְׂחָה וְאֲרִיבַע שְׂדוֹת שְׂבִיבוּתָהּ נִשְׂחָה וְגַם
52 זוּ נִשְׂחָה מִתּוֹ. מִי אִמְרִינָן דְּכִינֵן דְּבִשְׂמִירֵי תֵּלֵם אֲחֵר עַל פְּנֵי כְּהֵלָה שְׂלֵא לְקַחְתָּהּ אוּ זוּ מִנְבֵּה מִרְיָה אֵלֶּא מוֹלֵוּ אוּ דְלִמָּא הִיא שִׁירָא לֹא מִלּוּם הִיא: **אִפְסִיקוּ** בִּירָא מוֹר. **חֵם** הִיא אֲרִיבַע
53 שְׂדוֹת שְׁתֵּן סְבִיבוּתָהּ בְּרוּת וְשָׂאָר שְׂדוֹת סְבִיבֵי נִשְׂרָפוּ מִי אִמְרִינָן ד' שְׂדוֹת שְׂבִיבוּתָהּ אֵת נִשְׂרָפוּ אִיד אִמֵּר לִיה אֵת הֵיָה וְרוּעוֹת אֵת הֵם נִשְׂרָפוּ: **אִפְסִיקוּ** בִּירָא. שְׂדָה כּוּר הַפִּסִּיק
54 בִּין שְׂדוֹתָהּ לְהֵי: **אִסְכָּרָה**. הִיא אוֹתָן שְׂבִיבוּתָהּ וְרוּעוֹת שְׂחַת לְמֵאבֵּל בְּהֵמָה לֹא יִשְׂרָפוּ וְהֵן הַפִּסִּיקוּ בִּין הַשְׂדוֹתָהּ לְהֵי:

בבא מציעא. המקבל – פרק תשיעי דף ק עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
 תוספות

1 פאי. מן אמרין ארבע שדות שכיבותיה לא נשפדו או דלקאו אמר ליה אילו היו דרעות
 2 תבואה או כן נדרש. ורע אחר פאי. אם התבא לומר אספקתא לאו הפסקה היא משום
 3 דלא כבלי גזרות פורענות התבואה אלא דאמר ליה אילו תבואה הוה אידו נמי
 4 אישתדף ורע אחר מן הני תפסקות והגור אומר. מה שתבסס פון הוציא יגשה ואני לא
 5 בקשתי מן השמים בתחילת השנה שיעליחני
 6 בשמים אלא בחשתי. כל שדתי. בכל מקום
 7 שהו. לקי. בולת. בולת. ארעתי. ואפי' נשמן
 8 בבקעה אחרת הוה שנת שפתי. גבי מוכר בזמן
 9 שהיבל נהג שאני מותר לו לנאל פרות משתי
 10 שנים תן לו בערכו ורף כסא: או שנים משתי
 11 אלהו. שנת ירדו ששמים: ורף עולה לו מן
 12 המגן. שמי שנים: את איבא תבואה בדיקא
 13 אחיית. אעני' וההוא באנא אישתדף אמרין
 14 לתא ורדיה (מלך דשדית) גרם וסלקין ליה מרע
 15 מדמים מה שמגיע לשנה אחת כאילו היו בה
 16 פירות. שיש בן הון תבואה. בשום מקום בארץ:
 17 אפסקתא דסלקא. המלך ביטלו מלחודעה ורבי
 18 היה כמו כן שאניק ולא קראה תבואה לישאל
 19 שנת תבואה אלא מעתה. אי כמאן דליתיה לא
 20 תעלה לו גיריעו. מקדיש שדודו ופא פירותו
 21 נשטן לו כהתבונן פרוח בתחילת היובל תמישים
 22 שקל כסף (ויקרא כו) ואם אחר היובל חושב לו
 23 התבונן וכו' נגרע מרפק (שם) שנים שבעור הוא
 24 מגרע מן החשבון כמה שמגיע להם ונתון כמה
 25 שמגיע לשנים הבאות וכוון דבשביעית תמיש
 26 דליתיהו לקח חן נמנות לפחות את הפדיון דהגן
 27 נתון סלע פדיון כל שנים הבאות שדודו תמיש
 28 המגיע לשנים הבאות וכוון בתחילת היובל תמיש
 29 למיט שנים נמצאו שביעית מועילות לרע
 30 הפדיון דאי מולית שבני שמיטות התחלק
 31 המשים שקלים מביש שנה מגיע לכל שנה קרוב
 32 לסלע ורבי: למשמש בן פירי. הלכך סלקא
 33 ליה דגבי פדיון שדה אחוזה לא כתיב שני
 34 תבואות: לא שני. אם מפת מדינה היא מנכה
 35 לו: אבל לא ורעה. ואשתדף רובא דבאנא לא
 36 מנכה ליה רבי: ותינא בן דוסא. במסכת געזית:
 37 משתייר לך מדינפךד מיתבי היתה שנת שדפון וירקון או שביעית או ששנים פשני
 38 אלהו אינו עולה לו מן המגן קמני שדפון וירקון דומיא דשנים פשני אלהו מה שני אלהו
 39 דלא הוי תבואה כלל אף הכא נמי דלא הוי תבואה כלל אבל דאיבא תבואה סלקא ליה
 40 ולא קאמרין מפת מדינה היא אמר רב נחמן בר יצחק שאני התם דאמר קרא במספר שני
 41 תבואות ימכר לך שנים שיש בהן תבואה בעולם אמר ליה רב אשי לרב פהגא אלא מעתה
 42 שביעית תעלה לו מן המגן דהא איבא תבואה בחינה לארץ אמר ליה שביעית אפסקתא
 43 דמלקא היא אמר ליה מר וזכרא ברירה דרב מרי לרבינא אלא מעתה שביעית לא תעלה
 44 לו מן הגירוע אלקמה תנן גותן סלע ופוגדיון לשנה אמר ליה שאני התם דהווי למישטחא
 45 בה פירי אמר שמואל לא שנו אלא שזרעה וצמחה ואקלה חנב אבל לא ורעה כלל לא
 46 דאמר ליה אילו ורעתה הוה מקמים בי לא בשנו בעת רעה ובימי רעבון יפענו מתיב ר' לא
 47 ששנת רועה שיהיה רועה והיניח עדרו וקא לעיו וקא זבא וזכר וקא ארי ודרס אין אומרים
 48 אילו היה שם היה מציל אלא אומרים אותו או: וכול' להציל תיב ואם לאו פטור ואמאי
 49 נימא ליה אי הוית התם הוית מקמים בי גם את הארי גם (את) הדיוב הבה עבדך משום
 50 דאמר ליה אי הוית הוית לאיתרושי לך נימא הוה איתרושי לך נימא בר' הנינא בן דוסא
 51 דמיתין עזי דובי בקרנייהו ונימא ליה נהי דלניסא רבה לא הוה חזינא לניסא וזמא
 52 חוטי

1 א' הוית הוית לאשתירי לך ובי משתייר לך מדינפך. גבי חוכר איבא למימר הכי דאפילו
 2 יטורו אותו ותמכיר מלימן וצירוחו ור' לא משתייר כלום בדשדף לא חושב כל השדה אריד
 3 והא דקתני מנכה לו לישנא קלילא נקט אי נמי נשאר קעת בעולם ליה חושב שתי פרעט
 4 המצא לענן שהיא קורא בי נשארנו נשארנו ביון ששום שדה לא פלט מהפסד מרובה
 5 אבל מחזיר שנוף הקרקע שנוף המגן יש לו לקבל
 6 וצירוחו דאמר לעיל נשארנו קעניא וכול'
 7 המהזיר לומר לחוכר כי נשארנו מעט מרובה
 8 ורבי נשאר ל' וצירוחו מה שכתבתי עמך בכך וכך
 9 ברוך: אלא מעתה שביעית בעלי ה'. חיימה
 10 מואי אלא מעתה בלאו הכי תהשה אברייתא
 11 אמאי אין שביעית עלה מן המגן כיון דמי
 12 לשני אלהו ור' לישפור קאמר אלא מעתה דאי
 13 אמרת דמפת מדינה לא חושב אלא דומיא דשני
 14 אלהו אפי' שפיר ורעה הלגין עסקא במה שזו
 15 השדה אינה ראיה לתבואה לא מקרי שני
 16 תבואות והייתי בי ליבא תבואה בעולם כגון שני
 17 אלהו אבל ל' תבואה בעולם חושב שדה זו
 18 ראיה לתבואה אף על גב דאשתדף רובא
 19 דבאנא אבל שביעית דהיא אף על גב דאיבא
 20 תבואה בחול' ל' שדה זו אינה ראיה לתבואה כיון
 21 שדאי בארץ אבל תשק דאמר כי אישתדף
 22 רובא דבאנא ור' דהוה מפת מדינה ולא חשיבא שדה
 23 זו וראיה לתבואה ואפי' דכר' גזרות התבואה הוא
 24 כיון דאיבא תבואה בעולם עלה לו מן המגן
 25 א"כ אפי' שביעית נמי ומכני שביעית אפסקתא
 26 דמלקא הוא ואי אפשר להיות תבואה בארץ
 27 בהיית כלל ולכתיב לא מקרי שנת תבואה אבל
 28 שנת שדפון ואצ"ו דהוי נכח מדינה לא אשתדף
 29 רובא דבאנא חשיבא אפשר להיות בה תבואה
 30 כיון שיש בחול' בשום מקום בעולם כי באפשר
 31 להיות בה תבואה מקרי שנת תבואה ובעשים
 32 בכשני אלהו חשב כלא אפשר להיות בה
 33 תבואה כיון דבשום מקום ליבא:
מתבב
 34 ר' ששה רועה שקהה רועה עדרו בו.
 35 תימא אמאי לא פריך ממנהנין
 36 והפעלעס (לעיל דף עג) דהגן הארי והדוב ור' ד
 37 דה אונס ואמאי נימא אילו נלחם בן הון מקמים
 38 ביה גם את הארי ור' ל' דהתם כיון שהיה שם ולא
 39 בא לו רוח גבורה אין יכול לומר דתהו מקמים
 40 ביה אבל הכא שלא היה שם דלקאי אין תהו התם
 41 תהו בו רוח וגבורה ודעת להלחם ותהו מקמים
 42 ביה גם את הארי בו:
לניסא
 43 וזמא מתיא חזיא קניא. תימא מאי
 44 קניא? תא אפקו לעיל דכי אמר ליה
 45 ורעה חסין ורעה שיער' ואשתדף דמיצ' אמר ליה
 46 אי ורעתה חסין ורעה חסין? ויתבר אמר וקם
 47 לך וכיש כשלא ורעה כלל דליבא דחזקה שהיה
 48 ראוי להשתדף ור' ל' דשמואל מירי כגון שאמר
 49 ליה ורע על מה שתרעה והשתקא לא מצי למימר
 50 דהוה מקמים בי ותגזור אמר וקם לך דבספקמא לא
 51 הוה מקבל הקדוש כר'ך הוא תפלתו שן זה
 52 שיעלה לך מה שיעורו אם לא שיעלה לו אם לא
 53 קאמר לך הוה מקמים בי ותגזור אמר אלא לפי
 54 שמתפלל על מין אחד של חסין:
 וקיימא

1 **ק"ל** קימה להדי רישא. פי' שקניט וביקש דנהי עני טלה כדאמר בבבוקה ר"ת ט"ז ולא דק
2 אלא אמרין דקניט דקניט ונב טלה אלא שבקיה סמוכה לה ואומר תב לי בני
3 ומה שפי' בקניט דביום ראשון של אדר בסוף שנה עשירית קיימא בימה באמצע הרקיע
4 קשה ופעמים לא אתא מדברא עד צאת הכוכבים כפי' בריש הפועלים (ע"ל דף ט"ז) ותו
5 דבסוף י' שעות תו עד היום גדול ואין נראין

6 המקובים ומשמע שבא ליתן סימן לאריסין
7 להכיני שעה שבאנו מן השדה והו' דחוק לומר
8 דה"ק שבחשידי לילה או ראיון למפרע שבשעת
9 הליכתו היתה בימה להדי רישיה ונראה לפרש
10 דאתו אריסי מדברא בתחילת הלילה וקיימא
11 בימה להדי רישיה היינו בתחילת שבת ואו
12 קלה זמן היריע והא דאמר כפ' כל הפרובות
13 (מתחת דף ט"ז) רש"י חרשי ורישי ונראה קודם
14 הפסע ע' זים וזהו תמשה יומי בתוך שבת הקום
15 שקרקע חטובה היא ושוריע כל בלוצרף העומר
16 נמשך שם יום תמך וחר' אמ' בהתחלת שבת
17 של חמה הוא דקיימא בימה להדי רישיה ואין
18 התחלת של שבת של חמה מתחיל ברוב שנים
19 יתרה מע' זים לפני הפסח
20 **שדא** ביה אספקתא ונבדא. לא תהי צריך
21 למימר ודשא ביה אספקתא דבלאו הכי מצי
22 למימר אילו תהי ורע אספקתא וזהו עבדא אלא
23 מעשה תהי הכי

17 לא קאמר לא קשיא הא דקבלה מיניה בהרפי' הא דקבלה מיניה באפלי' רבי יהודה אומר
18 אם קבלה ממנו כמעוה: תהוא גברא דקביל ארעא למיזרעה בהו תומי אגודא דנהר
19 מלפא סבא בוויו איסתפר נהר מלפא אהא לקמיה דרבא אמר ליה נהר מלפא סבא
20 לא עבד ומספר מפת מדינה הוה ויל נבי אמי אומר ליה רבנן לרבא אמר לן תנן ר' יהודה
21 יהודה אומר אם קבלה היינו כמעוה בין פד ובין פד אינו נמכה לו מן כהורו אמר להו
22 לית דחש לה דבר' והיה: **מתני'** המקבל שדה מבכורו בעשרה פור חטים לשה
23 ולקחה נתון לו מתוכה היו חטיה ופות לא יאמר לו הריני לוקח מן השוק אלא נתון
24 לו מתוכה: **גמ'** תהוא גברא דקביל ארעא לאספקתא בכורי דשערי עבדא אספקתא
25 וחרשה ורעה שערי ולקו חצי שערי שלחה רב חביבא מסורא דפרת לקמיה דרבנא
26 פי האי זנא מאי פי לקחה נתון לו מתוכה דמי או לא אמר ליה מי דמי התם לא
27 עבדא ארעא שליחותא דמרה הכא עבדא ארעא שליחותא דמרה תהוא גברא דקבל
28 פדים מחבריה בעשר דני תמרא תקוף תהוא תמרא סבר רב פהנא למימר היינו מתני'
29 לקחה נתון לו מתוכה אמר ליה רב אשי מי דמי התם לא עבדא ארעא שליחותא הכא
30 עבדא ארעא שליחותא ומודה רב אשי בעיניו דכדום אבדשה שלקחה בעומריה: **מתני'**
31 המקבל שדה מחבריה לרעה שעורים לא יורענה חטים ורענה שעורים רשב"ג
32 אוסר תבואה ואין יורענה קמנית ורענה תבואה ורשב"ג אוסר: **גמ'** א"ר תמרא
33 מ"ט דרב"ג דכתוב שארית שטרות לא יעשו עולה ולא ידברו כוב ולא ימצאו פתרים
34 לשון תרמית מיתיבי מגבת פורים לפורים ואין מדרקדון דברך ואין יעני רשאי לישח מהן
35 רצועה לסגלדו אא"כ התנה במעמד אנשי העיר דברך רבי יעקב שאמר משום ר"מ רשב"ג

1 **פעם** ראשונה ושניה. ורעה ואכלה חנב או נשפה חזר וזרעה שנית ואם זרעה
2 אינו נמכה לו אפילו היא ממת מדינה: **פליגתא** דרבי ורשב"ג נבי אמר לה ראשון
3 וזאת לשני וזאת במסכת יבמות: **מצי** אמר ליה בעל התקנה כל ימי דרע ורע ואילו.
4 כלומר כל זמן הזרעה חזר וזרעה שקא לא הגיע זמן ורע איסת. ור' מישך זמן
5 הרעה עד זמן זכי אמר אהא ראשונה ופברא ונבס
6 לכת מומן שכן רגילין רביס ודינתי אבס
7 השע שעות ביום קרוב לסוף העשירית קיימא
8 בימה שזמנו הוא טלה להדי רישיהו בראש כל
9 אום להיני באמצע הרקיע שגראה לכל אום
10 כאילו הוא עד ראשו ותן הן ימי אדר לפי
11 שבבלגז בקיעין בו שנים עשר מילת וזהו סידרן
12 טסית סאיב מעיק גרד ולעולם ששה עולין
13 וששה שוקעין בניסן לעולם בתחילת עלות
14 השחר טלה מתחיל לעלות ומאונס שוקע וב
15 שעות המול שודה לעלות לאחר שני שעות
16 העלה עד געליהו השוקע גמר שיעשו נמצא
17 הששה עוליס ששתיים עשרה שעות ביום וששה
18 בלילה כל ימי ניסן ראש טלה מתחיל לעלות
19 ובאדר שור ובניסן תאומים וכן הסדר נמצא
20 באדר מול דגים מתחיל לעלות בבוקר סוף ב
21 שעות טלה מתחיל לעלות ולסוף ארבע גמר
22 געליהו ושור עולה לסוף של שנה ביום געליהו
23 מתחיל תאומים לסוף שנה גמר תאומים
24 מתחיל פרטן ומנצא ראש טלה באמצע שנה
25 עבור שש שעות משהתחיל ובשש שעות ראש
26 מגיע לאמצע שדרי מתחילת עליית המול
27 עד תחילת שקיעת שנים עשר שעות מנצא
28 שמשעה שמתחיל לעלות עד ר' שעות מגיע
29 לאמצע הרקיע ולסוף שנה שעות משעלה
30 ור' זנב באמצע הרקיע נמצא באדר זמן טלה
31 בסוף שעה עשירית באמצע הרקיע הוא רבכי
32 אמרין במסכת ברכות בפירק היראה ר"ת ט"ז
33 שכמה חוב טלה הוא: חצי תשרי וכו'. שש
34 תפוסתו שחובתו נחלה לכוני קמריש: **גמ'** כנגד
35 ורע זה בתחילת גשמים זה בתחילת התקפה
36 וקני כנגד חורף וחרוף הוא חזקו וחרופו של
37 חזק וימי צינה לשון (איוב ט"ז) כאשר הייתי
38 בימי חורף וימי יעקרי ימי הוא חזקו של
39 יבש ועל שמייבשך באותו פרק תמרם ותאנס
40 לקצינתו וכן קראין קיץ דכרביב שמואל ב
41 ט"ז הלחם והקנין לאכול דכרביס וגי קור הוא
42 סופו של סתו וכן חום סופו של שמש וכן כל
43 אינו שדן חרשים י"ב חרשים לשהע ערשים
44 מתחילת תשרי. מתחיל למנות שני חרשים
45 בכל עת פזא קמילי. ענבים שנתים ימי הרעם למ
46 שבא לאחר ורעיותו: ר"ש שקנה מן מרחשון
47 ואומר מרחשון וסכולו ורע: **תרי** כהני. חסין ושפין
48 הנזקעין בתחילת החורף: **בבבלי**. שערין וקענית
49 הנזקעין באדר: איסתרי. לשון (בראשית 41)
50 וחסרבו מעינות תחום. נסחמה חליכותו שבעבוד
51 העליונים העליונים התיבחו דרך אחרת ואין
52 וליקחה: שעה

52 חסין שדופות וגם כחושות וזו בחכירות הוצרכה לשנותה ולא בקבלתו דאי בקבלתו פשיטא דכל אחר זוכה ומתחייב בתלוק: **גמ'** עבדא אספקתא. היא נקצרת לשלש
53 יום כדאמר בריש ח"ה י"ב ט"ז) חזר וזרעה שעורים: עבדא ארעא שליחותא. בעליה לא תמרה אלא לאספקתא ואילו ורע לה אספקתא ואילו היה מצליח והוא פסק
54 עמו ליקח שערין מן השוק פריסא. פרם. תקוף. החמין: עבדא ארעא שליחותא. הענבים לא לקו אלא משעשעין זו בחכיותו בביתו לקח ואמר בקבל תמרא ר"ת
55 ט"ז) תמרא אספקתא דגברא שורר זו קטנה מהו טוב ומזלו גורם להחמין: עני' דכדום. ענבים שהתלעבו בעופרית. בערן שטרות לישב בימות זקבא וכן [ומן] לו ערן
56 צריכין לקרקע רבך הענבים שהתלעב בין בעיר לררבה וכו' דלא איתרו יתרה מן המנהג: **מתני'** המקבל שדה לרעה שעורים. ובחכיותו כר רבך חסין ואי שערין או
57 מעוה: לא יורענה חסין. שהחסין מבחשת את התקיע יתרה מן השערין ותא לא מיתוקמא אלא בחכיותו דאי בקבלתו תא אמרין חכיותו ארעא ולא יכחוש מרה
58 ותר' הוא נקבה בשני ש' ע' וכן שמעון מן גליליא אוסר. וטעמא מפרש בגמרא: תבואה לא יורענה קמנית. שהקמנית מבושלת עיניה מן התבואה: **גמ'**
59 מיקל

בבא מציעא. המקבל – פרק תשיעי דף קז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
 רכ"ט תוספות

1 **האי** מאן דבעי דתתבר ונרעיהו. פי' בשקני' שתקבל שדה וקשה דאדרבה כך הוא
 2 רגילות יש עובדי אדמה שזורעים שעה חשין וקשה שערורין שזורעין אותה ב' שנים
 3 חשין ורופין או שערורין ממקללת וכן נמי משמע ששילדי חוקת תבואת הכותם (כ"ב דף גבי ארס
 4 אמר אבקה חשין ואחד אמר אבקה שערורין כדפי' רבינו שמואל תהם לכך י"ל האי מאן
 5 דבעי שתראה שערורין וקשה שבאבקה כאלו וקשה שעה
 6 אחת ברה כי בן דרדך ולוהרעה שנה ותיחבדיה
 7 שנה כדי שתחזור לבתה שנה שנייה שחוב ליריע
 8 שנה חשין ושקא שערורין ולכך אפר שבני
 9 כשארם לרעה חשין שלא ירע שערורין יש שקא
 10 אשתקד ורעה שערורין ואי כריב ותיני לית לן בה
 11 שם לא יאסור רשבי'.

12 **הני** תחלי דבי ביהאן און בעי משקין גול.
 13 אע"ג שהתנה יחידע שיהו משקין
 14 עשבים בכל מקום כדאמר חושב פ' מרובה ב"ק
 15 דף גא) תהם מירי' בעשבים שאין ראיה לאדם
 16 אלא לבקמה וכן משמע מרלא קדקט נשאר אבל
 17 תחלי דבי מאבאן אדם אסור איני' הוא שדה
 18 פשתן. **איך** העומד על המיצר. פי' הקנטרס
 19 אינו מושב שפירש אילין שנטעו בקרקע סמוך
 20 למיצר והתקשרים נטיס בשל חבירו אלא נראה
 21 כלפיש שהאילן עומד ממש על המיצר שהוא של
 22 שניהם ואין התקשרים מתפשטין לקרקע של זה
 23 יותר שיש לו אף התקשרים נטיס יותר לשל אדם
 24 וזהו דם מיצר הנטע לא כאן בן התקשרים
 25 שיש בשל זה בשל בן זה אילין בן התקשרים
 26 מה שיש מן התקשרים בנגד המיצר חולקים והמיצר
 27 לרשות נטוין הוי הכל שלו ושמואל אמר
 28 חולקין אילין בחר התקשרים שחם שחם מנון בן
 29 יהודי שחם בענפים אבא א' ונטע כולו ברשות
 30 איך התקשרים עורבים ברשות חבירו כה אמר ר'
 31 יודן בס"פ אל תפטר כ"ד דף ב' ושם ר"ה א"ה (אוח)
 32 מבואר וקרא ששל מנת בן התקשרים את
 33 הארץ שקל התקשרים הוא לכלע התקשרים ובהא
 34 מנו מני רב ושמואל דשמעתין ופרקי אילין
 35 העומד על המיצר חולקים ומשני בשמואל כל
 36 המיצר כמו שהתקשרים הן כולן על המיצר כך
 37 הם התקשרים דתחלי טעניה לתד גיטא דקאמר
 38 אל שהתקשרים עורבים המיצר אבא מיש פירות
 39 איתו איתו יותר מליצר חבירו מאי ודמיא
 40 נפלוג לארוב' של מיצר קמיל' דחולקין לרובם
 41 של מיצר ושילדי ובית העליזה (למקו דף ט"ז)
 42 דתני שמי צינת זו ומקלעה וזה ורק בצינתם
 43 התקשרים לכ"ע הם של עליון לפי שהם יונקים
 44 מצינתו אבל תהו' שרומ' הוא התחתון לר'
 45 יהודה הוא של תחתון ולרמי' תלי' לשל עליון
 46 דאמר שדי שופ' בחר עיקר ותהם פסיק בר"ש
 47 דאמר כל שקבל עליון לפשוט' ידו ולשוטל ידו
 48 אלו שופ' ורתינו בר"מ והשאר סמקתא התקד
 49 לתחתון ונראה דאמר' לרב דלית ליה תאב' שופ'
 50 שופ' בחר עיקרו טובר שפיר בר"מ דכין דהתם
 51 כל התקשרים כולן בשל עליון דין הוא למיצר
 52 שופ' שופ' בחר עיקרו כדאמר רבי נמי ויהאן
 53 בשילדי ליה איתו ושמואל דאמר הכא חולקין
 54 יכול לסבור תהם כרבי יהודה דלא אמר שדי
 55 שופ' בחר עיקרו משום דרגילות למילתא ניחא
 56 עפר ולהשתוותו אל גינת חבירו ועד דאין כולל
 57 מן תהו' ברשות העליון אלא מיד שבראה חזי'
 58 לארץ הוא ברשות התחתון אבל בשמעתין רוב תהו' על המיצר רק קמע מן התקשרים
 59 נטיסם לכאן ולכאן בחר לרובם המיצר.

1 מיקל' אע"ג המשיני לא סבר דמקפיד איניש מיד דלא סבר דהו' דאמר ס"ה רבה בר נחמני
 2 רביה דאבי ר' זכאי גידלו בביתו. ה' התבואה. שתעשה ברה שלא יצמחו ויערערו ליריע
 3 [שקא] וכו'. ר"ה פסק עמו חשין שקא הוא ר' זכאי בשה' חשין בעשהו ור' זכאי
 4 זה שערורין נמצא זה מקלקלה דלא קריב ותי'. ור' זכאי לאחר קצירה ושינה בשעת תורע'
 5 מתיי' לח' בן יהודה לר' זכאי. מבטחי' הבואה יורעה

6 קטנית' הוא ל' וקא' ל'ו. ומתיי' באי' קאי' שהא
 7 מקום רבים וקריב וקריב למיחש לכבשא דאריאן און
 8 השקא' כבבל קיימינן' שהיא מעולה וטבועה
 9 כבעיני' המים וליכא למיחש לכבשא דאריאן
 10 הלכך משנה בכל מקום שירעה מקטנית
 11 לתבואה ומתבואה לקטנית ורש' אוסר כדאמרן:
 12 תחלי' דבי ביהאן. שיהם שערורין ברשין
 13 הגדילים הם. ביהאן שיהם משום גול. לכל
 14 הניא ויתקורן לפי שהיו מביטין את העולם
 15 שמפסידים פשתן יותר על המי' ואם עוקרת' על
 16 גול. הערוער' שיהם עמורין טובה. יש אותם
 17 משום גול. דלא ספדיה' וקישו' לר' זכאי
 18 שחלים שעמורין כפשתן' מימי רבים עד שנמנר
 19 גידוליהן. שאו בוב עוקרת' מועלת לפשתן' ויש
 20 בהם משום גול. דילי' דילך דילך דילי'. יש
 21 באילנותי' שהפירות שלהן ובאילנותיהן שהפירות
 22 שלי שהדומה זו לזו סמוכות והמירסין גבוהים
 23 איאלתו נטויען בהם יש מוח נטויען ויש
 24 ששקטניהן כפשוטו כולן לתוך שדה וינטיס
 25 משלך ויש בשלך שנטויען לתוך של וינטיס
 26 מוארי' ותיני בני מוציא' ובי' נושא לאן ולכאן.
 27 נטיס שרשין לקדה זו הפירות שלה כפסל' כל
 28 תבשר. שנטויען שרשין ככאן ולכאן. דילי' מוניה
 29 משא פירותיה ונגעין נוטה לצד האחד. פלוג הכי.
 30 טול אתה חצי שאצלך ורמי' חצי שאצלי. פלוג
 31 הכי. לעבר רובך השדה חלוק האילן לא עמדת
 32 השדה מוח' חלוק חלוק אותו האילן עמדת
 33 ירודים. לא תמונ'. לא תקנה שדה הסמוכה לעד
 34 שעין בני האדם שולטת בה המידה. אסור לאדם
 35 כ"ו. שלא יפסידנה עיני' קרובי' דתלי' לר' זכאי.
 36 והא טורח להכניס פירות. ספק נדה. וכי' שדאי:
 37 אמר' ל'ו. ר' אבא רבי יוחנן לא אמר הכי. סמוך
 38 לשולחנה. כלומר סמוך לבייתך שלא תעטרך
 39 לתרוצי' שפירות ותאי ונתקן שולחנה' שחבל'
 40 לבזוק עמקן לפני אבילה ולאחר אבילה
 41 כדאמר בשבט' דף מא) דתבניא לתוצר' לנתק'
 42 ואוכל לתקן לתמר שהסידוה על בני אפר'
 43 ואחר אבילה שהמואכל דוחק ומוציא את
 44 המעוקל ואם יתא' ערך' להרדק פגמים
 45 שהעמוד חוזר ונא' לרדי' הדרוקן אבל בית
 46 התבוס' סמוך לביתו ל'ו. יוחנן לא מעוליתא
 47 היא. ר' יוחנן לפעמיה' דאמר במבסח' סוסה' דף
 48 כ"ב) שכר פסיעות' של דאמר' למוד' יראת' ורמי'
 49 במתולה וקפלו' שכר מואלננה' שאמרה לו ואלא
 50 שכר פסיעות' יש אים יש בית המכסה' בשבתאי'
 51 ונא' כהא לבית מדרשך' להתפלה'. משולשין'
 52 שיש שנה שולקה בגנפים ובוחים ואין לוקה
 53 בתבוסה ויש שנה שולקה בו ולא בו ותתי' לו
 54 פסיעות

לא

מְזַבְּנִין בְּלָא אַרְבּוּתָא

לית לפרש כל זה מילי לעורך יתומים דאיכ' וקח שמעע לאלשאר עורכי יתומים אין מוכרין בלא ארבותא כי הנהו דחשיב' פ' נזקין גיטין דף נב. ושמ' מוכרים שדותינן לקנות לזון מגולה וצריח ושופר כ' וא"כ בפרק שנים היתומים (גיטין דף קב. ושם) דפרוך לרב אשי דאמר אין נזקקין בו מדרגתן שום היתומים שלשים יום

מכרין בבוקר ובערב לזקוקה במילי דיחמי שצריכי הנהו אלא ודאי אכל מילי דיחמי אין צריכין הנהו ובשמעתין מיירי בכרנא ומוניו וקבורה דאשה ונותן ואם האמר לקבורה פשיטא דמובנין בלא ארבותא דאנו יהיה מת מוטל באפשה כל ימי הכרחה וי"ל דאם לזו לעורך קבורה קאמר דמובנין בלא ארבותא כדי לפדות א"י נמי דדאי משמטנין מתפיצי יתומים עד שמכרין מילי

משמתינן ליה עד המקבל כו. וקאק שישאלא רוחה ליקח בדימים שנתן העברום

שביני העיר כו. דאי מילתא בדין הנקמה קמיירי כשנתיבם מערנים ושבן עיר מצרין מנה הניר שיש לו שדה אחוה ביתו הנשקבה לזו ושבן עיר שיש לו שדה ודוקה מן העיר השמטת לזו

ארעא דחד רוחי דחד. שהבית בניו על גבי קרקע מרי דארעא מעשב שלא ימורד הלה עניו ואנניו כי אם לו אגל בבית אצל כו. או קרקע שאינו עומד לזרעה לא שייך דינא דבר מצרא דלי שיתן הקם שנקא דקאמר בסמוך להכניס תלם אחד ודוקא בקדה לש ויעה שדה הניר השטוב שכבוד לזרעה בבת אחת וכו פירת בשוקהא אחת המתחלה חזרה על כל עדי' קודמים ולא ימצאו דין מנצרות בבתיים: אלא

דחוק הניו וזוי מבי והניו וזוי תקולו לית ביה משום דינא דבר מצרא הני צירוי והני שאר לית ביה משום דינא דבר מצרא אמר איזיל ארבותא ויאייתי וזוי לא נטררין ליה אמר איזיל אייתי וזוי תונן או גברא דאמיר הוא דאזיל ומייתי וזוי נטררין ליה ואי לא לא נטררין ליה ארעא דחד ובתי דחד מרי ארעא מעשב אמרי בתי מרי בתי לא מעשב אמרי דארעא ארעא דחד ודיקלי דחד מרי דארעא מצי מעשב אמרי דיקלי לא מצי מעשב אמרי דארעא ארעא לבתי וארעא לרעא ושוב ערף ולית בה משום דינא דבר מצרא אפסיק מושינחא או ריבא דדיקלא חוניה אם יכול להכניס בה אפילו תלם אחד אית בה משום דינא דבר מצרא ואי לא לית בה משום דינא דבר מצרא הניו ב' מצרי דיקרי חד מיניהו ונבין וביניה וביני ואי כוליהו אתו בתיי דתרי' פלגו לה בפרקנויל: מתי

ואי לא אעריפו קא מעריס. אם באתי ליקח אצלים וילקחי אקנה אית גיט סאָה באמצע ואוקה אני מצרין לכל רוח ואקנה אני אצרין כן כלל עד ולא יכילו לטלנין מן התפוח וכן ונתתי לכל רוח חלקיך ומתחמא מסלקין ליה: ואי כבש ליה אחריות כו. ודאי מבר הוא שאין תובנין אחריות על המתנה מוכר כל נכסי לאחד. ככל סוקס טהו זו במורה זו

בבערב ורצאו מצרין אחת מןן וערשה: לית ביה משום דינא דבר מצרא. כשלא חתם היתום לזקוקה להסתלק לעשות הישר והטוב לבעל התערב שהוא רעה למוכר שהו לא יקנה השאר שישמוך את ידו בשביל זו ובמקום פסידא דמובר לא תקן דינא דבר מצרא דאמר לקמן הני צירוי והני שרו ליה בה משום דינא דבר מצרא: אריא אפוזי וכו. ואין לך ישר טוב מזה עבוי"ם לא בר וְעִשְׂתִּי וְכוּ. ואין לנו לעמר על

דינא דבר מצרא וְעִשְׂתִּי הישר והטוב אלא לזקוקה שהמורא אמור לו מה עשיתי לך אם ארצה לא אמכרנה וכו ותרתי בדי אכל לזקוקה נאמר משור ודר וקמתה זה: שפתי ודאי משמתינן ליה. למוכר לקבולי עליה כל אונסא דאית ליה מנחמת העברום: כשנאמא. אם מכרתי למי שממשוכבתי לו לית ביה משום דינא דבר מצרא: שזה שכן מצרין מבזקן שכולו בבניה בניה למכור ברחוק ולמאול בקרוב

ברע ולמאול כיפה לית בה משום דינא דבר מצרא לרבנא ולמוניו ולקבורה לית בה משום דינא דבר מצרא דאמרי הנהרעא לרבנא למוניו ולקבורה לית בה משום דינא דבר מצרא שכיני העיר ויבשני שדה קודם קרוב ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם אפיקא ליה שכן וקרוב מאי ת"ש טוב שכן קרוב מאח

לית ביה משום דינא דבר מצרא הני צירוי והני שאר לית ביה משום דינא דבר מצרא אמר איזיל ארבותא ויאייתי וזוי לא נטררין ליה אמר איזיל אייתי וזוי תונן או גברא דאמיר הוא דאזיל ומייתי וזוי נטררין ליה ואי לא לא נטררין ליה ארעא דחד ובתי דחד מרי ארעא מעשב אמרי בתי מרי בתי לא מעשב אמרי דארעא ארעא דחד ודיקלי דחד מרי דארעא מצי מעשב אמרי דיקלי לא מצי מעשב אמרי דארעא ארעא לבתי וארעא לרעא ושוב ערף ולית בה משום דינא דבר מצרא אפסיק מושינחא או ריבא דדיקלא חוניה אם יכול להכניס בה אפילו תלם אחד אית בה משום דינא דבר מצרא ואי לא לית בה משום דינא דבר מצרא הניו ב' מצרי דיקרי חד מיניהו ונבין וביניה וביני ואי כוליהו אתו בתיי דתרי' פלגו לה בפרקנויל: מתי

בעיני דלאו בדינא דבר מצרא איירי אלא להשיא עצה דרך וקח וטוב למוכר שאם יש לו שדה למכור וזכו עליה לזקוקה שבעיני הדרים אצלו בדירה ושבן שיש לו בשרה ששדותינן מסוכות זו לזו וזו שיש לו למכור אתה מסוכה למצרין שכיני העיר קודמין ותי לא ודוקתי בה מפי רבנו כל צריך ועד נהנ פרישתו דבמכרן דיליה קאמר והשתא לא נראה לי דאם כן וזוה ליה למיתנתיה בדיי דהך דלעיל ולמטור בה לאשה וליתמיא ולשוטפי ולשכיני העיר ולתיא לית בה משום דינא דבר מצרא מאי שאר דשני בלישאנ דכולי שמעתא למיקטא לעשא דהטוב וזו דקאמר שכן ותלמי חכם דתי קודם י' הוא שכן מצרין קודם תלמי חכם בלא או בערשית הישר השטוב הוא ודאי וְעִשְׂתִּי לזקוקה שיתן רבנן כדאמרין לעיל גבי וכן לעבורים עברים לאו בר וְעִשְׂתִּי כו וחו קרוב ותלמיד חכם מאי דינא דבר מצרא איקא וית' כשעשיתו מערנין אטו משום דתי' הוא משלח לגיקא דאנשי: וזו מבי וזוי תקולו. מצרין שבא לעורר על המוקח מכאן מעות שמשקלן טוב ותרע על של לזקא אבל של לזקא שכן ותיפין פגטבע דודאיה ותרע משל מצרין ואי נמי איקא: לית בה משום דינא דבר מצרא. דאמר ליה המוכר בהא נתיא: הני צירוי והני שרו. לזקוקה ומצרין ששלתו מעותיהן של מצרין צרירין ויתומיהן וזה היה להתיירן שלא יאמרו ותר היה ושל לזקוקה מתירין לית בה משום דינא דבר מצרא. ופסידא דמכור הוא דאמר לזון צריכנא: אמר ליה איזיל ארבותא ויאייתי וכו. ודאינא הוא שאנו אומדין אותו דאפשר לו למכור בדריה ובתי דתי. כגון שעליה קרי ארעא מעשב אמרי בתי. שלא למכור הנכסן לאחר ודאיאל הואא בא למכרן וכן צריך ליה טוב שיקה כגון בקרקע שלו ואיכא הישר והטוב: מרי בתי לא מעשב אמרי ארעא. שהוא אינו חשוב שכן בלישגישו שניו עומד להסתלק מעיניו ודיקלי דחד. שמכר לו דקלן בשרה ונתרין של עד זמן פלגיו או עד שבש: ארעא לזרעיה. המצרין חפץ בה לזרעה והתוקף צריך בה לבגן בתי ישוב בתי ישוב ערף. לבית דין ולא תקנא שכן עשות ליה טוב שיש נותקו מהו: משמתינן. שן טלע מפסיק בין שדה זו לשדה של מצרין: אי ריבא דדיקלא. והקלים הכפופים וסוכנין זו לצד זו ומסוקרין באותן שקורין מלשיירי בעליה: אם יכול להכניס המצרין תלם אחד. משרדו לתוך שדה זו אית בה וכו: תלם. שרות המענה: ואי אייתי בחדרי. שמעבר על אחד של מצרונה: פלגי לה בקרנויל. בארבע אלכסוונות שהיא כל אחד נוטל על פני כולה סמוך

לו קוח ולשון קרויל דהוה לה לקרות.

הלכה ג' מתני' – ביצד מפרישין חלה כטמאה ביום טוב? רבי אליעזר אומר, לא תקרא לה שם, עד שתאפה. רבי יהודה בן בתירא אומר: תטיל בצונן. אמר רבי יהושע, לא זה הוא המין שמוהרים עליו ב"ב יראה וכבל ומצא", אלא מפרשתה ומניחתה עד הערב, ואם החמיצה – החמיצה.

גמרא – מתניתא בשנממאת לאהר לגולה,

[דף כ"א ע"ב]

אבל אם נממאת קדם לגולה – יעשנה קבין. ובשלושה ביום טוב, אבל אם לשה מערב יום טוב, בהדא דתנן: הלש עסה ביום טוב – מפריש חלתה ביום טוב. לשה מערב יום טוב, ושכח להפריש חלתה – אסור לטלטלה, אין צדף לומר לפול מפנה.

'עירם' לא אמר, אלא לש! הא עירם לא. אמר רבי שמואל אחוי דרבי ברכיה: תפתר בעסה טמאה שאינו מפריש חלתה אלא בסוף. אמר רבי יוסה בי רבי בון: בדין היה בעסה מהורה שלא יפריש חלתה אלא בסוף, תקנה תקנו בה שיפרישנה תחלה, שלא תטמא את העסה. מתניתא ביום טוב של פסח, הא בעצרת ובהג מתר. רבי יוסה בי רבי בון, רבי חונא בשם רבי אחא: אפילו בעצרת ובהג אסור על שם: "כל מלאכה לא יעשה בהם". מה בינה לקניבת נרק? של תרומה זו ראויה לאכילה וזו אינה ראויה לאכילה. רבניו דמיקרין בעויו: מה בינה לבורר קטנית ביום טוב?

ביצד יעשה? על דרבי אליעזר – מערים ואומר: 'זו אני רוצה לוכל, וזו אני רוצה לאכול' ואופה את בלה. ובשהוא רודה, מערים ואומר: זו אני רוצה לישן זו אני רוצה לישן, ומשיר אחת. אמר ליה רבי יושע:

[דף כ"ב ע"א]

לא נמצאת בשורף קדשים ביום טוב? אמר לו רבי אליעזר: מאליהן הן נשרפין. אמר לו רבי יושע: לא נמצאת עובר על "בל יראה ובל ומצא"? אמר לו: מטב לעבור מצוה בלא תעשה שלא באת לפניו ממצוה בלא תעשה שבאת לפניו.

אמר רבי פנחס: אתיון אילין פלוגתא באילין פלגותא, דתנינן תמן: הנתנין במתנה אחת וכו'. אמר לו רבי אליעזר: ולא נמצאת עובר על "בל תגרע"? אמר לו רבי יהושע: ולא נמצאת עובר על כל תוסף? אמר לו: מטב לעבור על מצות בלא תעשה שלא באת לפני, ממצוה בלא תעשה שבאת לפני.

על דעתיה דרבי אליעזר – יקרא לה שם וירדנה. אסורה לטלטל וירדנה? ויקרא לה שם, שמוא ישבח ויאכל. וירדנה ויקרא לה שם ויזלף עמה אחרת לקרן זוית, כהיא דתנינן תמן: מטלטלין תרומה מהורה עם הממאה עם החליו. ולא דמיוא, תמן ממאה לצרף מהורה, ברם הכא חליו לצרף ממאה חבריא בעיי, וישליכנה לאשפה ויקדשנה! ויש אדם מקדיש דבר שאינו שלו? ויקדישנה וישליכנה לאשפה! ויש אדם מבקיר דבר שאינו שלו?

רבי ירמיה בעי: ויפרידנה וישליכנה לאויר הכות ויקרא לה שם! תמן אמר רבי ירמיה בשם רבי זעירה: שני חצוי זיתים בתוך הכות – אין הכות מצרף. בכלי – הפלי מצרף, והכא הוא אומר הכין? אמר רבי יוסה:

[דף כ"ב ע"ב]

עד שהוא באויר הכות יקרא לה שם. אויר הכות מצרף לחלה, אין קרקע הכות מצרף להמין. אותו ואת בנו שנפלו לבור, רבי אליעזר אומר: יעלה את הראשון על מנת לשחוט וישחט והשני עושין לו פרנסה שלא ימות. רבי יושוע אומר: יעלה את הראשון על מנת לשחוט ולא ישחט, ויערים ויעלה את השני, אף על פי שחשב שלא לשחוט אחד מהן – מתר. רבי בון בר יהי בעי: מחלפה שיטתיה דרבי אליעזר, תמן הוא אומר אסור להערים, והכא הוא אומר מתר להערים. הכא משום "בל יראה ובל ימצא", תמן מה אית לך? מחלפה שיטתיה דרבי יהושע, תמן הוא אומר מתר להערים, והכא הוא אומר אסור להערים. אומר רבי אדי: פאן שבות וכאן חייב הפאות. אומר רבי יוסי בי רבי בון: תמן כדי לחוס על נכסיהן של ישראל, הכא מה אית לך? רבי יצחק ורבי יאשיה, חד פהדין וחד פהדין. דרש רבי פרכיה פהדא דבן בתיירה. מתניתא אמרה בן: תפח תלמיש בצונן. מיליהון דרבנין פליגי, דמר רבי חזקיה רבי אבהו בשם רבי לעזר: כל מקום שישנה רבי מחלוקות וחזר ושנה סתם הלכה כסתם.

הלכה ד' מתני' – רבן גמליאל אומר: שלש נשים לשות באחת ואופות בתנור אחד זו אחר זו. והכמים אומרים: שלש נשים עוסקות בכצק. אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה. רבי עקיבה אומר: לא כל הנשים ולא כל העצים ולא כל התנורין שוין. זה הכלל, תפח – תלמיש בצונן.

גמרא – תני, הראשונה כדי שיהא כדי הסיקה והשניה כדי שני הסיקין ואפיה אחת. והשלישית כדי שלשה הסיקין ושתי אפיות. אם עשת כבר ראשון אחרון כדי שלשה הסיקין ושלוש אפיות.

תני, גמרא זה לישתה, וגמרא זה קיטופה, וגמרא זה הסיקה, הראשונה שיהא כדי הסיקה, והשניה כדי הסיקה ואפית חכרתה, והשלישית כדי שני הסיקין ואפיה אחת. אם עשת כבר ראשון אחרון –

[דף כ"ג ע"א]

כדי שני הסיקין ושתי אפיות.

רבן גמליאל אומר: שלש נשים לשות באחת ואפות בתנור אחד זו אחר זו. והכמים אומרים: שלש נשים עוסקות בכצק. אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה. תני רבי הושעיה: אחרת באה ולשה תחתיה. אית תניי תני, בחיטין – שלשת קבין, ובשעורין – ארבעת קבין. אית תניי תני, בחיטין ארבעת קבין ובשעורין שלשת קבין. מאן דאמר בחיטין שלשת קבין – בשוש בהן שמנונית. בשעורין ארבעת קבין – בשאין בהן שמנונית. מאן דאמר בחיטין ארבעת קבין – דאינון חטין, ובשעורין שלשת קבין – דאינון רטישין.

הלכה ה' מתני' – שיאיר ישראל, והאכלו פטור. סדוק ישראל, והאכלו – תיב כרת. ואי זהו שיאיר? בקרני תיבין. סדוק שנתערבו סדקיו זה בזה; דברי רבי יהודה. והכמים אומרים: זה וזה האכלו תיב כרת. איזהו שיאיר? כל שהכסיפו פניו, כאדם שעמדו שערוותיו.

גמרא – רב הונא בשם רב: מתר להאכלו לכלבו. תני בר קפרא, איז לך סדק מלמעלן שאין תחתיו פמה סדקין.

הלכה ו' מתני' – ארבעה עשר שחל להיות בשבת – מבערין את הכל מלפני השבת; דברי רבי מאיר. והכמים אומרים: בזמן. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: תרומה מלפני השבת והלוי בזמן.

גמרא – אתיא דרבי מאיר דרבי ליעזר ורבה מן דרבי אליעזר, דרבי אליעזר אומר: שלא ובוא לידי "בל יראה ובל ימצא". רבי מאיר אומר: שלא ובוא לספק "בל יראה ובל ימצא". אתיה דרבנין דרבי יהושע ורבה מרבי יושע, דרבי יושע אומר: אין שורפין את הקדשים ביום טוב. ורבנין אמרין: אפילו בחול אין שורפין את הקדשים.

תני, אומר רבי יודה: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על תרומה וטהרה שאסור לשורפה, על מה נחלקו? על התלויה, שבית שמאי אומרים: אין שורפין, ובית הלל אומרים: שורפין. אמרו בית שמאי לבית הלל:

[דף כ"ג ע"ב]

כלום אתם אומרים בטהורה שלא תשרף? אלא שאני אומר: שמוא בהן אחד שבת בתוך התהום, והוא בא ואכלה בשבת. אף תלויה לא תשרף, שאני אומר: שמוא אליהו שבת בהר הפרמל, והוא בא ומעיד עליה בשבת שהיא טהורה.

אמרו להן בית הלל: מובטחין אנו שאין אליהו בא לא בשבתות ולא בימים טובים.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: אתיא דרבי אלעזר בי רבי צדוק ברן גמליאל, כמה דרין גמליאל אומר: מה שני בין חלין לתרומה, בן רבי אלעזר בי רבי צדוק אומר: מה שני בין חלין לתרומה. כמה דתימר הלכה ברין גמליאל, ודכותה הלכה ברבי אלעזר בן רבי צדוק.

הלכה זו מתני – ההולך לשחוט את פסחו, ולמול את בנו, ולאכל סעדת ארוסין בבית חמיו ונזכר שיש לו חמין בתוך ביתו, אם יכול לחזור ולבער ולחזור למצותו – יחזר, ואם לא – יבטל בלבו.

להציל מיד הנגים, ומיד הנקה, ומן הדלקה, ומן הפפלת – יבטל בלבו, ולשבות שביתת הרשות – יחזר מיד.

גמרא – אומר רבי יוסה בי רבי בון: בוא וראה מה גדול הוא השלום, שהוקש לשני דברים שחייבין עליהן פרת: מילת בנו ושחיטת פסחו.

מי קדם? אומר רבי פינחס: מן מה דכתיב "המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו". הדיא אמרה שמילת בנו קודמת לשחיטת פסחו,

אפלו יכול לחזור ולבער ולילה ולהציל.

[דף כ"ד ע"א]

אפילו יכול לילה ולשבות לחזור ולבטל,

שאין שביתת הרשות אצל רבו או אצל מי שהוא גדול מפניו בחכמה. כך שנה רבי: המעשה קדם לתלמוד. נמנו בעלית בית ארים בלוד: התלמוד קדם למעשה.

רבי אבהו שלח לרבי הננינה בריה יופי בטיבריה. אתון ואמרינן ליה: 'נמל הוא חסד'. שלח ובר ליה: 'המבלי אין קברים בקיסרין שלחתיך למבריא?!' שבר נמנו ונמרו בעלית בית ארים בלוד: שהתלמוד קדם למעשה.

רבניו דקיסרין אמרינן: תדא דתימר בשיש שם מי שיעשה, אבל אם אין שם מי שיעשה – המעשה קדם.

דלמא: רבי היא רבי יוסי רבי אימי עלון למיתי גבי רבי אלעזר, אמר לון: אן הויתון? אמרינן ליה: נמל חסד. אמר לון: ולא תנה תמן חורנין? אמרינן ליה: מגור היה:

הלכה ח' מתני' – וכן מי שיצא מירושלם ונזכר שיש בידו בשר קדש, אם עבר הצופים – שורפו במקומו, ואם לאו – חזר ושורפו בפני הבירה מעצי המערכה. עד פמה הן חזרינן? רבי מאיר אומר: זה וזה בכזית. רבי יהודה אומר: זה וזה בכביצה. וחכמים ואמרים: בשר קדש בכזית וחמין בכביצה.

גמרא – רבי סימון בשם רבי יושוע בן לוי: פתיב (וכריה יד, כ): "ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש" וגו'. עד מקום שהסוס רץ ואינו עושה צל. רבי שמואל בר רב יצחק בעי: אם קדש הוא ישורפנו במקומו! שכן אפילו בירושלם שורפין אותו לפני הבירה מעצי המערכה.

[דף כ"ד ע"ב]

ההן יוצא מה את עבד ליה? כי מטמא בחוץ או כי מטמא בפנים? אמר רבי יוסה: מכיון שנמצא פסול מחמת מקומו נעשה במטמא בחוץ.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: טהור הוא דבר תורה, אתה הוא שגזרת עליו טמאה, לא דנה שגזרת עליו טמאה, אלא שאת מבקש לעשותו במטמא בחוץ? אלא במטמא בפנים.

אית תנאי תני ומחלה, רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוסי במתניתין.

אמר רבי יודן: סימנא מן ההיא דברכות – עד פמה מזמנין? עד פזית. רבי יהודה אומר: עד בכביצה. תני, פחות מיכן – אין מבריחין עליו שיהויר,

מה בין זה לזה? זה יש לו בטול.

עד בדין בשר קדש, המין מניין? אמר רבי יוסי בי רבי בון: מן מה דתנינן: וכן מי שיצא מירושלם' – הדיא אמרה: מה דנפל לדין נפל לדין.

הדרן עלך ואילו עוברן

פרק רביעי

הלכה א' מתני' – מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות – עושין. מקום שנהגו שלא לעשות – אין עושין.

ההולך ממקום שעושין למקום שאינן עושין, או ממקום שאינן עושין למקום שעושין – נותנין עליו חומרי המקום שיצא משם וחומרי המקום שהלך לשם.

[דף כ"ה ע"א]

ואל ישנה אדם מפני המחלקת.

גמרא – בתיב "שם תזבח את הפסח בערב". אין לי אלא הוא, שלוחו מניין? תלמוד לומר "ובשלת ואכלת". מה תלמוד לומר "שם תזבח את הפסח בערב"? אינו בדין שתהא עסוק במלאכתך וקרבתך קרב, אבל אסרו מלעשות מלאכה, כהא דתני: להון כל איניש דיהוי עלויה אעין וביבורין. האומר 'הרי עלי עצים למזבח וניזורים למערכה' – אסור בהפסק ובתענית ומלעשות מלאכה בו ביום.

אמר רב יונה: אילין תמידין קרבנותיהן של כל ישראל אינן, אם יהווי כל ישראל עולין לירושלם לית בתיב אלא "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורד". אם יהווי כל ישראל יושבין ובמלון. והבתיב "ואספת דגנד", מי אוסף להן את הדגנן? אלא שהתקינו הנביאים הראשונים עשרים וארבע משמרות, על כל משמר ומשמר הנה עומד בירושלם של כהנים ושל לויים ושל ישראלים.

תני, עשרים וארבעה אלה עמוד מירושלם וחצי עמוד מיריחו. אף יריחו היתה יכולה להוציא עמוד שלם, אלא בשביל לחלק כבוד לירושלם היתה מוציאה חצי עמוד. הכהנים לעבודה והלויים לדוכן וישראל מוכיחין על עצמן שהן שלוחיהן של כל ישראל.

תני, רבן שמעון בן אלעזר אומר: פתנים ולויים וישראלים ושיר מעבדין את הקרבן. רבי אבון בשם רבי אלעזר: טעמא דרבי שמעון בן אלעזר, כל הקהל משתחוים – אלו ישראל. והשיר משורר – אלו הלויים. והצצרות מהצצרים – אלו הפתנים. הכל עד לקלות העלה – הכל מעבדין את הקרבן.

רבי תנחומא בשם רבי לעזר שמע לה מן הדא: ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל – אלו הלויים. לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד – אלו הפתנים.

[דף כ"ה ע"ב]

ולכפר על בני ישראל – זה השיר. ולא יהיה בכני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקדש – אלו ישראל. מנין שהשיר קרוי בפירה? הננה אבוי דרב ינמח בשם רבי בנינה: ולכפר על בני ישראל – זה השיר. מנין שהשיר מעבב? רבי יעקב בר אהא רבי שמעון בולומה בשם רבי בנינה: ולכפר על בני ישראל – זה השיר.

הרי פסחים הרי קרבנן של כל ישראל הוא ותלו אותו מנהג. אמר רבי אבהו: שניא הוא שאין הפסח קרב אלא מישש שעות ולמעלן.

רבי אבהו בעי: אמר 'הרי עלי עולה מישש שעות ולמעלן' – מתר, לעשות מלאכה מישש שעות ולמפן. אמר רבי יוסה: פסח שהקריבו בשחרית – אינו פסח. עולה שהקריבו בשחרית – עולה הוא.

כל הדברים תלו אותן במנהג. נשי דנהיגין דלא למיעבד עובדא באפוקי שובתא – אינו מנהג. עד לפני סדרה – מנהג.

בתרייתא. ובהמשתה – אינו מנהג, עד ותפני תעניתא – מנהג.

יזמא דערובתה – אינו מנהג. מן מנהתה ולעיל – מנהג.

יזמא דירחא – מנהג.

אמר רבי זעירה: נשיא דנהגן דלא למישתיה מן דאב עליל – מנהג. שבו פסקה אגן שתיה – מה מעם? "פי השתות יתרוסין".

אמר רבי הוננא: כל הדברים מנהג. אעין דשיתין הוי במנדל צבעיה, אתון ושאלון לרבי הנינא תבריהון דרבנן: מהו מיעבד בהן עבודה? אומר להן: מכין שנהגו בהן אבותיכם באסור – אל תשנו מנהג אבותיכם נוחי נפש.

רבי אליעזר בשם רבי אבון: כל דבר שאינו יודע שהוא מתר ומטעה בו באסור – נשאל והן מתירין לו. וכל דבר שהוא יודע בו שהוא מתר, והוא נוהג בו באסור נשאל – אין מתירין לו.

יושבין על ספסלו של עכו"ם בשבת. מעשה ברבן גמליאל שישב לו על ספסל של עכו"ם בשבת בעכו, אמרו לו: לא היו נוהגין בן להיות יושבין על ספסלו של עכו"ם בשבת, ולא רצה לומר להן מתר לעשות בן, אלא עמד והלך לו.

מעשה ביהודה ובהלל בניו של רבן גמליאל לרחץ בפורחין בכבול. אמרו להן: לא נהגו כן

[דף כ"ז ע"א]

להיות רוחצין שני אחים פאחת, ולא רצו לומר מתר בן, אלא נכנסו זה אחר זה. ועוד שיצאו למיל בקורקרקיות של זה בלילי שבת בבירו. אמרו להן: לא נהגו כן להיות מטילין בקורקרקיות של זה בשבת, ולא רצו לומר להן מתר בן, אלא שלחו ביד עבדיהן.

ולא סוף דבר פסה, אלא אפלו מנהג קבלו עליהן תרמי טיבריה וגרוסי צפורין. דשושי עכו. שלא לעשות מלאכה בחלו של מועד. ניהא גרוסי צפורין דשושי עכו. תרמי טיבריה ואינן ממעטין בשמחת הרגל. צד הוא בחכה, צד הוא במכמרת, אפילו בן אינן ממעטין בשמחת הרגל. רבי אימי מקל לון שהו ממעטין בשמחת הרגל.

גלו ממקום למקום ובקשו לחזור בהן, ייבא בהדא דאמר רבי בא: בני מיישא קבלו עליהן שלא לפרש בים הגדול. אתון שאלון לרבי, אמרין ליה: אבותינו נהגו שלא לפרש בים הגדול, אנו מה אנו? אמר להן: מכיון שנהגו בהן אבותיכם באסור – אל תשנו מנהג אבותיכם נוחי נפש. ואין אדם נשאל על נדר? תמן מושגתהר נשאל, ברם חכא – אבותיכם נדרו. כל שכן והו מתרות! אמר רבי חנניה: לא מן הדא אלא מן הדא. רבי תלמידיה דרבי יודה תות, דרבי יודה אמר: אסור לפרש בים הגדול.

רבי שמעון בן לקיש שאל לרבי יוחנן: ואינו אסור משום כל תתגודדו? אמר ליה: בשעה שאלו עושין כבית שמאי ואלו עושין כבית הלל. בית שמאי ובית הלל – אין הלכה כבית הלל. אמר ליה: בשעה שאלו עושין כרבי מאיר ואלו עושין כרבי יוסה. רבי מאיר ורבי יוסי אין הלכה כרבי יוסי. אמר ליה: תרי תניין אינון על דרבי יוסי. אמר ליה: תרי ראש השנה ויום הכפורים ביהודה נהגו כרבי עקיבא

[דף כ"ז ע"ב]

ובגליל נהגו כרבי יוחנן בן נורי. אמר רבי: שנייה הוא שאם עבר ועשה ביהודה בגליל, ובגליל ביהודה – יצא.

הרי פורים, הרי אלו קורין בארבעה עשר ואלו קורין בהמשך עשר. אמר ליה: מי שפדר את המשנה סמכה למקרא – "משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר".

ניחא מפקום שעושין למקום שאין עושין. מפקום שאין עושין למקום שעושין. ויבטל! שהרי כמה בפלוגין יש לו באותו מקום. רבי סימון בשם רבי יוחנן: במתמיה.

הלכה ב' מתני' – פיצא בו המוליד פרות שביעית מפקום שכלו למקום שלא כלו או מפקום שלא כלו למקום שכלו היב לבער רבי יהודה אומר צא והבא לך אף אתה:

גמרא – כלו מפיבירה ולא כלו מצפורין. אמר לו: מצפורין הבאתים אם אין את מאמינני – צא והבא לך אף אתה.

רבי תנניה ורבי פינחס רבי יודה ורבי יוסה, שניהן אמרו דבר אחד, דתנינן תמן: אוכלין על הפקר ואין אוכלין על השמור, רבי יוסי אומר: אף על השמור. אמר לון: מן השמור הבאתים ואם אין את מאמינני – הרי שדה פלוני משמרת לפניך, צא והבא לך אף אתה:

הלכה ג' מתני' – מקום שנהגו למכור בהמה דקה לעכו"ם – מוכרין. מקום שנהגו שלא למכור – אין מוכרין. ואל ישנה אדם מפני הפחלקת. ובכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה עגלים וסוהים שלמין ושבורין. רבי יהודה מתיר בשבורה. בן בתירה מתיר בפוסם.

גמרא – מתר לגדל. אמר רבי בא: בגון מהיר שהוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל.

[דף כ"ז ע"א]

הוון בעיי מימר מאן דמרת למכור – מתר ליחד. מאן דאמר אסור למכור – אסור ליחד. רבי יונה, רבי לעזר בשם רב: ואפילו פמאן דאמר מתר למכור – אסור ליחד. מה בין למכור, מה בין ליחד? תמן, מכין שהוא מוכרה לו בבקמתו של עכו"ם היא, ברם הכא בקמתו של ישראל היא והוא חשוד עליה.

מקום שנתנהו שלא למפור – אין מוכרין. למה? שהיא מוציאה מידי גזה. הגע עצמך שהיתה עז. שהיא מוציאה מידי בכורה. הגע עצמך שהיה זכר – שהיא מוציאה מידי מתנות. מעתה הפין אל ימכר לו – שהיא מוציאה מידי חלה, יין ושמן אל ימכר לו – שהיא מוציאה מידי ברכת.

בכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה. מה בין גסה מה בין בהמה דקה? בהמה גסה יש בה חיוב הטאת, בהמה דקה אין בה חיוב הטאת. ואינו חולב ואינו גוזז. תמן הוא מתחייב, ברם הכא היא מתחייבת. ובין שהיא מוכרה לו, לא בהמתו של עבו"ם הוא? ברם הכא בהמתו של ישראל הוא והוא חשוד עליה. אמר רבי אימי בכליי בשם רבנן דתמן: פעמים שהיא מוכרה לו לנפיון והוא מהזירה לו לאחר שלשה ימים ונמצא עובר גברה בבהמתו של ישראל. מעתה לנפיון אסור שלא לנפיון מתר? זו מפני זו!

עבר ומכר – קונסין בו. בשם שקונסין להלכה כד קונסין למנהג. מנין שקונסין בו למנהג? חד בר נש זבין גמלא לחד ארמאי, אתא עובדא קומי רבי שמעון בן לקיש וקנסיה בכיפלה בגין דייחור ליה גמלא. אמר רבי יוסה בי רבי בון: לפרסור קנסו ותוון צוהיין ליה ברא דמסרסר לארמאה. מה רבי שמעון בן לקיש ברבי יודה? דתנן בשם רבי יודה: הלוקח בהמה מן העבו"ם וילדה בכור – מעלה עמו בשוה ונותן חצי דמים לפהו. נתנה לו בקבלה – מעלה עמו אפילו עשר דמים בשוה ונותן כל הדמים לפהו. והכמים אומרים: הואיל ואצבע העבו"ם באמצע – נפמרה מן הבכורה. רבי שמעון בן לקיש ברבי יודה.

[דף כ"ז ע"ב]

ורבה מן דרבי יודה, מה דאמר רבי יודה משום הלכות בכורה, מה דאמר רבי שמעון בן לקיש משום הלכות בהמה גסה.

רבי יודה מתיר בשבורה. לא אמר רבי יודה אלא בשבורה שאינה יכולה להתרפאות. אמרו לו: והרי מביאין לה זכר ונרבעת ממנו? אמר להם: אף אני לא אכרתי אלא בשבור, זכר שאינו יכול להתרפאות. אמרו לו: והרי מביאין לו נקבה והיא רובעה והיא יולדת. רב אבון בשם רבנן דתמן: זאת אומרת, שאסור להמציא להו נרע.

תמן תנינן, הלוקח עובר חמורו של עבו"ם, המוכר לו אף על פי שאינו רשאי, המשתתף לו והמקבל ממנו ונותנו לו בקבלה – פטור מן הבכורה. רבי חגי געא קומי רבי יוסי: לית תדא אמרה שאסור

להמציא להן עבדים. אמר ליה: כבר קדמך רבי אבון, דמר רבי אבון בשם רבנן דתמן: זאת אומרת שאסור להמציא להן זרע:

בן בתירה מתיר בסוס. לא אמר רבי יודה אלא בסוס וזכר שהוא הורג בעליו בפלחמה. יש אומרים שהוא רץ אחר נקבה, ויש אומרים שהוא עומד ומשתין. מה נפק מן ביניהון? תפריס. מאן דמר שהוא רץ אחר נקבה – זה אינו רץ אחר נקבה. מאן דמר שהוא עומד ומשתין אף הוא עומד ומשתין דברי חכמים. רבי אחא בשם רבי תנחום בר חייה: לכשיזקין הוא כודנו ברחים:

רבי יוסה בי רבי בון בשם רבי הונא בן בתירה ורבי נתן אמרו דבר אחד, דתני, הוציא בהמה ותיה ועופות בין חיים בין מתים – חיב. רבי נתן אומר: מתים – חיב. חיין – פטור. רבנן אית להון משום חיב הטאת. ואינן מתיבין ליה הכין? בשימתו השיבוהו, בשמתו שאת אומר משום הלכות בהמה גסה אף אית לן לכשיזקין הוא כודנו ברחים. רבי אומר: אומר אני, שהוא אסור משום שני דברים: משום פלי זין ומשום הלכות בהמה גסה. ותני בן, חיה גסה כבהמה גסה. מאן תניתא רבי? דברי חכמים. רבי ביסנא חנין בר בא בשם רב חייה: גסה כבהמה דקה.

הלכה ד' מתני' – מקום שנהגו לזבל צלי בלילי פסחים – אוכלין. מקום שנהגו שלא לזבל – אינן אוכלין.

[דף כ"ח ע"א]

מקום שנהגו להדליק את הנר בלילי יום הכפורים – מדליקין. מקום שנהגו שלא להדליק – אין מדליקין. מדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות אפלין ועל גבי החולין.

גמרא – רבי בא בעא קומי רבי אימי: אפלו בשך עגל אפלו בשך עוף? אמר ליה: אפלו בשך עוף. סברין מימר, אפלו ביצה אפלו קולקס. אמר רבי יודן בי רבי חנין: ובלבד מן השחטה.

תני, רבי שמעון בן אלעזר אומר: יום הכפורים שחל להיות בשבת, אפילו במקום שלא נהגו להדליק – מדליקין. רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי, רבי יוסה בן שאול בשם רבי: הלכה כרבי שמעון בן אלעזר. דרש רבי חיה בר בא לטיבריה, בהדא דרבי שמעון בן אלעזר.

רבי יוסה אמר לה, רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן, רבי חזקיה ואמרי לה רבי יעקב בר אחא בשם רבי שמואל בר נחמן: מקום שנהגו להדליק – משבח ממקום שנהגו שלא להדליק. אמר רבי

ירמיה: תדע שהוא בן, שהרי יום הכפורים שחל להיות בשבת, אפילו מקום שנהגו שלא להדליק – מדליקין.

רבי בא ורבי סימון תריהון אמרין, תדע לך שהוא בן, שהרי האיש הזה צנוע ואינו משמש מטתו לאור הנר. בין כמאן דאמר 'מדליקין' בין כמאן דאמר 'אין מדליקין' – מפני הרגל עברה. מאן דאמר 'מדליקין' – שהוא רוצה ומתבייש. ומאן דאמר 'אין מדליקין' – שלא יראה ויתאנה.

תני, אפילו בתי כנסיות ובתי מדרשות. לכן צריכה אפילו מקום שלא נהגו להדליק – מדליקין.

יום הכפורים שחל להיות בשבת, מהו להדיח כבשין ושלקות מן המנחה ולמעלה? רב אמר: אסור. רבי לעזר אמר: מתר. רבי יעקב בר אחא בשם רבי אלעזר: מה טעם אמרו מדיחין כבשים ושלקות מן המנחה ולמעלה? מפני סכנה. שניא היא יום הכפורים שחל להיות בחול.

התיב רבי הנגיה חרון דרבניו: מתניתא פליגא על רבי אלעזר – יום הכפורים שחל להיות בשבת – חלות מתחלקת לערב, שניא היא, שעל ידי שהוא דבר קל, שמא ישפח ויאכל. התיב רבי פנחס: מתניתא דרבי לעזר פליגא עלוי – יום הכפורים שחל להיות בשבת שבתון שבות, ובחול שבתון שבות. אם בחול את שובת לא כל שכן בשבת? לא צורכה דלא, אפילו דברים שאת מתר לעשותן בחול – את שובת עליהן בשבת. ואי זו? זו הדחת כבשים ושלקות.

רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו: נראין דברים בדבר שדרכו לבוא בצונן, אבל דבר שדרכו לבוא ברותחין עד דיידא גלשה הוא מקנב. אמר רבי מנא: אם אומר את בן,

[דף כ"ח ע"ב]

אף מתבייש ולא מקנב ונמצא בא לידי סכנה.

רבי בא בעא קומי רבי אימי: מהו להדיח כבשים ושלקות מן המנחה ולמעלה? אמר ליה: שרי. רבי יעקב בר אחא שאל לרבי יהודה ולרבי יסה: מהו להדיח כבשים ושלקות מן המנחה ולמעלה? אמר ליה: שרי.

רבי זעיריה בעא קומי רבי אימי: מהו מימר לחליטה – עבד לי חליטה? אמר ליה: שרי. עבד לי תופין – שרי. עבד לי פתילה – אמר ליה: לא. מה בין זה לזה? זה אוכל נפש וזה אינו אוכל נפש.

הלכה ה' מתני' – מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב – עושין. מקום שנהגו שלא לעשות – אינן עושין. ובכל מקום תלמידי חכמים בטליו. רבי שמעון בן גמליאל אומר: יעשו כל אדם עצמן בתלמידי חכמים.

גמרא – רבי אבון רבי שמעון בן לקיש בשם רבי יודן נשייא במתמיה: יעשו כל אדם עצמן תלמידי חכמים? כל עצמן לא גזרו חכמים בטלה בתשעה באב:

הלכה ו' מתני' – והחכמים אומרים: ביהודה היו עושין מלאכה בערבי פסחים עד הצות. ובגליל לא היו עושין כל עקר.

הגלילה, בית שמואי אוקרין, ובית הלל מתירין עד שתגין החמה:

גמרא – הא יום אסור. רבי לעזר בשם רבי הושעיה: יום פסח הוא לה. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן, רבי לא בשם רבי לעזר: שני תלמידים שנו אותה. אמר רבי זעירא: אשכחית אמר: תלתא אינון, חד אמר אסור, וחד אמר מתר, וחד אמר מנהג.

הלכה ז' מתני' – רבי מאיר אומר: כל מלאכה שהתחיל בה קדם לארבעה עשר גומרה בארבעה עשר, אבל לא יתחיל בה בתחלה בארבעה עשר אף על פי שיוכל לגומרה. וחכמים אומרים: שלש אמוניות עושין מלאכה בערבי פסחים – התיטים והספרים והכוכסין. רבי יוסי בי רבי יהודה אומר: אף הרוצענים.

גמרא – ובלבד דבר שהוא לצרף המועד. אבל לא יתחיל בארבעה עשר אפילו דבר שהוא לצרף המועד.

וחכמים אומרים: שלש אמוניות עושין מלאכה בערבי פסחים, התיטין – שכן הדיומ תופר בדרבוב בחלו של מועד. הספרין – שכן נזירין ומצרעין מוגלחין במועד. הכוכסין – שכן דרף העולין מטמאה לטהרה לחיות מכבסין במועד.

רבי יוסי בן רבי יהודה אומר: אף הרוצענים – שכן דרף עולי רגלים להיות מתקנין מנעליהן וסנדליהן במועד. ורבנין אמרין: עשירים היו, בכהמה היו עולין.

מִסְכַּת עֲבוּדָה זָוְהָ פָּרָק שְׁמִינִי

ח,א בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִין: אֵין בּוֹצְרִין עִם הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, וְאֵין דּוֹרְכִין עִם יִשְׂרָאֵל הָעוֹשֶׂה בְּטַמְאָה, אָבֵל דּוֹרְכִין עִם הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים. חֲזֵרוּ לוֹמַר: אֵין דּוֹרְכִין עִם הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, וְאֵין בּוֹצְרִין עִם יִשְׂרָאֵל הָעוֹשֶׂה בְּטַמְאָה, אָבֵל בּוֹצְרִין עִם הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, וּמוֹלִיכִין עִמוּ חֻבִּיּוֹת חֲדָשׁוֹת אָבֵל לֹא יִשְׁנוֹת; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֶחָד חֲדָשׁוֹת וְאֶחָד יִשְׁנוֹת - מְסִיעִין אוֹתוֹ עַד שְׁנַתְעֵלֶם מִשְׁנִיֵּהֶן. נִתְעֵלֶם מִשְׁנִיֵּהֶן - נַעֲשֶׂה זֵין נֶסֶף. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים: אֵין מְסִיעִין אֶת הַנְּחֻתוֹם הָעוֹשֶׂה בְּטַמְאָה, וְאֵין מוֹלִיכִין עִמוּ גְרִיצוֹת לְתַנּוּר. חֲזֵרוּ לוֹמַר: מְסִיעִין אֶת הַנְּחֻתוֹם הָעוֹשֶׂה בְּטַמְאָה, וּמוֹלִיכִין עִמוּ גְרִיצוֹת לְתַנּוּר. וּבִסְוִירָא - מְסִיעִין אֶת הַנְּחֻתוֹם הָעוֹשֶׂה בְּטַמְאָה, וּמוֹלִיכִין עִמוּ גְרִיצוֹת לְתַנּוּר.

ח,ב יִשְׂרָאֵל הָעוֹשֶׂה עִם הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים בַּגַּת - הָרִי זֶה מַעְלָה אֶת הַלְחָם לְגַבֵּי תַפּוּחַ, וּמוֹרִיד אֶת הַלְחָם מִגַּבֵּי תַפּוּחַ, אָף עַל פִּי שְׁהִיִּין צָף עַל יָדָיו - מִתָּר, שְׁאֵין דְּרָכָן לְנֶסֶף כֶּן. וְהָעוֹבֵד כּוֹכְבִים הָעוֹשֶׂה עִם יִשְׂרָאֵל בַּגַּת - הָרִי זֶה מַעְלָה הַלְחָם לְגַבֵּי תַפּוּחַ, וּמוֹרִיד אֶת הַלְחָם מִגַּבֵּי תַפּוּחַ, אָף עַל פִּי שְׁהִיִּין צָף עַל גַּבֵּי יָדָיו - מִתָּר שְׁאֵין דְּרָכָן מְנַסְכִים כֶּךָ. הַשּׁוֹקֵל עֲנָבִים כֶּכֶף מֵאֲזַנִּים, אָף עַל פִּי שְׁהִיִּין צָף עַל גַּבֵּי יָדָיו - מִתָּר שְׁאֵין דְּרָכָן מְנַסְכִין כֶּךָ. הַדּוֹרֵס עֲנָבִים בַּחֲבִית, אָף עַל פִּי שְׁהִיִּין צָף עַל גַּבֵּי יָדָיו - מִתָּר שְׁאֵין דְּרָכָם מְנַסְכִין כֶּךָ. נֶפֶל לְבָאָר וְנָגַע בּוֹ טֶפֶה כָּל שֶׁהוּא - אָסֵר. יָרְדוּ לְשִׁלוֹת חֲרֻצִין וְזָגִין מִן הַבָּאָר, זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה, וּבָאוּ וְשָׂאלוּ אֶת חֻכְמִים וְאָמְרוּ: יִמְכְּרוּ כֻּלָּן לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים. עוֹבֵד כּוֹכְבִים שֶׁהָיָה מַעְלָה עֲנָבִים בְּסִלְיָן וּבְדַרְדְּרִין לְגַת, אָף עַל פִּי שְׁנַפְצָן לְגַת וְהִיִּין מְנַתָּה עַל גַּבֵּי עֲנָבִים - מִתָּר שְׁאֵין דְּרָכָן מְנַסְכִין כֶּן. הַלּוֹקַח עֵבֶט שֶׁל עֲנָבִים מִן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, וּמִצָּא תַחְתּוּי גַּמְמִיּוֹת - מִתָּר. בְּצֵדוֹ גַּמְמִיּוֹת

- אָסֵר. אָדָם שֶׁפִּשְׁט יָדוֹ לְחֻבִּית, כַּמְדָּמָה שֶׁהִיא שֶׁל שֶׁמֶן וְנִמְצָאָת שֶׁל זֵין, זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה, וּבָאוּ וְשָׂאלוּ אֶת חֻכְמִים וְאָמְרוּ: יִמְכְּרוּ כֻּלָּם לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים. אֲגַרְדִּמָן שֶׁטַעַם מִן הַכּוֹס וְהַחֲזִירוֹ לְחֻבִּית - אָסֵר. קָדַח בְּמַנִּיקַת, וְנִפְלָה מִמֶּנָּה טֶפֶה כָּל שֶׁהִיא - אָסִירָה, מִפְּנֵי שֶׁטַפָּה שֶׁל זֵין אָסִירָה וְאוֹסֵרָת כָּל שֶׁהִיא.

ח,ג יִשְׂרָאֵל שֶׁהַכְּנִיס יֵינוּ לְרִשׁוֹת עוֹבֵד כּוֹכְבִים, אִם יֵשׁ עֲלָיו מִפְּתַח אוֹ חוֹתֶם - מִתָּר, וְאִם לֹא - אָסֵר. לֹא מִן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אָף עַל פִּי שִׁישׁ עֲלָיו מִפְּתַח אוֹ חוֹתֶם - אָסֵר עַד שִׁישׁ שׁוֹמֵר. יִשְׂרָאֵל שֶׁטָּהַר יֵינוּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְנִתְּנוּ בְּרִשׁוֹתוֹ, אָף עַל פִּי שִׁישׁ עֲלָיו מִפְּתַח אוֹ חוֹתֶם - אָסֵר. אִם הָיָה אוֹצֵר פְּתוּחַ לְרִשׁוֹת הָרַבִּים - מִתָּר. בְּעִיר שֶׁכָּלָה עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים - אָסֵר עַד שִׁישׁ שׁוֹמֵר. יִשְׂרָאֵל שֶׁטָּהַר יֵינוּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְנִתְּנוּ בְּרִשׁוֹתוֹ, וְהָלָה כָּתַב לוֹ: "הִתְקַבְּלֵתִי מִמָּךְ מְעוֹת" - מִתָּר. אָבֵל אִם יִרְצֶה יִשְׂרָאֵל - אֵין מַנִּיחַ עַד שִׁיתֵן אֶת מְעוֹתָיו. זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה בְּבֵית שְׁאָן, וְאָמְרוּ: אֵין זוֹ אֵלָא עֲרָמָה. יִשְׂרָאֵל שֶׁטָּהַר יֵינוּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִים, וְנִתְּנוּ בְּרִשׁוֹת עוֹבֵד כּוֹכְבִים אַחֵר, זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה, וְשָׂאלוּ אֶת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר וְאָמְרוּ: רִשׁוֹת עוֹבֵד כּוֹכְבִים אַחֵת. יִשְׂרָאֵל שֶׁטָּהַר יֵינוּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִים, וְנִתְּנוּ בְּשִׁתֵּי חֲצֵרוֹת אוֹ בְּשִׁתֵּי עֲזֵרוֹת, אָף עַל פִּי שִׁישׁ וְנִכְנַס מִחֲצָר זוֹ לְחֲצָר זוֹ, וּמַעִיר זוֹ לְעִיר זוֹ - מִתָּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בְּחֻזְקַת מִשְׁתַּמֵּר. אִם הִיְתִיה חֲזָקָה לוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר - אָסֵר. פְּרוּזָא שֶׁיִּשְׂרָאֵל וְעוֹבֵד כּוֹכְבִים כּוֹנְסִין לְתוֹכּוֹ זֵין, אָף עַל פִּי שְׁחֻבִּיּוֹת פְּתוּחוֹת וְהָעוֹבֵד כּוֹכְבִים יוֹשֵׁב וּמְשַׁמֵּר - מִתָּר מִפְּנֵי שְׁבִחְזָקַת הַמְּשַׁתַּמֵּר.

ח,ד הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לַעֲשׂוֹת חֻצֵי הַיּוֹם בְּאָסֵר וְחֻצֵי הַיּוֹם בְּהִתָּר, וְנִתַּן כֻּלָּן בְּכַרְף אֶחָד - כֻּלָּן אָסִירוֹת. אֵלוֹ בְּפִנֵּי עֲצָמָן וְאֵלוֹ בְּפִנֵּי עֲצָמָן, רֵאשׁוֹנוֹת - אָסִירוֹת, וּשְׁנִיּוֹת - מְתוּרוֹת. הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לַעֲשׂוֹת עִמוּ מְלֻאכָה, וְלַעֲתוֹתֵי עֵרֵב אָמַר לוֹ: "הוֹלֵךְ לִי

אָסוּר. הַמּוֹכֵר יֵינוּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּפְסָק עֲמוּ, אָף עַל פִּי שְׁעֵתִיד לְמַחֹת אֶת הַמַּחְצָלָאוֹת וְאֶת הַמְדוּדוֹת - מִתָּר. וְחַנּוּנִי, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף - אָסוּר. מִפְּנֵי שְׂרָאוֹשׁוֹן רָאוֹשׁוֹן זְקוּף עָלָיו. עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁשָּׁלַח לַגִּנָּה אֲצֵל יִשְׂרָאֵל, וּמִקְצַת עֶפְכָּת יֵינן לְתוֹכוֹ - הָרִי זֶה מְמַלֵּא לוֹ הַלְגִּין וְנוֹעֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ דְמִי כֶּלֶן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.

מִסְכַּת עֲבוּדָה זָרָה פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

טא הַמְעַרְה מִכְּלִי לְכִלֵּי קְלוּחַ, מִשְׁכַּנְגַּד שֶׁפִּתַּח שֶׁל חֲבִית וּלְמִטָּה - הָרִי זֶה אָסוּר. הַגַּת וְהַמַּחֲזֵץ וְהַמְשַׁפֵּף שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים - רַבִּי מִתִּיר, וְחֲכָמִים אוֹסְרִין. וּמוֹדָה רַבִּי בְּקִנְקָנִים - שֶׁהֵן אָסוּרוֹת. מִפְּנֵי מַה אֵלוֹ אָסוּרוֹת וְאֵלוֹ מִתְרוֹת? אֵלוֹ - עֲשׂוּיוֹת לְמַכְנָס, וְאֵלוֹ - עֲשׂוּיוֹת שֶׁלֹּא לְמַכְנָס. שֶׁל עֵץ וְשֶׁל אֲבָן - צְרִיף לְגַב. אִם הָיוּ זְפוּתִין - צְרִיף לְקַלְף.

טב הַלוֹקַח כְּלִי תְשִׁמִּישׁ מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים, דְּבָרִים שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן - מִטְבִּילֵן וְהֵן טְהוּרִין. דְּבָרִים שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן, כְּגוֹן כּוֹסוֹת וְצִלּוֹחִית - יֵדִיחֵן בְּצוּנָן. כְּגוֹן הַיּוֹרוֹת וְהַמַּחְמִין וְהַטּוֹגְגִין וְקַמְקוּמוֹסִין - יֵדִיחֵן בְּרוֹתְחִין. כְּגוֹן הַסְּפִינִין וְהַשְּׁפוּדִים וְהָאֶסְכָּלָאוֹת - מְלַבְּנֵן בְּאוֹר וְהֵן טְהוּרִין. וְכֵלֶן שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן עַד שֶׁלֹּא יַגְעִיל, וְטַבֵּל וְלַבֵּן - הָרִי זֶה מִתָּר.

טג מִי שֶׁהָיוּ גִתִּיו וּבְדִיו טְמֵאִין, וּמִבְּקֵשׁ לְטַהֵרֵן, הַדְּפִים וְהַלּוֹלָבִים וְהַעֲדָשׁוֹת - מְנַבְּנֵן וְהֵן טְהוּרִין. הַעֲקָלִין שֶׁל נְצָרִים וְשֶׁל בְּצוּבֵן - צְרִיף לְגַב. שֶׁל חֲשִׁיפָה וְשֶׁל גָּמִי - צְרִיף לִישָׁן. וְכִמָּה מִישִׁנָּן? שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִגַּת לְגַת וּמִבֵּד לְבֵד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: הַרוּצָה לְטַהֵרֵן - אוֹ חוֹלְטָן מִיַּד בַּחֲמִין, אוֹ מוֹלְגָן בְּמֵי זֵיתִים. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי יוֹסִי: נוֹתֵן בְּנֶהָר שְׁמִימִיו מְהַלְכִין מְלֵא עֵינוֹ. הַצְּנוּר שְׁמִימִיו מְקַלְחִין - כֶּשֶׁם שֶׁמְנַגֵּב לְטַהֵרָה, כֶּף מְנַגֵּב לִיַּן נֶסֶף.

אֶת הַלְגִּין הַזֶּה בְּמִקּוֹם פְּלוּנִי" אָף עַל פִּי שְׂאִין יִשְׂרָאֵל רִשְׁאֵי לְעֲשׂוֹת כֶּן, שְׁכָרוּ - מִתָּר. הַשׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר לְרֹכֵב עָלָיָהּ, וְאָמַר לוֹ: "תְּנֶה לִי אֶת הַלְגִּין הַזֶּה עָלָיָהּ" אָף עַל פִּי שְׂאִין יִשְׂרָאֵל רִשְׁאֵי לְעֲשׂוֹת כֶּן, שְׁכָרוּ - מִתָּר. אוֹמֵר אָדָם לְחִבְרוֹ וּלְפוֹעֵלוֹ: צָאוּ וְאָכְלוּ בְּדִינָר זֶה, צָאוּ וְשִׁתּוּ בְּדִינָר זֶה, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשֵּׁם מַעֲשָׂרוֹת וּמִשֵּׁם שְׁבִיעִית וּמִשֵּׁם יֵינן נֶסֶף. אָבֵל אִם אָמַר לוֹ: צָא וְאָכְלוּ כֶּפֶר וְאֵנִי נוֹתֵן דְּמִיָּה, צָא וְשִׁתּוּ רַבִּיעִית וְאֵנִי נוֹתֵן אֶת דְּמִיָּה - הָרִי זֶה חוֹשֵׁשׁ מִשׁוֹם מַעֲשָׂרוֹת וּמִשׁוֹם שְׁבִיעִית וּמִשׁוֹם יֵינן נֶסֶף. הַנוֹתֵן צֶמֶר לְצַבֵּעַ עוֹבֵד כּוֹכָבִים לְצַבֵּעַ לוֹ - אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא צָבָעוּ בַּחֲמֵץ שֶׁל יֵינן נֶסֶף. אִם בָּאוּ לְבֵית חֻשְׁבוֹן - אָסוּר.

חא הַמְנִיחַ יֵינוּ בְּפוּנְדָק וְנִכְנַס לְכַרְךָ, אָף עַל פִּי שְׁשֵׁהָ לְזִמְן מְרַבָּה - מִתָּר. וְאִם הוֹדִיעוּ, אוֹ שֶׁנָּעַל עָלָיו בְּפוּנְדָקוֹ - אָסוּר. הַמְנִיחַ יֵינוּ בְּסַפִּינָה וְנִכְנַס לְכַרְךָ, אָף עַל פִּי שְׁשֵׁהָ לְזִמְן מְרַבָּה - מִתָּר. וְאִם הוֹדִיעוּ אוֹ שֶׁהִפְלִיגָה סַפִּינָתוֹ בַּיָּם - אָסוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אוֹמֵר: הָיָה שֵׁם לְגִין מְלֵא וְקִשּׁוֹר לְכַרְעֵי הַמְטָה, וְאֵין הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים יוֹדֵעַ בּו - מִתָּר. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְהֵלֵא פִּשְׁתָּם נֶכֶר בֵּין מְלַמְעָלָה בֵּין מְלַמְטָה, אֵלֵא כְּדִי שִׁיפְתַּח וְיִגַּף וְיִנְגַּב. הַמְשַׁלַּח חֲבִית שֶׁל יֵינן בֵּיד בַּתּוֹ, וְשֶׁל צִיר וְשֶׁל חֲמֵץ וְשֶׁל מוֹרִיס וְשֶׁל שְׁמֵן וְשֶׁל דְּבֶשׂ בֵּיד הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים, אִם הָיָה מִכִּיר חוֹתְמוֹ וְשִׁמוֹ - מִתָּר, וְאִם לֹא - אָסוּר. יֵינוּ אֲצֵל הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים, מֵהִסְתֵּם - אָסוּר מִשֵּׁם יֵינן נֶסֶף. אָבֵל הַצִּיר וְהַמּוֹרִיס וְהַדְּבֶשׂ, אִם רָאָה אוֹתוֹ שֶׁמְסַכִּין - אָסוּרִין, וְאִם לֹא - מִתְרִין. יִשְׂרָאֵל הַחֲשׂוֹד - שׁוֹתִין בְּמִרְתָּפוֹ וְאֵין שׁוֹתִין מְלִגִּינוֹ. וְאִם הָיָה חֲשׂוֹד עַל הַשְּׁתִּיָּה - אָף מִמִּרְתָּפוֹ אָסוּר.

חב עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהָיָה חֲזִב מְעוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אָף עַל פִּי שְׁמֹכֵר יֵינן נֶסֶף וְהִבִּיא לוֹ, עֲבוּדוֹת כּוֹכָבִים וְהִבִּיא לוֹ - מִתָּר. אָבֵל אִם אָמַר לוֹ: הַמֵּתֵן עַד שְׁאֲמַכֵּר יֵינן נֶסֶף וְאִבִּיא לָךְ, עֲבוּדוֹת כּוֹכָבִים וְאִבִּיא לָךְ -

שְׁכָתוּב עָנַשׁ עַד שְׁלֵא זְהִיר? אֵלֵא מְזַהֵר
 וְאַחַר כֶּךָ עוֹנֵשׁ, מִלְּמַד: שֶׁהִזְהִיר וְאַחַר כֶּךָ
 עוֹנֵשׁוֹן. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: [אָרְךָ] עַל
 הַפְּלָאִים. מִתָּר לִבְנֵי נַח לְזֶרַע וְלִלְבַשׁ
 כְּלָאִים. אֲסוּר לְהַרְבִּיעַ וּלְהַרְכִּיב אֵילָנוֹת.

מִסְכַּת הוֹרְיֹת פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א,א הוֹרוּ בֵּית דִּין, וַיִּדְע אֶחָד מֵהֶן שֶׁטָּעוּ.
 או שֶׁהָיָה אֶחָד מִן הַתְּלָמִידִים וְתִיקִים יוֹשֵׁב
 לִפְנֵיהֶם וְרָאוּ לְהוֹרָאָה כְּשִׁמְעוֹן בֶּן עֲזַאי,
 וְהִלֵּךְ וַעֲשֵׂה עַל פִּיהֶן - הֲרִי זֶה חֵיב, מִפְּנֵי
 שְׁלֵא תִלְהַ בְּבֵית דִּין:

א,ב הוֹרוּ בֵּית דִּין, וַעֲשׂוּ כָל הַקְּהָל או רֶבֶן
 עַל פִּיהֶן, בְּזִמְן שֶׁהוֹרָאָתוֹ הוֹרָאָת בֵּית דִּין -
 פְּטוּרִין, וְהַעוֹשִׁין עַל פִּיהֶם - מְבִיאִין פֶּר.
 וְאִין הוֹרִיתֶן הוֹרֵת בֵּית דִּין - מְבִיאִין פֶּר.
 הַעוֹשִׁין עַל פִּי - מְבִיאִין כְּשֹׁבָה או שְׁעִירָה.
 הוֹרוּ בֵּית דִּין, וַעֲשׂוּ שְׁנַיִם או שְׁלֹשָׁה
 שְׁבָטִים או רֶבֶן עַל פִּיהֶם, בְּזִמְן שֶׁהוֹרָאָתֵן
 הוֹרֵת בֵּית דִּין - פְּטוּרִין, וְהַעוֹשִׁין עַל פִּיהֶן
 - מְבִיאִין פֶּר. אִין הוֹרִיתֶן הוֹרֵת בֵּית דִּין -
 חֵיבִין. וְעוֹשִׁין עַל פִּיהֶן - מְבִיאִין כְּשֹׁבָה או
 שְׁעִירָה. עֲשׂוּ עַל הוֹרֵת עֶצְמָן - פְּטוּרִים.
 הוֹרֵת כֶּהֵן מְשִׁיחַ - חֵיבִין. הוֹרוּ בֵּית דִּין
 וְאַחַד מֵהֶן אִינוֹ שֵׁם - פְּטוּרִין. רַבִּי אָמַר:
 אֹמֵר אֲנִי: עַד שֶׁיְהֵא מִפְּלֵא שְׁבָהֶן:

א,ג חָמַר בְּהוֹרְיָה שְׂאִין בְּדִינֵי נִפְשׁוֹת.
 בְּדִינֵי נִפְשׁוֹת שְׂאִין בְּהוֹרְיָה. שְׁבָהוֹרְיָה - עַד
 שֶׁהוֹרוּ כֻלָּן כְּאַחַד. וּבְדִינֵי נִפְשׁוֹת - הוֹלְכִין
 אַחַר הָרֵב. שְׁבָהוֹרְיָה - עַד שֶׁהוֹרוּ בֵּית דִּין
 שְׁבֻלְשַׁכַּת הַגּוֹיֹת. וּבְדִינֵי נִפְשׁוֹת - נוֹתְנִין
 בְּכָל מְקוֹם. יַחֲדֵי שֶׁהוֹרָה עֶצְמוֹ עַל פִּי -
 הֲרִי זֶה חֵיב, שְׁנַאָמַר (במדבר טו, ל): "וְהִנָּפֵשׁ
 אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְיַד רֵמָה":

א,ד הָאוֹכֵל שְׁקָצִים - זֶה מוֹמֵר. כִּיצַד
 מוֹמֵר אוֹכֵל נְבֻלוֹת וּטְרֵפוֹת שְׁקָצִים
 וְרִמְשִׁים. הָאוֹכֵל בֶּשֶׂר חֲזִיר, וְהַשּׁוֹתֶה יַיִן
 נִסְךָ, או הַמְחַלֵּל אֶת הַשֶּׁבֶת, וְהַמְנַסֵּךְ. רַבִּי
 יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אֵף הַלּוֹבֵשׁ

ט,ד עַל שִׁבְעַת מִצְוֹת נִצְטוּוּ בְּנֵי נַח: עַל
 הַדִּינִין, וְעַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְעַל גְּלוּי
 עֲרִיּוֹת, וְעַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְעַל הַגְּזוּל, וְעַל
 אֲכָר מִן הַחֵי. עַל הַדִּינִין כִּיצַד? כְּשֵׁם
 שִׁישְׁרָאֵל מְצוּיִן לְהוֹשִׁיב בְּתֵי דִינִין בְּעִירוֹת
 שְׁלֵהֶן - כֶּךָ בְּנֵי נַח מְצוּיִן לְהוֹשִׁיב בְּתֵי דִינִין
 בְּעִיר שְׁלֵהֶם. עַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְעַל בְּרַכַּת
 הַשֵּׁם כִּיצַד? עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁעֲבַד עֲבוֹדַת
 כּוֹכָבִים וּבְרַךְ אֶת הַשֵּׁם. לֹא נִתְּנָה מִיתָה
 לִבְנֵי נַח אֵלֶּא בְּסִיף בַּלְבָּד. עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת
 כִּיצַד? כָּל עֲרוּהַ שְׁבִית דִּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 מִמִּיתִין עֲלֶיהָ - בְּנֵי נַח מְזַהְרִים עֲלֶיהָ, וְכָל
 עֲרוּהַ שְׁבִית דִּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל מְזַהְרִים עֲלֶיהָ -
 בְּנֵי נַח מוֹמְתִין עֲלֶיהָ; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר.
 וְחֻכְמִים אֹמְרִים: הִרְבַּה עֲרִיּוֹת שְׂאִין בֵּית
 דִּין מִמִּיתִין עֲלֶיהָ - בְּנֵי נַח מְזַהְרִים עֲלֶיהָ.
 בָּא עַל עֲרִיּוֹת יִשְׂרָאֵל - גְּדוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל.
 בָּא עַל עֲרִיּוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים - גְּדוֹן בְּדִינֵי
 הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. וְאִין לִי אֵלֵא נַעֲרָה
 מְאָרְסָה בַּלְבָּד. וְעַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים כִּיצַד?
 עוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים, עוֹבֵד
 כּוֹכָבִים בְּיִשְׂרָאֵל - חֵיב. יִשְׂרָאֵל בְּעוֹבֵד
 כּוֹכָבִים - פְּטוּר. עַל הַגְּזוּלָה כִּיצַד? גִּנְבַת גּוֹל
 יִפֹּת תֹּאֵר, וְכֵן כִּיּוֹצֵא בּוֹ, עוֹבֵד כּוֹכָבִים
 בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים, עוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּיִשְׂרָאֵל -
 אֲסוּר. יִשְׂרָאֵל בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים - מִתָּר. עַל
 אֲכָר מִן הַחֵי כִּיצַד? אֲכָר הַמְדַלְדֵּל בְּבַהֲמָה
 וְאִין בּוֹ לְהַעֲלוֹת אֲרוֹכָה, בֶּשֶׂר הַמְדַלְדֵּל
 בְּבַהֲמָה וְאִין בּוֹ לְהַעֲלוֹת אֲרָכָה - אֲסוּר
 לִבְנֵי נַח וְאִין צָרִיף לֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל. וְאִם יֵשׁ
 בּוֹ לְהַעֲלוֹת אֲרָכָה - מִתָּר לְיִשְׂרָאֵל וְאִין
 צָרִיף לֹמֵר לִבְנֵי נַח. נִטֵּל צְפוּר שְׂאִין בַּה
 כְּזִית וְאֶכְלָה - רַבִּי פִּטְרִי, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן מְחִיב. וְזֶה עַל אֲכָר מִן הַחֵי מִמְּנוֹ -
 חֵיב, כָּלוּ - לֹא יְהֵא חֵיב! חֲנֻקָה וְאֶכְלָה -
 פְּטוּר. רַבִּי חֲנִינְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אֵף עַל
 דָּם מִן הַחֵי. רַבִּי חֲדָקָא אָמַר: אֵף עַל
 הַסְּרוּס. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אֵף עַל
 הַכְּשָׁפִים. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: כָּל הָאָמּוּר
 בַּפְּרִשָׁה - בְּנֵי נַח מְזַהְרִין עֲלֶיהָ, שְׁנַאָמַר
 (דברים יח): לֹא יִמְצָא כֶּךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבַתּוֹ
 בְּאֵשׁ וְגו' וְחוֹבֵר חֶבֶר כִּי תוֹעֲבַת ה'. אֶפְשָׁר

כלאים. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף העושה דבר שאין היצור תאב לו:

א, ה הורו בית דין שהוא מוצאי שבת, ואחר כך זרחה חמה - אין זה הוריה אלא טעות. הורו בית דין לעקור את כל הגוף, אמרו: אין דם בתורה, אין חלב בתורה, אין פגול בתורה - הרי אלו פטורין. הורו לבטל מקצת ולקיים מקצת - הרי אלו חיבין. כיצד? אמרו: יש דם, אבל אין חיבין אלא על דם הקרב לשלמים. יש חלב בתורה, אבל אין חיבין אלא על חלב הקרב לשלמים. יש פגול בתורה, אבל אין חיבין אלא על פגול שבשלמים - הרי אלו חיבין, שנאמר: דבר. נאמר כאן דבר, ונאמר להלן דבר. מה דבר האמור להלן - מקצתו ולא כלו, אף דבר האמור כאן - מקצתו ולא כלו. אתה אומר דבר מקצתו ולא כלו, או אינו אלא כלו? תלמוד לומר (דברים יז, ח): "בין דם לדם" - ולא כל דם. בין דין לדין - ולא כל דין. בין נגע לנגע - ולא כל נגע. הא אין צריך לומר בלשון הראשון, אלא בלשון האחרון. נאמר כאן דבר, ונאמר להלן דבר. מה דבר האמור להלן - מקצתו ולא כלו. אף דבר האמור כאן - מקצתו ולא כלו. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: חטאו ששה והן רבן, או שבעה אף על פי שאינו רבן - הרי חיבין:

א, ה הורו בית דין של אחד מן השבטים, ועשה אותו השבט על פיהן - אותו השבט חייב, ושאר השבטים פטורין. רבי יוסי בן רבי יהודה אומר: הוראת בית דין עם כל שבט ושבט - כהוראת בית דין לצבור, שאין בית דין ומשיח חיבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה, והעלם דבר בבית דין ושגגת המעשה בקהל. עשו על הורית עצמן - פטורין. על הורית כהן משיח - חיבין. אין חיבין אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, וכהן משיח, ולא בעבודת כוכבים, אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. משיח בעבודת כוכבים - חיב על שגגת המעשה; דברי רבי מאיר. וחכמים

אומרים: הרי הוא כשאר כל מצות העלם דבר עם שגגת המעשה - מביא אשם תלוי:

א, ז אין חיבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש, ואין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש. ומביא אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבבגדה. אמר רבי שמעון: מפני מה חיבין על מצות עשה שבבגדה? מפני שיש בה לא תעשה. ועוד רבי יהודה היה אומר בהן כלל: כשהיחיד באשם תלוי - נשיא פיוצא בו, ומשיח ובית דין פטורין. וכשהוא באשם ודאי - נשיא ומשיח פיוצא בו, ובית דין פטורין:

א, ח שמיעת הקול, ובטוי שפתים, וטמאת מקדש וקדשיו - בית דין פטורין, יחיד נשיא ומשיח חיב. אלא שאין הנשיא חיב על שמיעת הקול, ולא על טמאת מקדש וקדשיו - שהן בעולה ויורד. נשיא - פיוצא בו, ומשיח ובית דין - פטורין. כשהוא בקבוצה, יחיד ונשיא ומשיח - מביאין שעירה, ובית דין - פר ושעיר, [פר] לעולה ושעיר לחטאת:

מסכת הוריות פרק שני

ב, א אלו דברים שבין כהן גדול לכהן הקדושים: פר הבא על כל המצות, ופר יום הכפורים, ועשירית האיפה. לא פורע, ולא פורם. אבל פורם מלמטה, וההקדושים מלמעלה. אין מטמא לקרובין, ומצוה על הבתולה, ומזהר על האלמנה, ומחזיר את הרוצח, ומקריב אונן ואינו אוכל. מקריב חלק בראש, ונוטל חלק בראש. וכל עבודת יום הכפורים - אינה כשרה אלא בו. ופטור על טמאת מקדש וקדשיו. וכלן נוהגין במרבה בגדים שעבר, חוץ מפר הבא על כל המצות. בלן אינן נוהגין במשוח מלחמה - חוץ מחמשה דברים שפרש הכתוב בפירשה. לא פורע, ולא פורם, ואין מטמא לקרובין, ומצוה על הבתולה, ומזהר באלמנה, ומחזיר את הרוצח; דברי

רבי יהודה. וחקמים אומרים: אין מחזיר את הרוצח:

בב, איזהו נשיא? [נשיא] ישראל, ולא נשיא שבט. נשיא ישראל ונשיא בית דוד - זה מביא לעצמו, וזה מביא לעצמו:

בג, איזהו משיח? משיח בשמן המשחה. אין בין משיח בשמן המשחה למרבה בכגדים, אלא שהמרבה בכגדים - צריך להביא פר; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אינו צריך להביא פר:

בד, פר משיח ופר העדה - פר משיח קדם לפר העדה בכל מעשיו, והאיל ופר משיח מכפר, והעדה מתכפרת, מוטב שיקדים המכפר למתכפר, שנאמר (ויקרא טו, ח): "וכפר בעדו ובעד ביתו" וגו'. פר הבא על כל המצות - קדם לפר ושעיר של עבודת כוכבים. ופר ושעיר של עבודת כוכבים - קדם לשעיר של נשיא. ושעיר של נשיא - קדם לשעיר של יחיד. ושעיר של יחיד - קדם לכבשה של יחיד. שתי הלחם - קודמות לכבשים. העמר - קדם לכבש הקרב עמו. זה הכלל: הבא בגין היום - קדם לבא בגין הלחם:

בה, הוא ואביו ורבו עומדין בשבי - הוא קדם לרבו, ורבו קדם לאביו, ואמו קודמת לכל אדם. איזהו רבו? רבו שלמדו תורה, לא שלמדו אומנות. ואיזהו זה שפתח לו תחלה. רבי מאיר אומר: רבו שלמדו חכמה, לא רבו שלמדו תורה. רבי יהודה אומר: כל שרב תלמודו ממנו. רבי יוסי אומר: כל שהאיר עיניו במשנתו:

בו, האיש - קדם לאשה, להחיותו, להשיב אבדה. ואשה - קודמת לאיש, לכסות, ולהוציא מבית השבי. בזמן ששניהן עומדין בקלקלה - האיש קדם. מעשה שהלך רבי יהושע לרומי, אמרו לו: יש כאן תינוק אחד ירושלמי יפה עינים וטוב ראי עומד לקלון, הלך רבי יהושע לבדקו, כיון שהגיע לפתח, קרא את המקרא הזה (ישעיהו

מב): מי נתן למשסה יעקב וישראל לבוזזים. נענה אותו תינוק ואמר (שם): הלא זה זו חטאנו לו וגו'. באותה שעה אמר רבי יהושע: מעיד אני עלי את השמים ואת הארץ שאיני זז מכאן עד שאני פודה אותו בממון הרבה. פדאו בממון הרבה, ושגרו לארץ ישראל, ועליו נאמר (איכה ד, ב): "בני ציון היקרים המסלאים בפז" וגו':

בז, מנין שכל השונה פרק אחד לחברו, מעלה עליו הכתוב כאלו הוא יצרו ורקמו והביאו לעולם? שנאמר (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה", כאותו הפה שזרק נשמה באדם הראשון, כך כל המכניס בריה אחת תחת פנפי השכינה - מצלין עליו כאלו יצרו ורקמו והביאו לעולם. יקרה - התורה, שנאמר (משלי ג, טו): "יקרה היא מפנינים". ואומר (משלי כ, טו): "יש זהב ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת":

בח, חכם - קדם למלך ישראל. מת חכם - אין לנו כיוצא בו. מת מלך ישראל - כל ישראל ראויים למלכות. המלך - קדם לכהן גדול, שנאמר (מלכים א, א, לג): "ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם והרפבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי" וגו'. כהן גדול קדם לנביא, שנאמר (שם א, לד): "וימשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא" - הקדים צדוק לנבין. ואומר (דברים ג, ח): "שמע נא יהושע הכהן הגדול אתה ורעיהו היושבים לפניך" וגו'. וכול בני אדם הדיוטות היו? תלמוד לומר: "כי אנשי מופת המה", אין מופת אלא נביא, שנאמר (דברים יג, ב): "ונתן אליך אות או מופת":

בט, משיח בשמן המשחה - קודם למרבה בכגדים. מרבה בכגדים - קודם למשיח מלחמה. משיח מלחמה - קדם לסגן. סגן - קודם לראש משמר. ראש משמר - קדם לראש בית אב. ראש בית אב - קדם למרבל. - קדם לגזבר. גזבר - קדם לכהן הדיוט. כהן הדיוט - קדם ללוי. לוי - קדם

לישראל. ישראל - לממזר. ממזר - לנתין. נתין - לגר. גר - לעבד משחרר. אימתי? בזמן שכלן שוין, אבל אם היה ממזר תלמיד חכם, וכהן גדול עם הארץ - ממזר תלמיד חכם קדם לכהן גדול עם הארץ, שנאמר (משלי ג, טו): "יקרה היא מפנינים וכל חפציה לא ישוו בה!" רבי שמעון בן אלעזר אומר: בדין הוא שיקדים עבד משחרר לגר, מפני שזה גדל בקדשה, וזה שלא בקדשה, אלא מפני שזה היה בכלל ארור, וזה לא היה בכלל ארור:

בי מפני מה הכל קופצין לישא את הגיורת, ואין הכל קופצין לישא את המשחררת? מפני שהגיורת - היתה בחזקת משמרת, ושפחה משחררת - היתה בחזקת מפקרת. רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: מפני שמצין לקללה בפי כל הבריות. מפני מה הכל נשאלין על העבד? מפני שעסקו רע עם הבריות:

ביא (תהלים קלה, יט): "בית ישראל ברכו את ה', [בית אהרן] ברכו את ה', בית הלוי ברכו את ה', וראי ה' ברכו את ה'". נמצאו: ישראל - מברכין אחת. בית אהרן - שתיים. בית הלוי - שלש. ישראל וראי ה' - מברכין ארבע:

הדרן עלה תוספתא סדר נזיקין

מסכת קרבנות פרק ראשון

א. רבי יהושע אומר: כל הזבחים שנוזחו שלא לשמן - כשרין, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, חוץ מן הפסח ומן החטאת. הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן. רבי אלעזר אומר: אף האשם, הפסח בזמנו וחטאת והאשם בכל זמן. רבי אלעזר אומר: חטאת באה על חטאת, ואשם בא על אשמה, מה חטאת פסולה שלא לשמה אף אשם פסול שלא לשמו.

אמר לו רבי יהושע: לא, אם אמרת בחטאת, שדמה נתן למעלה, לפיכך אם שחטה שלא לשמה - פסולה, תאמר באשם שדמו נתן למטה, ואם שחטו שלא לשמו - כשר, אף אשם שדמו נתן למטה, אם שחטו שלא לשמו - יהא פסול. אמר לו רבי יהושע: לא, אם אמרת בפסח שיש לו זמן קבוע, ואם שחטו שלא לשמו פסול, תאמר באשם שאין לו זמן קבוע? ואם שחטו שלא לשמו - כשר. ואמר לו רבי אלעזר: חטאת תוכיח, שאין לה זמן קבוע, ואם שחטה שלא לשמה - היא פסולה, אף אשם שאין לו זמן קבוע, אם שחטו שלא לשמו - יהא פסול. אמר לו רבי יהושע: נחזר חלילה. חזר רבי אלעזר ואמר: אף חטאת היא ואשם היא, מה חטאת פסולה שלא לשמה אף אשם פסול שלא לשמו. אמר לו רבי יהושע: בחטאת הוא אומר: "ושחט אותה לחטאת" - שתהא שחיטתה לשם חטאת, בפסח הוא אומר (שמות יב, כז): "זבח פסח הוא לה" - שתהא זביחה לשם פסח, אבל אשם, אינו אומר "אשם הוא", אלא בשעת הקטר חלבים, הוא עצמו אף על פי שלא הקטיר חלבו - כשר.

ב. אשם בן שנה שהביאו בן שתיים, ובן שתיים שהביאו בן שנה, או ששחטו מחסר זמן בבעלים - תעבר צורתו ויצא לבית השרפה. עולת נזיר ועולת יולדת, ועולת מצרע ששחטן בני שנים עשר חדש ויום אחד, או ששחטן מחסר זמן בבעלים, ועולין על גבי מזבח וטעונין נסכים, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. זה הוא כללו של דבר: כל שאינו פוסל בעולת נדבה - אינו פוסל בעולה, וכל הפוסל בחטאת - פוסל באשם, חוץ מן האשם ששחטו שלא לשמו.

ג. כבשים ששחטן לשם כבשים, ונמצאו אילים - עלו לצבור לשם אילים. אילי צבור ששחטן לשם אילים, ונמצאו

כְּבָשִׁים, עָלוּ לְצַבּוּר לְשֵׁם כְּבָשִׁים, וְהִשָּׂאָר יַעֲלוּ עַל גְּבֵי הַמְּזֻבָּח וַיִּטְעוּנִין נֶסְכִּין.

ד. שְׁחָטוּ לְשִׁמּוֹ, וּמִלְקוֹ שְׁלָא לְשִׁמּוֹ – כֶּשֶׁר, שְׁכָבֵר הַכֶּשֶׁר בְּשַׁחֲטָהּ, חוּץ לְמִקְוָמוֹ – פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת, חוּץ לְזִמְנוֹ – פְּגוּל וְחִיבִים עָלָיו כֶּרֶת. חוּץ לְמִקְוָמוֹ וְחוּץ לְזִמְנוֹ – פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשֵּׁיר בְּהַלּוּף. וְכֵן בַּחוּץ לְזִמְנוֹ וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: מִצְּאֵנִי יוֹסִי בְּרַבִּי בְּצִידוֹ, וְאָמַר לִי: הַלּוּף, שְׁחִיזָה רַבִּי מֵאִיר פּוֹסֵל בּוֹ, מָה אַתָּה בּוֹ, אֲמַרְתִּי לוֹ: מְכַשֵּׁיר אָנִי. אָמַר לִי: מֵאִיזָה טַעַם? אֲמַרְתִּי לוֹ: לְפִי שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְעַבְדָּהּ שְׁלָא שְׁחָטָהּ, וְשְׁלָא קִבְּלָהּ וְשְׁלָא זָרְקָהּ, אֲבָל אֶפְשֶׁר שְׁלָא בְּהַלּוּף. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: כָּל הַלּוּף שְׁעַבְדָּהּ צְרִיכָה לוֹ – פּוֹסֵל בְּעַבְדוּדָהּ, וְכָל הַלּוּף שְׂאִין עַבְדָּהּ צְרִיכָה לוֹ – אִינוּ פּוֹסֵל בְּעַבְדוּדָהּ. אִיזְהוּ הַלּוּף שְׁעַבְדָּהּ צְרִיכָה לוֹ? שְׁחָטוּ וְקִבְּלוּ לִילָף, וְלִזְרֹקוֹ עַל גְּבֵי הַמְּזֻבָּח, וּבִשְׁעַת הַלּוּכּוֹ חֲשָׁב עָלָיו – זֶה הַלּוּף שְׁעַבְדָּהּ צְרִיכָה לוֹ. אֲבָל שְׁחָט, וְקִבְּלוּ לִילָף לְהַנִּיחוֹ בְּמִקְוָם אַחֵר, וּבִשְׁעַת הַלּוּכּוֹ חֲשָׁב עָלָיו – זֶה הוּא הַלּוּף שְׂאִין עַבְדָּהּ צְרִיכָה לוֹ.

ה. וְכֵן הִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: אֶפְלוּ רִגְלוֹ אַחַת עַל גְּבֵי הַרְצָפָה – פְּסוּל. רִגְלוֹ אַחַת עַל גְּבֵי הַרְצָפָה, וְרִגְלוֹ אַחַת עַל גְּבֵי הַלְּבָנָה, רִגְלוֹ אַחַת עַל גְּבֵי הַרְצָפָה, וְרִגְלוֹ אַחַת עַל גְּבֵי הַכְּלִי, שְׂאֵם יִנְטֵל הַכְּלִי וְיִכּוֹל לַעֲמֹד בְּפָנָיו עֲצָמוֹ – כֶּשֶׁר, וְאִם לֹא – פְּסוּל. קִבְּלוּ בִּימֵינוּ וּבִשְׂמַאלוֹ כְּאֶחָד – פְּסוּל. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשֵּׁיר. הִיתָה שְׂמַאל מְסִיעַת אֶת הַיָּמִין – הַכָּל מוֹדִים שֶׁהוּא כֶּשֶׁר. הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: כָּל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יָד – טַעוֹן יָמִין, וְכָל שְׁלָא נֶאֱמַר בּוֹ יָד – אִין טַעוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: כָּל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ 'אֶצְבַּע' – טַעוֹן יָמִין, וְכָל שְׁלָא נֶאֱמַר בּוֹ 'אֶצְבַּע' – אִין טַעוֹן יָמִין. רַבִּי אֶלְעָזָר בַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: כָּל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִתְּנָת יָד, שְׁנָה בְּמִתְּנָה – פְּסוּל. בְּקִבְּלָהּ – כֶּשֶׁר. וְכָל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קִבְּלַת יָד, שְׁנָה בְּקִבְּלָהּ – פְּסוּל. בְּמִתְּנָה – כֶּשֶׁר. קִבְּלוּ

הַכֶּהֵן, קִבְּלוּ הַכֶּשֶׁר, קִבְּלוּ בִּימֵינוּ, קִבְּלוּ בְּכָלִי הַקֹּדֶשׁ, קִבְּלוּ כֶּשֶׁר חֲזוֹר וְקִבְּלוּ פְּסוּל, קִבְּלוּ בְּשְׂמַאל, קִבְּלוּ בְּכָלִי חַל – פְּסוּל. קִבְּלוּ הַכֶּשֶׁר וְזָרַק הַפְּסוּל, קִבְּלוּ הַפְּסוּל וְזָרַק הַכֶּשֶׁר – פְּסוּל.

ו. דָּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָה: מִנֵּין לְקַבְּלַת הַדָּם שְׁלָא תְּהֵא אֵלָא בְּכֶהֵן תָּמִים וּבְכָלִי שְׂרָתָה? תְּלַמּוּד לֹאמַר (וַיִּקְרָא ט, ט): "וְהִקְרַבְנוּ בְּנֵי אֹהֶרֶן אֶת הַדָּם אֵלָיו!" יָכוֹל זֶה זְרִיקָה, כִּשְׁהוּא אָמַר: "וְזָרְקוּ" – זֶה זְרִיקָה אֲמוּרָה, הָא אִינוּ אָמַר כָּאֵן "וְהִקְרַבְנוּ" אֵלָא זֶה קִבְּלָהּ, מְקִישׁ קִבְּלָהּ לְזְרִיקָהּ, מָה זְרִיקָה בְּכֶהֵן תָּמִים וּבְכָלִי שְׂרָתָה, אִף בְּקִבְּלָהּ בְּכֶהֵן תָּמִים וּבְכָלִי שְׂרָתָה. וְלֵהֲלֵן הוּא אָמַר: "וּמִשְׁחַתְּ אוֹתָם וְכִהְנֹו לִי", מָה כֶּהֵן הָאֲמוּרָה לְהֵלֵן בְּכֶהֵן תָּמִים וּבְכָלִי שְׂרָתָה, אִף כֶּהֵן הָאֲמוּרָה כָּאֵן כֶּהֵן תָּמִים וּבְכָלִי שְׂרָתָה. אָמַר לוֹ רַבִּי טַרְפוּן: עֲקִיבָה! עַד מַתִּי אַתָּה מְגַבֵּב וּמִבִּיא עָלֵינוּ? אֶקְפֹּחַ אֶת בְּנֵי אִם לֹא הִפְרַשׁ שְׁמַעְתִּי בֵּין קִבְּלָהּ לְזְרִיקָהּ, וְאַתָּה הַשּׁוֹתֶה קִבְּלָהּ לְזְרִיקָהּ. אָמַר לוֹ: תִּרְשַׁנִּי לֹאמַר לְפָנֶיךָ מָה שְׁלַמְדַתְּנִי? אָמַר לוֹ: אָמַר לוֹ: אָמַר לוֹ: קִבְּלָהּ, לֹא עָשָׂה בָּהּ מַחְשָׁבָה כְּמַעֲשֶׂה. זְרִיקָהּ, עָשָׂה בָּהּ מַחְשָׁבָה כְּמַעֲשֶׂה. הִמְקַבְּלוּ בַּחוּץ – כֶּשֶׁר. הַזּוֹרֵק בַּחוּץ – פְּסוּל. קִבְּלוּהוּ פְּסוּלִין – אִין חִיבִין עָלָיו. זְרִיקוּהוּ – פְּסוּלִין – חִיבִין עָלָיו. אָמַר לוֹ: הַעֲבֹדָה! שְׁלָא הִטִּיתָה יָמִין וּשְׂמַאל. אָנִי שְׁמַעְתִּי וְלֹא הִיָּה לִי לְפָרֵשׁ, וְאַתָּה דוֹרַשׁ וּמְסַכֵּים לְהִלְכָהּ, הָא כָּל הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ כְּפּוֹרֵשׁ מִחֵיוֹ.

ז. דָּם פֶּרֶת חֲטָאת, שׁוֹחֵט בִּימֵינוּ וּמְקַבְּלוּ בְּשְׂמַאלוֹ, וּמִזָּה בְּאֶצְבַּע הַיָּמִינִית, וְאִם שְׁנָה – פְּסוּל. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בִּימֵינוּ הִיָּה שׁוֹחֵט וְנוֹתֵן אֶת הַסִּפִּין לְפָנָיו, אוֹ לְזָה שְׁעוֹמֵד בְּצִדוֹ וּמְקַבְּלוּ בִּימֵינוּ, וּמַעֲרָה בְּשְׂמַאלוֹ, וּמִזָּה בְּאֶצְבַּע הַיָּמִינִית. וְאִם שְׁנָה – פְּסוּל. הַזֵּיוֹת שֶׁבְּפֶרֶה, הַזֵּין שְׁלָא לְשִׁמּוֹן, אוֹ שְׂאִינָן מְכֻנּוֹת, אוֹ שְׁחָסַר אַחַת מֵהֵן שְׁטָבֵל אַחַת וְהָזָה שְׂתִים, אוֹ שְׁטָבֵל שְׂתִים, וְהָזָה אַחַת – הִרִי אֵלּוֹ פְּסוּלוֹת. הַזֵּיוֹת שֶׁבְּמִצְרַע, שְׁהֵזֵן שְׁלָא לְשִׁמּוֹן שְׂאִינָן מְכֻנּוֹת – הִרִי אֵלּוֹ

כשרות. דם אָשְׁמוּ של מְצוּרַע - מְקַבֵּל בימינו ומְעַרָה בְּשִׂמְאָלוֹ, ומְזָה בְּאֶצְבַּע הימנית. ואם שְׁנָה - פְּסוּל. פְּנֵה מְשִׂמְאָלוֹ לימינו, וְעַרְה לְשִׂמְאָלוֹ, וְחֹדֵר וְהִזָּה בימינו - פְּסוּל, לֹא מִפְּנֵי שְׁשֵׁנָה - פְּסוּל, אֲלָא שְׁחֹסֵר הַלּוּג טַפָּה כֹּל שֶׁהוּא.

ח. דָּם כֹּל הַנִּתְחַנֵּן לְמַעַלָּן, שְׁנִתְנַן שְׁלֵא כְּדָרְכָן, אוּ שְׂאִינָן מְכֻנְוֹת - הָרִי אֵלּוּ כְּשָׂרִין. דָּם הַנִּתְחַנֵּן לְמַגְעָן, שְׁנִתְנַן שְׁלֵא כְּדָרְכָן, אוּ שְׂמֻכְוֹן שְׁלֵא כְּנִגְדַּ הַיִּסוּד - הָרִי אֵלּוּ פְּסוּלִין. דָּם כֹּל הַנִּתְחַנֵּן לְמַעַלָּן, מְקַצֵּת כְּלֵי וְנוֹתֵן בַּיָּד, וְאִם נִתֵּן בְּכָלֵי - פְּסוּל. לֵג שְׁמֵן שֶׁל מְצָרַע, נוֹטֵל בִּימִינוֹ וּמְקַבֵּל בְּשִׂמְאָלוֹ, וּמְזָה בְּאֶצְבַּע הַיְמָנִית. ואם שְׁנָה - פְּסוּל. אֲבָל בְּעוֹף אֵינּוּ כֵן, אֲלָא שְׁבַעֲוֹלֹת הָעוֹף מִמְצָה מְעַצְמוֹ, וּבַחֲטָאת הָעוֹף - מְזָה וּמִמְצָה מְעַצְמוֹ. בְּלָן שְׁקַבְלוֹ בַּיָּד וְהִזָּה בְּכָלֵי, בְּכָלֵי וְהִזָּה בַּיָּד - הָרִי אֵלּוּ פְּסוּלִין. הַקָּטָר חֲלָבִין וְאִמּוּרִין וְעֻצִים, שְׁנִתְנַן עַל גְּבֵי הָאִישִׁים, בֵּין בַּיָּד בֵּין בְּכָלֵי, בֵּין בְּשִׂמְאָלוֹ בֵּין בִּימִינוֹ - הָרִי אֵלּוּ כְּשָׂרִין. הֵיזֵן שְׁנִסְכוּ בַקְּסוּהָ, הַקָּמֶץ וְהַלְבוּנָה, וּמִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ, וּמִנְחַת נֹסְכִים שְׁקֻדְשׁוֹ בְּכָלֵי, שְׁנִתְנַן עַל גְּבֵי הָאִישִׁים, בֵּין בַּיָּד בֵּין בְּכָלֵי, בֵּין בִּימִין בֵּין בְּשִׂמְאָל - הָרִי אֵלּוּ כְּשָׂרִין. וְכֵלָן שְׁנִסְכוּ בַקְּסוּהָ וְנִסְכוּ בַהֵין - כְּשֵׁר. בַּיָּד וּבְכָלֵי חַל - פְּסוּל. אֶחָד נִסּוּף הַמִּים, וְאֶחָד נִסּוּף הַיֵּין, שְׁנִסְכוּ בֵּין בַּהֵין בֵּין בַּקְּרָקְעוֹת, בֵּין בַּקְּסוּהָ בֵּין בְּמִנְיָקוֹת - הָרִי אֵלּוּ כְּשָׂרִין.

מִסְכַּת קְרָבֹנוֹת פָּרָק שְׁנִי

א. הַשּׁוֹחֵט הַזֹּבֵחַ לְזֶרֶק דָּמוֹ בַּחוּץ, אוּ מְקַצֵּת דָּמוֹ בַּחוּץ, לְהַקְטִיר אִמּוּרָיו בַּחוּץ, אוּ כְּזִית מִאִמּוּרָיו בַּחוּץ, לְאָכֹל בְּשֵׂרוֹ בַּחוּץ, אוּ כְּזִית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּעֵרְלִים וּטְמֵאִים. כִּיצַד? הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֹּבֵחַ עַל מִנַּת שְׂיִזְרָקוֹ עֵרְלִים וּטְמֵאִים בַּחוּץ, אוּ מְקַצֵּת דָּמוֹ בַּחוּץ, עַל מִנַּת שְׂיִקְטִירוֹ עֵרְלִים וּטְמֵאִים אֶת אִמּוּרָיו בַּחוּץ, אוּ כְּזִית מִאִמּוּרָיו בַּחוּץ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. לְזֶרֶק דָּמוֹ לְמַחֵר, אוּ

מְקַצֵּת דָּמוֹ לְמַחֵר, לְהַקְטִיר אֶת אִמּוּרָיו לְמַחֵר, אוּ כְּזִית מִאִמּוּרָיו לְמַחֵר, לְאָכֹל בְּשֵׂרוֹ לְמַחֵר, אוּ כְּזִית מִבְּשָׂרוֹ לְמַחֵר - פְּגוּל וְחִיבִין עֲלָיו כֶּרֶת. וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּעֵרְלִים וּבְטְמֵאִים, כִּיצַד? הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֹּבֵחַ, עַל מִנַּת שְׂיִזְרָקוֹ עֵרְלִים וּטְמֵאִים אֶת דָּמוֹ לְמַחֵר, אוּ מְקַצֵּת דָּמוֹ לְמַחֵר, עַל מִנַּת שְׂיִקְטִירוֹ עֵרְלִין וּטְמֵאִין אֶת אִמּוּרָיו לְמַחֵר, אוּ כְּזִית מִבְּשָׂרוֹ לְמַחֵר, עַל מִנַּת שְׂיִאֲכָלוֹ עֵרְלִים וּטְמֵאִים אֶת בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר, אוּ כְּזִית מִבְּשָׂרוֹ לְמַחֵר - פְּגוּל וְחִיבִין עֲלָיו כֶּרֶת.

ב. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹלָה לְזֶרֶק אֶת דָּמָהּ בַּחוּץ, אוּ מְקַצֵּת דָּמָהּ בַּחוּץ, לְאָכֹל¹ בְּשָׂרָהּ בַּחוּץ, אוּ כְּזִית מִבְּשָׂרָהּ בַּחוּץ - פְּסוּלָהּ, וְאִין בָּהּ כֶּרֶת. וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּעֵרְלִים וּבְטְמֵאִים. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֹּבֵחַ לְאָכֹל כְּזִית מְעוֹר הָאֲלִיָּה חוּץ לְמִקְוָמָה - פְּסוּל, וְאִין בָּהּ כֶּרֶת. חוּץ לְזִמְנָה - פְּגוּל וְחִיבִין עֲלָיו כֶּרֶת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יְהוּדָה אִישׁ אוֹכְלִים אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי יַעֲקֹב, וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אִישׁ כֹּפֵר עַכְסִי אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֶחָד עוֹר שֶׁתַּחַת הָאֲלִיָּה, וְאֶחָד עוֹר הָרֹאשׁ שֶׁל הָעֶגְלָה הָרִף, וְעוֹר פְּרִסוֹת בְּהֵמָה דְקָה, וְכֹל הַנֶּאֱכָלִין בְּעוֹר הַבְּשָׂר חוּץ לְמִקְוָמוֹ - פְּסוּל, וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. חוּץ לְזִמְנָו - פְּגוּל, וְחִיבִין עֲלָיו כֶּרֶת. כֹּל הַזֹּבְחִים שְׁשִׁחְטָן שְׁלֵא לְשִׁמְן, קָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק חוּץ לְזִמְנָו, אוּ שְׁשִׁחְטָן חוּץ לְזִמְנָו, קָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק שְׁלֵא לְשִׁמְן - פְּגוּל וְחִיבִין עֲלָיו כֶּרֶת, וּבְלִבְדֵי שְׂקִירָב הַמְתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ. כִּיצַד קָרַב הַמְתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ? שְׁחַט בְּשִׁתִּיקָה וְקָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק חוּץ לְזִמְנָו, אוּ שְׁשִׁחַט חוּץ לְזִמְנָו, וְקָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק בְּשִׁתִּיקָה, אוּ שְׁשִׁחַט וְקָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק חוּץ לְזִמְנָו - זֶה הוּא שְׂקִירָב הַמְתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ. כִּיצַד לֹא קָרַב הַמְתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ? שְׁחַט חוּץ לְמִקְוָמוֹ, וְקָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק חוּץ לְזִמְנָו, אוּ שְׁשִׁחַט חוּץ לְזִמְנָו, וְקָבֵל וְהֵלֵךְ וְזָרַק חוּץ לְמִקְוָמוֹ

¹ הֵינּוּ לְהַקְטִיר.

וּלְזַמְנוּ, אוֹ שֶׁשָּׁחַט וְקָבַל הֵלֶךְ וְזָרַק חוּץ לְמִקְוָמוֹ, בֵּין שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם, וּבֵין שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כְּרַת. הִקְדִּים מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. כִּיצַד קִדְמָה מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם? שֶׁחֲטוּ חוּץ לְזַמְנוֹ, קָבַל וְהֵלֶךְ וְזָרַק חוּץ לְמִקְוָמוֹ. כִּיצַד קִדְמָה מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן? שֶׁשָּׁחַט חוּץ לְמִקְוָמוֹ וְקָבַל וְהֵלֶךְ וְזָרַק חוּץ לְזַמְנוֹ. הִפְסַח וְהַחֲטִאת שֶׁשָּׁחַטָן שְׁלֵא לְשִׁמְן, [וְקָבַל וְהֵלֶךְ וְזָרַק חוּץ לְזַמְנוֹ] - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת, מִפְּנֵי שְׁלֵא קָרַב הַמִּתֵּיר כְּמַצּוֹתוֹ. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל בִּשְׂרוֹ לְחוּץ, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו לְמַחֵר, לֹאכֹל בִּשְׂרוֹ לְמַחֵר, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו לְחוּץ, בֵּין שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם, וּבֵין שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף בְּזֶה הִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כְּרַת. הִקְדִּים מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת.

ג. כָּל הַזִּבְחִים שֶׁשָּׁחַטָן חוּץ לְזַמְנוֹ, אוֹ שֶׁקָּבַל פְּסוּלִין אֶת הַדָּם, וְזָרְקוּהוּ בַשְּׂתִיקָה, אוֹ שֶׁלַן הַדָּם וְזָרְקוּהוּ בַשְּׂתִיקָה, אוֹ שִׁיבִיא הַדָּם חוּץ לְקִלְעִים, וְזָרְקוּהוּ בַשְּׂתִיקָה, אוֹ חוּץ לְזַמְנוֹ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית בַּחוּץ, וְכֵן כְּפִזִּית בְּפָנִים לְהִקְטִיר כְּפִזִּית מֵאֲמֹרָיו בְּפָנִים, וְכִזְזִית בַּחוּץ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית בַּחוּץ, וְכִזְזִית לְמַחֵר, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית הַיּוֹם, וְכִזְזִית לְמַחֵר - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כְּרַת. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית זֵית בַּחוּץ, וְכִחְצִי זֵית בְּפָנִים, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית בַּחוּץ, וְכִחְצִי זֵית בְּפָנִים - כְּשֵׁר. וְכֵן לְמַחֵר - כְּשֵׁר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל חֲצִי זֵית מִבִּשְׂרוֹ בַּחוּץ, וְחִצִּי זֵית לְמַחֵר, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית הַיּוֹם וְכִחְצִי זֵית לְמַחֵר, בֵּין

שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן, בֵּין שֶׁהִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף בְּזֶה אִם הִקְדִּים מַחְשַׁבֶת זְמַן לְמַחְשַׁבֶת מְקוֹם - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כְּרַת. הִקְדִּים מַחְשַׁבֶת מְקוֹם לְמַחְשַׁבֶת זְמַן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית זֵית בַּחוּץ, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית בַּחוּץ, לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ מִבְּשָׂרוֹ כְּפִזִּית זֵית לְמַחֵר, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית לְמַחֵר, לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית זֵית בַּחוּץ, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית לְמַחֵר - כְּשֵׁר, שְׂאִין אֹכִילָה וְהִקְטִירָה מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. אֲבָל אֹכִילָה וְאֹכִילָה, הִקְטִירָה וְהִקְטִירָה - מִצְטָרְפוֹת זֶה עִם זֶה. כִּיצַד? הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית בַּחוּץ, כְּפִזִּית לְמַחֵר, לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית בַּחוּץ, כְּפִזִּית לְמַחֵר - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת, מִפְּנֵי שֶׁאֹכִילָה וְאֹכִילָה, הִקְטִירָה וְהִקְטִירָה - מִצְטָרְפוֹת זֶה עִם זֶה.² הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ כְּפִזִּית זֵית לְמַחֵר, וּבִשְׂעַת זִרְיָקָה חֲשַׁב עוֹד לְהִקְטִיר מֵאֲמֹרָיו כְּפִזִּית זֵית לְמַחֵר - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כְּרַת, מִפְּנֵי שֶׁשְּׁחִיטָה וְזִרְיָקָה מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְפָגַל. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל מִבִּשְׂרוֹ פְּחוֹת מְכֻזֶּזֶת, לְמַחֵר - כְּשֵׁר, שְׂאִין פְּחוֹת מְכֻזֶּזֶת, מִפְּגַל וּפּוֹסֵל בְּכָל מְקוֹם.

ד. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ, לֹאכֹל אֲמֹרָיו, וְלְהִקְטִיר בִּשְׂרוֹ, לֹאכֹל דְּבַר שְׂאִין דָּרְכוֹ לֹאכֹל, וְלְהִקְטִיר הַדְּבַר שְׂאִין דָּרְכוֹ לְהִקְטִיר - כְּשֵׁר. וְרַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל, לְהַנִּיחַ אֶת דָּמוֹ, וְאֶת אֲמֹרָיו לְמַחֵר, אוֹ לְהוֹצִיא לְחוּץ - כְּשֵׁר. וְרַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל. רַבִּי אֱלֵעָזָר אוֹמֵר: רַבִּי אֱלֵעָזָר פּוֹסֵל וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשֵּׁר. אָמַר לְהֵן רַבִּי יְהוּדָה: מַה אִם הַנִּיחַ אֶת הַדָּם לְמַחֵר - אֵינּוּ פּוֹסֵל. וְחִכְמַיִם אוֹמְרִים: זֶה וְזֶה כְּשֵׁר, אִין לָךְ שְׁפוֹסֵל אֶלָּא מַחְשַׁבֶת

² פְּרוּשׁ: שְׂאִם לֹא הָיוּ מִצְטָרְפִין הָיָה כְּשֵׁר (הַגֵּר"א).

חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. חשב לתן את הנתנין למטה למעלה, ואת הנתנין למעלה למטה, את הנתנין בפנים בחוץ ואת הנתנין בחוץ בפנים - כשר, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. כל הזבחים שקבל דמן אחד מן הפסולין - הרי הוא פסול, לפיכך אם חשב עליו, בין חוץ למקומו בין חוץ לזמנו - אין בו משום פגול.

ג. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן - הרי הן פסולין, לפיכך אם חשב עליהן בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומן - אין בהן משום פגול. אחד הפסח וחטאת, ואחד כל הזבחים, שקבל דמן זר ואונן וטבול יום, מחסר בגדים ומחסר כפורים, ושלא רחוצ ידים ורגלים, ערל, טמא, יושב ועומד על גבי כלי, על גבי בהמה, על גבי רגלי חברו - פסול, לפיכך אם חשב עליו, בין חוץ לזמנו בין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. [קבל זר קבל פסול קבל בשמאל קבל בכלי חול פסול לפיכך אם חשב עליו בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול]. נתן את הנתנין בחוץ בפנים ואת הנתנין בפנים בחוץ - פסול. לפיכך אם חשב עליו בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. זה הכלל, אין הזבח נפסל אלא בארבעה דברים - בשחיטה, ובמתן כלי, ובהלוף, ובזריקה, מוסף עליהן הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן, ומוסף עליהן הזבח שהוא נפסל במחשבה בערלים ובטמאים.

ד. כל הזבחים ששחטן הראשון בשתיקה והשני חוץ לזמנו, אף על פי שזה שחט בשתיקה וזרק את הדם - פסול. הפסח והחטאת ששחטן הראשון לשמן והשני

אכילה והקטרה, וזריקת דמים. אמר רבי: כשהלכתי למצות מדותי אצל רבי אליעזר בן שמוע מצאתי יוסף הבבלי יושב לפניו והיה חביב לו ביותר עד לאחת. אמר לו: רבי! השוחט את הזבח להניח מדמו למחר מהו. אמר לו: כשר. ערבית? אמר לו: כשר. שחרית? אמר לו: כשר. צהריים? אמר לו: כשר. מנחה? אמר לו: כשר, אלא שרבי אליעזר פוסל. צהבו פניו של יוסף הבבלי. אמר לו: יוסף! כמדמה אני שלא כוננו שמועתנו עד עתה. אמר לו: רבי! הן, אלא שרבי יהודה פוסל שנה לי והחזרתי על כל תלמידיו ובקשתי לי חבר ולא מצאתי, עכשו ששנית לי פסול החזרת לי אבדתי, זלגו עיניו של רבי אליעזר בן שמוע דמעות. אמר: אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבים עליכם ביותר, קרא עליו המקרא הזה (תהלים קיט, טז): "מה אהבתי תורתך כל היום שיחיתי" וגו', מפני שרבי יהודה בנו של רבי אלעי ורבי אלעי תלמידו של רבי אליעזר, לפיכך שנה לו משנת רבי אליעזר.

מסכת קרבנות פרק שלישי

א. כל הזבחים ששחטן שלא לשמן - הרי אלו כשרין, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול, ואין בו כרת חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו כרת. כל הזבחים ששחטן אחד מן הפסולין - הרי אלו כשרים, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. כיצד? השוחט את הזבח על מנת שיזרקו ערלים וטמאים את דמו, על מנת שיקטירו ערלים וטמאים את אמוריו, על מנת שיאכלו ערלים וטמאים את בשרו - כשר, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

ב. קבל הכהן, קבל הכשר, קבל בימינו, קבל בכלי הקדש - כשר, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת,

³ הגר"א מוחק את כל מה שבסוגריום המרבעות.

ביצי תורין ומוראת העורף, והנוצה, והעור, האבר, והאלל, והשליל, והשליא - כל אלו אין מפגלין את הזבח, לא חוץ לזמנו ולא חוץ למקומו, ואין מחשבה פוסלת בהן משום פגול. והמעלה אותן בחוץ - פטור.

שלא לשמן, אף על פי שזה שחט לשמן וזרק את הדם - פסול. זה הוא כללו של דבר: כל הנפסל במחשבה, בין שעל הראשון חשב, ובין שעל האחרון חשב - פסול, אף על פי שיש דם הנפש בכוס אחר - פסול. כל הנפסל במעשה, בין שעל הראשון חשב, ובין שעל האחרון חשב - פסול, אם יש דם הנפש בכוס אחר, יחזור ויקבל - כשר. קבל הזר, קבל הפסול, קבל בשמאלו, קבל בכלי חול - פסול. אם יש דם הנפש בכוס אחר, יחזור ויקבל - כשר. קבל בכלי קדש ונתן בכלי חול - יחזור ויקבל בכלי קדש. נתן את הנתן למטן למעלן, ואת הנתן למעלן למטן, את הנתן בפנים בחוץ, ואת הנתן בחוץ בפנים - פסול. אם יש דם הנפש בכוס אחר, יחזור ויקבל - כשר.

ה. יש מהן מפגלין ולא מתפגלין, מתפגלין ולא מפגלין, מפגלין ומתפגלין, לא מפגלין ולא מתפגלין. אלו שהן מפגלין ולא מתפגלין: שחיטה, קבול והלוד. כיצד? שחט קבל והלך על מנת להקטיר אמורין למחר - הרי אלו מפגלין. כיצד אין מתפגלין? שחט על מנת לקבל, וקבל על מנת להלך למחר - הרי אלו אין מתפגלין. ואלו שהן מתפגלין ולא מפגלין: שירי הדם והקטר אמורין ואכילת בשר. כיצד? שחט לשפוך שירי הדם, על מנת להקטיר אמורין ולאכל מן הבשר למחר - הרי אלו מתפגלין. כיצד אין מפגלין? שפך שירי הדם על מנת להקטיר אמורין, והקטיר אמורין על מנת לאכל מן הבשר למחר - הרי אלו אין מפגלין. זריקה מפגלת ומתפגלת, כיצד היא מפגלת? שחט קבל והילך על מנת לזרק את הדם למחר - הרי זו מפגלת. כיצד מתפגלת? זרק את הדם על מנת לשפך שירי הדם, להקטיר אמורין לאכל מן הבשר למחר - הרי זו מתפגלת. אלו לא מפגלין ולא מתפגלין: העצמות, והגידים, והקרניים, והטלפים, וצמר שבאשי כבשים, ושער שבזקן החישים,

בט"ד

עצרתו אמונה
בזו מיון טויר?

IDFA: 8462765654

יא, מיטן איובערשטנ'ס הילף!

סיונט אויך אויף עס צו
באקומען וועכנטליך
אויף די פאסט

רופט אדער טעקסט:

718-387-2691

אנעיל צו:

subscribe@kerenhadfusa.org

<p>9</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>מז לעומר, שלשת ימי הגבלה</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:26 צה"כ לשיטת ר"ת 9:39 בבלי: ב"מ קב • ירושלמי: פסחים כג • תוספתא: עבודה זרה ח נ"ך: ישעיה ו-יא • רמב"ם: מעשר שני ונטע רבעי</p>
<p>10</p> <p>שני Monday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>מז לעומר</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:26 צה"כ לשיטת ר"ת 9:39 בבלי: בבא מציעא קג • ירושלמי: פסחים כג • תוספתא: עבודה זרה ט נ"ך: ישעיה יג-יג • רמב"ם: מעשר שני ונטע רבעי</p>
<p>11</p> <p>שלישי Tuesday</p> <p>Candle Lighting 8:09 הדלקת הנרות</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>ערב שבעות, מז לעומר</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:27 צה"כ לשיטת ר"ת 9:40 בבלי: בבא מציעא קד • ירושלמי: פסחים כד • תוספתא: הוריות א נ"ך: ישעיה יט-יט • רמב"ם: בכורים א</p>
<p>12</p> <p>רביעי Wednesday</p> <p>Candle Lighting 9:40 הדלקת הנרות</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>1st Day Shavuot</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:27 צה"כ לשיטת ר"ת 9:40 בבלי: בבא מציעא קה • ירושלמי: פסחים כה • תוספתא: הוריות ב נ"ך: ישעיה טז-טז • רמב"ם: בכורים ב</p>
<p>13</p> <p>חמישי Thursday</p> <p>מגילת רות זמן מוצי"ו 9:40 יום טוב נגמר</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>2nd Day Shavuot / Yizkor</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:27 צה"כ לשיטת ר"ת 9:40 בבלי: בבא מציעא קו • ירושלמי: פסחים כו • תוספתא: קרבנות א נ"ך: ישעיה יח-יח • רמב"ם: בכורים ג</p>
<p>14</p> <p>ששי Friday</p> <p>הדלקת הנרות 8:10</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>אסרו הג</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:28 צה"כ לשיטת ר"ת 9:41 בבלי: בבא מציעא קז • ירושלמי: פסחים כז • תוספתא: קרבנות ב נ"ך: ישעיה כ-כג • רמב"ם: בכורים ד</p>
<p>15</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>הפטרה: וירי איש אחד זמן מוצי"ק 9:41</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>נשא, פרק א</p> <p>עלות השחר 4:12 סו"ז קר"ש - מג"א 8:34 סו"ז קר"ש - גר"א 9:10 סו"ז תפלה - מג"א 10:01 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 שקיעה 8:28 צה"כ לשיטת ר"ת 9:41 בבלי: בבא מציעא קח • ירושלמי: פסחים כח • תוספתא: קרבנות ג נ"ך: ישעיה כב-כג • רמב"ם: בכורים ה</p>

ווער עס לערנט אויפ'ן קול וועט זוכה זיין צו לאנגע יארן און די תורה וועט זיך האלטן ביי אים.

(ספר המדות אות: לימוד סיון ט"ו)